CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

OKRĘGOWE KOMISJE EGZAMINACYJNE

INFORMATOR
O EGZAMINIE MATURALNYM
Z **JĘZYKA ROSYJSKIEGO**
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

INFORMATOR
O EGZAMINIE MATURALNYM
Z **JĘZYKA ROSYJSKIEGO**
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną
we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi
w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi,
Łomży, Poznaniu, Warszawie i we Wrocławiu

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2013

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
ckesekr@cke.edu.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku
ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie
ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 616 33 99
oke@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie
os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01
oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
ul. Nowa 2, 18-400 Łomża
tel. 86 216 44 95
sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi
ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 634 91 33
komisja@komisja.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60
sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
ul. Grzybowska 77, 00-844 Warszawa
tel. 22 457 03 35
info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu
ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94
sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

Wstęp **7**

1.1. Język obcy nowożytny na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015 ..... **9**
1.1.1. Zakres wymagań sprawdzanych na egzaminie maturalnym..... 9
1.1.2. Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego..... 9

1.2. Część ustna (bez określania poziomu) **11**
1.2.1. Charakterystyka części ustnej 11
1.2.2. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych 12
1.2.3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych..... 13

1.3. Część pisemna (poziom podstawowy i rozszerzony) **16**
1.3.1. Rozumienie ze słuchu 16
1.3.2. Rozumienie tekstów pisanych 16
1.3.3. Znajomość środków językowych 17
1.3.4. Wypowiedź pisemna 17
1.3.5. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym 18
1.3.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym 19
1.3.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym 22
1.3.8. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych 25

2.1. Zakres środków gramatycznych (poziom podstawowy i rozszerzony) **27**

2.2. Część ustna (bez określania poziomu). Przykładowe zestawy zadań **35**

2.3. Część pisemna (poziom podstawowy). Przykładowe zadania z rozwiązaniami **46**

2.4. Część pisemna (poziom rozszerzony). Przykładowe zadania z rozwiązaniami **61**

2.5. Egzamin maturalny dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony) **77**
2.5.1. Rozumienie tekstów pisanych 78
2.5.2. Znajomość środków językowych 78
2.5.3. Wypowiedź pisemna 79
2.5.4. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym 80
2.5.5. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym 80
2.5.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym 82
2.5.7. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom podstawowy) 82
2.5.8. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom rozszerzony) 91

2.6. Egzamin maturalny na poziomie dwujęzycznym **96**
2.6.1. Część ustna 96
2.6.1.1. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych 98
2.6.1.2. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych 98
2.6.2. Część pisemna 103
2.6.2.1. Rozumienie ze słuchu 103
2.6.2.2. Rozumienie tekstów pisanych 104
2.6.2.3. Znajomość środków językowych 104
2.6.2.4. Wypowiedź pisemna 104
2.6.2.5. Formy wypowiedzi pisemnych 105
2.6.2.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych 106
2.6.2.7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych 109
2.6.3. Zakres środków gramatycznych 110
2.6.4. Część ustna. Przykładowe zestawy zadań 118
2.6.5. Część pisemna. Przykładowe zadania z rozwiązaniami 127

Opinia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich o informatorach maturalnych od 2015 roku **143**

Wstęp

Informator o egzaminie maturalnym z języka rosyjskiego od roku szkolnego 2014/2015 jest podzielony na dwie części.

CZĘŚĆ PIERWSZA (1.1.–1.3.) zawiera ogólne informacje dotyczące egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, sprawdzane umiejętności, rodzaje zadań oraz skale oceniania wypowiedzi ustnych i pisemnych.

CZĘŚĆ DRUGA (2.1.–2.6.) zawiera zakresy środków gramatycznych, oraz przykładowe zadania z języka rosyjskiego na poszczególne poziomy egzaminu maturalnego wraz z rozwiązaniami, w tym:

- przykładowe zestawy zadań do części ustnej (bez określania poziomu)
- przykładowe zadania do części pisemnej (poziom podstawowy i rozszerzony)
- przykładowe zadania do części pisemnej dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony) wraz z krótką charakterystyką egzaminu
- przykładowe zadania na poziomie dwujęzycznym (część ustna i pisemna) wraz z krótką charakterystyką egzaminu.

Dla każdego zadania w części pisemnej podano najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe z podstawy programowej kształcenia ogólnego, do których to zadanie się odnosi. Nie wymieniono wymagań, których spełnienie jest istotne, ale nie gwarantuje wykonania zadania. Na przykład dla zadań sprawdzających umiejętność rozumienia wypowiedzi nie podaje się wymagań związanych ze znajomością środków językowych, wychodząc z założenia, że ta wiedza jest koniecznym warunkiem zrozumienia tekstu mówionego i pisanego.

Zadania w *Informatorze* nie wyczerpują wszystkich typów zadań, które mogą wystąpić w arkuszach egzaminacyjnych. Nie ilustrują również wszystkich wymagań z zakresu języków obcych w podstawie programowej. Należy zauważyć, że na egzaminie nie da się sprawdzić spełnienia niektórych wymagań lub da się to zrobić jedynie w ograniczonym stopniu. Dlatego *Informator* nie może być jedyną ani nawet główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w zakresie języka obcego w szkole ponadgimnazjalnej. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej może zapewnić wszechstronne wykształcenie uczniów szkół ponadgimnazjalnych w zakresie wybranego języka obcego.

Przed przystąpieniem do dalszej lektury *Informatora* warto zapoznać się z ogólnymi zasadami obowiązującymi na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015. Są one określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz sposobu przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w tym w szczególności w rozporządzeniu z 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym powyższe rozporządzenie (Dz.U. z 2013 r., poz. 520), oraz – w skróconej formie – w części ogólnej *Informatora o egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015*, dostępnej na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (www.cke.edu.pl) i na stronach internetowych okręgowych komisji egzaminacyjnych.

1.1. Język obcy nowożytny na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015

1.1.1. Zakres wymagań sprawdzanych na egzaminie maturalnym

Język obcy nowożytny obowiązuje jako przedmiot egzaminacyjny na sprawdzianie w szkole podstawowej, na egzaminie gimnazjalnym i maturalnym. Podczas ostatniego z nich sprawdza się, w jakim stopniu absolwent szkoły ponadgimnazjalnej spełnia wymagania z zakresu języka obcego nowożytnego określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla IV etapu edukacyjnego (podstawa programowa IV.1 i IV.2). Poszczególne zadania w arkuszu egzaminacyjnym mogą też – w myśl zasady kumulatywności przyjętej w podstawie programowej – odnosić się do wymagań przypisanych do etapów wcześniejszych (I i II – szkoła podstawowa oraz III – gimnazjum).

Podstawa programowa dzieli wymagania na ogólne i szczegółowe. Wymagania ogólne nawiązują do działań językowych składających się na kompetencję komunikacyjną opisaną w *Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego* i określają nadrzędne cele kształcenia językowego. Wymagania szczegółowe rozwijają i doprecyzowują cele ogólne, m.in. wyznaczają zakres kształconych umiejętności, tematykę zadań oraz możliwe rodzaje tekstów wykorzystywanych w procesie kształcenia językowego.

1.1.2. Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego przedstawiona jest w tabelach poniżej: Tabela 1. dotyczy części ustnej, natomiast Tabela 2. – części pisemnej.

TABELA 1. Ogólna charakterystyka części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	CZĘŚĆ USTNA – BEZ OKREŚLANIA POZIOMU EGZAMINU	CZĘŚĆ USTNA – POZIOM DWUJĘZYCZNY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1: • wymagania ogólne: I, III, IV, V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 4, 6, 8, 12	określone w podstawie programowej IV.2: • wymagania ogólne: I, III, IV, V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 4, 6, 8, 12
CZAS TRWANIA	ok. 15 minut	ok. 15 minut
CHARAKTER EGZAMINU	przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy	przedmiot dodatkowy
CZĘŚCI ZESTAWU EGZAMINACYJNEGO	Rozmowa wstępna Rozmowa z odgrywaniem roli Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania	Rozmowa wstępna Odpowiedzi na trzy pytania odnoszące się do materiału stymulującego Prezentacja na podany temat oraz odpowiedzi na trzy pytania
OCENIAJĄCY	przedmiotowy zespół egzaminacyjny	

TABELA 2. Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM PODSTAWOWY	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM ROZSZERZONY	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM DWUJĘZYCZNY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1. P*: • wymagania ogólne: I – V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1–3, 5, 7, 8, 12, 13 oraz wybrane wymagania w punkcie 6, ale w formie pisemnej	określone w podstawie programowej IV.1.P i IV.1. R*: • wymagania ogólne: I – V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1–3, 5, 7, 8, 12, 13	określone w podstawie programowej IV.2: • wymagania ogólne: I – V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1–3, 5, 7, 8, 12, 13
CZAS TRWANIA	120 minut	150 minut	180 minut
CHARAKTER EGZAMINU	przedmiot obowiązkowy	przedmiot dodatkowy	przedmiot dodatkowy
CZĘŚCI ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna
OCENIAJĄCY	egzaminatorzy okręgowej komisji egzaminacyjnej		

* P – zakres podstawowy; R – zakres rozszerzony

1.2. Część ustna (bez określania poziomu)

Celem części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jest ocena sprawności mówienia, rozumianej jako kompetencja komunikacyjna zdającego. Zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w tej części egzaminu określają wymagania ogólne i szczegółowe w podstawie programowej kształcenia ogólnego, tj.:

- wymagania ogólne: I. Znajomość środków językowych. III. Tworzenie wypowiedzi. IV. Reagowanie na wypowiedzi. V. Przetwarzanie wypowiedzi.
- wymagania szczegółowe obejmujące 1 – zakres tematyczny, 4 – tworzenie wypowiedzi ustnych, 6 – reagowanie w formie ustnej, 8 – przetwarzanie tekstu w formie ustnej, 12 – stosowanie strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych.

1.2.1. Charakterystyka części ustnej

Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego trwa około 15 minut. Egzamin ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminującą, w obecności drugiego nauczyciela, który nie bierze aktywnego udziału w rozmowie. Zestaw egzaminacyjny składa się z trzech zadań i zawiera polecenia w języku polskim do zadań 1. i 3. oraz materiał ikonograficzny do zadań 2. i 3.

Przebieg egzaminu oraz ogólna charakterystyka poszczególnych zadań są przedstawione w Tabeli 3.

TABELA 3. Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	PRZEBIEG EGZAMINU. CHARAKTERYSTYKA ZADAŃ	CZAS TRWANIA
Czynności organizacyjne	Po wylosowaniu zestawu zdający przystępuje do egzaminu. Nie przewidziano dodatkowego czasu na zapoznanie się z treścią całego zestawu przed odpowiedzią.	-
Rozmowa wstępna	Egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Lista pytań do wyboru zamieszczona jest wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Celem rozmowy jest umożliwienie zdającemu oswojenia się z sytuacją egzaminacyjną.	ok. 2 minut
Zadanie 1. Rozmowa z odgrywaniem roli	• Zdający ma ok. 30 sekund na zapoznanie się z poleceniem. • Zadanie polega na przeprowadzeniu rozmowy, w której zdający i egzaminujący odgrywają wskazane w poleceniu role. Role przyjmowane przez zdającego odpowiadają doświadczeniom życiowym osoby nastoletniej lub stawiają go w sytuacjach, w jakich mógłby się znaleźć w przyszłości. W trakcie rozmowy zdający musi odnieść się do czterech elementów wskazanych w poleceniu i rozwinąć swoją wypowiedź w zadowalającym stopniu. Istotne jest również, aby zdający w sposób właściwy reagował na wypowiedzi egzaminującego.	maks. 4 minuty (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)

Zadanie 2. Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania	Zdający: • opisuje ilustrację zamieszczoną w wylosowanym zestawie. W opisie ilustracji zdający powinien określić miejsce, osoby oraz wykonywane przez nie czynności. • odpowiada na trzy pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką ilustracji i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. W swoich odpowiedziach zdający nie powinien ograniczać się do zdawkowych, jednozdaniowych wypowiedzi.	maks. 3 minuty
Zadanie 3. Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania	• Zdający ma czas ok. 1 minuty na zapoznanie się z poleceniem i materiałem stymulującym. • Zdający: – wybiera element z materiału stymulującego, który – jego zdaniem – najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu, i uzasadnia swoją decyzję – wyjaśnia, dlaczego odrzuca pozostałe elementy – odpowiada na dwa pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką materiału stymulującego i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. W swoich odpowiedziach zdający nie powinien ograniczać się do zdawkowych, jednozdaniowych wypowiedzi.	maks. 5 minut (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)

1.2.2. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych

Oceny wypowiedzi zdającego w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dokonują członkowie zespołu przedmiotowego, przyznając punkty zgodnie ze skalą oceniania egzaminu ustnego. Każda wypowiedź jest oceniana zgodnie z następującymi kryteriami:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 punktów, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 punktów)
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 punktów, oceniany w całej wypowiedzi zdającego
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- wymowa: od 0 do 2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

W ocenie sprawności komunikacyjnej bierze się pod uwagę stopień realizacji przez zdającego czterech elementów wskazanych dla każdego zadania:

- w zadaniu 1.: omówienie czterech elementów podanych w poleceniu
- w zadaniu 2.: opis ilustracji (1 element) i odpowiedzi na trzy pytania (3 elementy)
- w zadaniu 3.: wybór ilustracji najlepiej spełniającej warunki wskazane w poleceniu i uzasadnienie wyboru (1 element), wyjaśnienie powodów odrzucenia pozostałych ilustracji (1 element) oraz odpowiedzi na dwa pytania (2 elementy).

Zdający powinien nie tylko odnieść się do wszystkich wskazanych elementów każdego zadania, ale również w każdym z nich rozwinąć swoją wypowiedź.

W ocenie sprawności komunikacyjnej bierze się również pod uwagę następujące aspekty:
- adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu rozmowy / zadanego pytania
- zakres pomocy ze strony egzaminującego.

Ocena umiejętności językowych dokonywana jest dla całej wypowiedzi zdającego, począwszy od rozmowy wstępnej. W ocenie zakresu i poprawności środków leksykalno-gramatycznych bierze się pod uwagę ich zróżnicowanie i poprawność oraz wpływ ewentualnych błędów językowych na komunikację. W ocenie wymowy i płynności wypowiedzi bierze się pod uwagę poprawność wymowy w zakresie pojedynczych dźwięków i/lub akcentowania i/lub intonacji oraz ogólną płynność wypowiedzi.

Poniżej przedstawiono szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego wraz z krótkim komentarzem.

1.2.3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych

Sprawność komunikacyjna

Ocena sprawności komunikacyjnej jest dokonywana w każdym zadaniu osobno. W ocenie bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi oraz ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu. Punkty przyznaje się zgodnie z Tabelą A.

Tabela A

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt
3		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			3 pkt	2 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Od uzyskanej w ten sposób liczby punktów można następnie odjąć punkty, w zależności od zakresu pomocy, jakiej zdający potrzebuje ze strony egzaminującego, oraz – w przypadku zadania 1. – adekwatności wypowiedzi do tematu i kontekstu rozmowy lub zadanego pytania, zgodnie z Tabelą B.

Tabela B

• zdający nie potrzebuje LUB bardzo rzadko potrzebuje pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.]: ORAZ wypowiedzi zdającego są adekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego	punkty wg Tabeli A
• zdający czasami potrzebuje pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.]: ORAZ/LUB wypowiedzi zdającego są częściowo nieadekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego	punkty wg Tabeli A minus 1 (do zera)
• zdający potrzebuje znacznej pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.]: ORAZ/LUB wypowiedzi zdającego są często nieadekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego	punkty wg Tabeli A minus 2 (do zera)

Zakres środków leksykalno-gramatycznych

4 pkt	szeroki zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający swobodnie wypowiada się na tematy proste i złożone; formułując wypowiedź na tematy złożone, rzadko stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak *miły, interesujący, fajny*
3 pkt	zadowalający zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający swobodnie wypowiada się na tematy proste i złożone; formułując wypowiedź na tematy złożone, stosuje jednak głównie słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak *miły, interesujący, fajny*
2 pkt	ograniczony zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający dość swobodnie wypowiada się na tematy proste, tematy bardziej złożone sprawiają mu kłopoty
1 pkt	bardzo ograniczony zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający ma kłopoty z wypowiadaniem się na tematy proste
0 pkt	brak wypowiedzi LUB wypowiedź niekomunikatywna; zdający nie jest w stanie wypowiedzieć się nawet na tematy bardzo proste

Poprawność środków leksykalno-gramatycznych

4 pkt	sporadyczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji
3 pkt	dość liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację
2 pkt	liczne błędy leksykalne i gramatyczne, zakłócające komunikację
1 pkt	bardzo liczne błędy leksykalne i gramatyczne, w znacznym stopniu zakłócające komunikację
0 pkt	brak wypowiedzi LUB wypowiedź całkowicie niekomunikatywna

Wymowa

W ocenie wymowy bierze się pod uwagę błędy w wymowie dźwięków i/lub akcentowaniu i/lub intonacji oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	brak błędów w wymowie LUB błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji
1 pkt	błędy w wymowie czasami zakłócają komunikację
0 pkt	• błędy w wymowie często zakłócają komunikację LUB uniemożliwiają zrozumienie komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź całkowicie niekomunikatywna

Płynność wypowiedzi

2 pkt	w wypowiedzi nie występują pauzy LUB występują pauzy, które czasem są nienaturalne, jednak nie zakłócają odbioru komunikatu
1 pkt	pauzy w wypowiedzi występują często i są nienaturalne; zakłócają czasami odbiór komunikatu
0 pkt	• pauzy w wypowiedzi występują bardzo często i są nienaturalne; zakłócają odbiór komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź całkowicie niekomunikatywna

Zdający, który nie przystąpił do realizacji wszystkich zadań, może za zakres i poprawność środków leksykalno-gramatycznych oraz wymowę i płynność wypowiedzi otrzymać maksymalną liczbę punktów określoną w poniższej tabeli.

LICZBA ZADAŃ, DO KTÓRYCH PRZYSTĄPIŁ ZDAJĄCY	ZAKRES ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	POPRAWNOŚĆ ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	WYMOWA	PŁYNNOŚĆ WYPOWIEDZI
2 zadania	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty
1 zadanie	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt

Przykładowe zestawy zadań do części ustnej (bez określania poziomu) znajdują się na stronach 35–45.

1.3. Część pisemna (poziom podstawowy i rozszerzony)

1.3.1. Rozumienie ze słuchu

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z płyty CD, na której – oprócz tekstów w języku obcym – nagrane są instrukcje w języku polskim dotyczące rozwiązywania zadań.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 2.1) – 2.6)	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 2.1) – 2.6) • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 2.1)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka rosyjskiego	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka rosyjskiego
CZAS TRWANIA NAGRANIA	ok. 20 minut	ok. 25 minut
	całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań	
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz	
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	3–4	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	30%	24%

1.3.2. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7)	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7) • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 3.1)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 900–1200 słów	ok. 1300–1600 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz	
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	3–4	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	30%	26%

1.3.3. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 6.2); 6.3); 6.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 13	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 8.3); 13 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 8.2); 8.3); 13
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w *Informatorze* (str. 27–34)	określony w *Informatorze* (str. 27–34)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie; zadania otwarte: zadanie z luką, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	2–3	2–3
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	20%	24%

1.3.4. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi treści oraz formy zawartymi w poleceniu.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 12	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 12 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 5.1); 5.2); 7.1) – 7.6); 8.2); 8.3); 12
LICZBA WYPOWIEDZI	1	1
FORMY WYPOWIEDZI	tekst użytkowy (np. list w formie tradycyjnej albo elektronicznej [e-mail], wiadomość umieszczana na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów	tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji (por. sekcja 1.3.5.)

CHARAKTERYSTYKA ZADANIA	jedno zadanie (bez możliwości wyboru); polecenie w języku polskim; w treści zadania podane są cztery elementy, które zdający powinien rozwinąć w wypowiedzi	jedno zadanie; dwa tematy w języku polskim, zdający wybiera jeden z nich i tworzy tekst; każdy temat zawiera dwa elementy, które zdający powinien omówić w wypowiedzi
DŁUGOŚĆ WYPOWIEDZI	80–130 słów	200–250 słów
PUNKTACJA	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • treść: od 0 do 4 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 2 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 2 punktów. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone poniżej wraz z krótkim komentarzem (sekcja 1.3.6.).	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 3 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone poniżej wraz z krótkim komentarzem (sekcja 1.3.7.).
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	20%	26%

1.3.5. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki może wyrazić aprobatę lub dezaprobatę wobec rozważanego zagadnienia, może również przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie, wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.
Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy (rozprawka za i przeciw lub rozprawka przedstawiająca opinię)
- charakteryzuje się stylem formalnym.

W ARTYKULE PUBLICYSTYCZNYM zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:
- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście.

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.
Dobrze napisany list formalny:
- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.

Przykładowe zadania do części pisemnej (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 46–76.

1.3.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu.
- Jako element, do którego zdający *odniósł się* w pracy, należy uznać komunikatywną wypowiedź, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z czterech podpunktów treści polecenia.
- Jako element *rozwinięty* w pracy należy uznać komunikatywną wypowiedź, która odnosi się do jednego z czterech podpunktów treści polecenia w sposób szczegółowy.
- Zdający *nie odniósł się* w pracy do elementu wówczas, kiedy nie realizuje podpunktu treści polecenia lub realizuje ten podpunkt w sposób niekomunikatywny.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 elementów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 pkt	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

Przez „precyzyjne sformułowania" rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz środków o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. *У него голубые глаза.* zamiast *Он с голубыми глазами.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **60** słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych.

1.3.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Zgodność z poleceniem (Elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z Tabelą A.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	For-ma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	**R***	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada" zawartość treściową oraz typ rozprawki)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	**R A L**	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchowna realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę" argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	**R A L**	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztampowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
5. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	**R A L**	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment/nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w Tabeli A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z Tabelą B.

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	**R**	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	**R A L**	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	**R A L**	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	**R A L**	długość pracy mieści się w granicach 180–280 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–7	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–5	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–3	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–1	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 pkt	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Przez „naturalność" rozumiemy charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast pod pojęciem „precyzyjne sformułowania" rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność" stylu rozumiemy dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość" stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności językowej w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów zapisu.

1.3.8. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznaczane są w tekście z wykorzystaniem oznaczeń podanych w Tabeli 4.

TABELA 4. Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie podstawowym i rozszerzonym

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[*Fragment odbiegający od tematu.*]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	*Fragment nie na temat.*

błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	*Było ciepło, i deszczowo.* *Zrobiłem to √ ponieważ…*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

2.1. Zakres środków gramatycznych (poziom podstawowy i rozszerzony)

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RZECZOWNIK	
1. Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. *девочка, тётя, семья, ученик, техникум, музей, окно, море, время* z uwzględnieniem: • rzeczowników rodzaju męskiego na -a, -я, np. *папа, дядя* • rzeczowników na -ия, np. *экскурсия*, -ие, np. *предложение*, -ий, np. *санаторий* • rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na miękką spółgłoskę, np. *рубль*, *ноябрь* • rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na «ь», np. *мышь, ночь, мать, дочь* • rzeczowników mających inny rodzaj niż w języku polskim, np. *класс, салат, программа, котлета* • liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. *друг – друзья, сестра – сёстры* i rzeczowników rodzaju nijakiego, np. *дерево – деревья* • formy miejscownika rzeczowników rodzaju męskiego typu: *снег, лес, год* z przyimkami «в», «на», np. *на снегу, в лесу,* oraz z przyimkiem «о», np. *о снеге, о лесе* • formy narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników o temacie zakończonym na: ж, ш, ч, щ, ц, np. *сторож – сторожем*, *свеча – свечой* • formy gramatyczne nazwisk rosyjskich męskich i żeńskich typu: *Пушкин(а), Белов(а), Достоевский(ая)*	1. Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. *девочка, тётя, семья, ученик, техникум, музей, окно, море, время* z uwzględnieniem: • rzeczowników rodzaju męskiego na -a, -я, np. *папа, дядя* • rzeczowników na -ия, np. *экскурсия*, -ие, np. *предложение*, -ий, np. *санаторий* • rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na miękką spółgłoskę, np. *рубль*, *ноябрь* • rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na «ь», np. *мышь, ночь, мать, дочь* • rzeczowników mających inny rodzaj niż w języku polskim, np. *класс, салат, программа, котлета* • liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. *друг – друзья, сестра – сёстры* i rzeczowników rodzaju nijakiego, np. *дерево – деревья* • formy miejscownika rzeczowników rodzaju męskiego typu: *снег, лес, год* z przyimkami «в», «на», np. *на снегу, в лесу, в году* oraz z przyimkiem «о», np. *о снеге, о лесе* • formy narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników o temacie zakończonym na: ж, ш, ч, щ, ц, np. *сторож – сторожем*, *свеча – свечой* • formy gramatyczne nazwisk rosyjskich męskich i żeńskich typu: *Пушкин(а), Белов(а), Достоевский(ая)*
2. Rzeczowniki liczby pojedynczej i mnogiej określające nazwy osób w zależności od ich narodowości, miejsca zamieszkania, zawodu typu: *поляк, полька, москвич, москвичка, слесарь, врач*	2. Rzeczowniki liczby pojedynczej i mnogiej określające nazwy osób w zależności od ich narodowości, miejsca zamieszkania, zawodu typu: *поляк, полька, татарин, татарка, москвич, москвичка, слесарь, врач*

3. Rzeczowniki nieodmienne rodzaju nijakiego typu: *кино, пальто, такси, кафе, метро* i rodzaju męskiego typu: *кофе*	3. Rzeczowniki nieodmienne rodzaju nijakiego typu: *кино, пальто, такси, кафе, метро* i rodzaju męskiego typu: *кофе*
4. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej typu: *ванная, дежурный, мороженое*	4. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej typu: *ванная, дежурный, мороженое*
5. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej typu: *мебель, сахар, посуда*	5. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej typu: *мебель, сахар, посуда*
6. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej typu: *каникулы, часы, брюки*	6. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej typu: *каникулы, часы, брюки*
	7. Liczba mnoga rzeczowników oznaczających młode zwierzęta, np. *котёнок – котята, цыплёнок – цыплята* 8. Liczba mnoga rzeczowników typu: *зуб – зубы – зубья, лист – листы – листья* 9. Rzeczowniki zdrobniałe, np. *булочка, столик* 10. Formy gramatyczne rzeczowników typu: *гражданин, крестьянин* 11. Tworzenie imion odojcowskich, np. *Иванович – Ивановна, Сергеевич – Сергеевна, Васильевич – Васильевна, Никитич – Никитична* 12. Skróty literowe i ich rodzaj gramatyczny, np. *СМИ, ДТП, вуз*
PRZYMIOTNIK	
1. Formy gramatyczne przymiotników twardo- i miękkotematowych wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej typu: *молодой, красивый, летний*	1. Formy gramatyczne przymiotników twardo- i miękkotematowych wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej typu: *молодой, красивый, летний*
	2. Formy gramatyczne przymiotników o temacie zakończonym na: -г, -к, -х, np. *строгий, крепкий, тихий* oraz na: -ж, -ш, -ч, -щ, -ц, np. *свежий, большой, горячий, общий, круглолицый*
2. Krótka forma przymiotników w funkcji orzecznika, np. *известен (чем?), доволен (кем? чем?), похож (на кого? на что?), болен (чем?)*	3. Krótka forma przymiotników w funkcji orzecznika, np. *известен (чем?), доволен (кем? чем?), похож (на кого? на что?), болен (чем?)*
3. Stopniowanie przymiotników: • stopień wyższy, np. *красивее, более/менее красивый, тише, лучше* • stopień najwyższy, np. *самый красивый, красивее всех, красивее всего*	4. Stopniowanie przymiotników: • stopień wyższy, np. *красивее, более/менее красивый, тише, лучше* • stopień najwyższy, np. *самый красивый, красивейший, красивее всех, красивее всего*
	5. Przymiotniki dzierżawcze, np. *мамин, собачий, лисий*

ZAIMEK	
1. Formy gramatyczne zaimków: • osobowych bez przyimka i z przyimkiem, np. *он – его – у него, она – её – у неё* • pytających i względnych, np. *кто, что, какой, который, сколько, чей* • wskazujących, np. *этот, тот, это, то, эта, та, эти, те, такой* • dzierżawczych, np. *мой, твой* • przeczących, np. *никто, ничто, некого, нечего*	1. Formy gramatyczne zaimków: • osobowych bez przyimka i z przyimkiem, np. *он – его – у него, она – её – у неё* • pytających i względnych, np. *кто, что, какой, который, сколько чей* • wskazujących, np. *этот, тот, это, то, эта, та, эти, те, такой* • dzierżawczych, np. *мой, твой* • przeczących, np. *никто, ничто, некого, нечего* • nieokreślonych z partykułami: -то, -нибудь, np. *кто-то, кто-нибудь* z przyimkami i bez przyimków
2. Formy gramatyczne zaimka zwrotnego *себя* i wyrażenia *друг друга*	2. Formy gramatyczne zaimka zwrotnego *себя* i wyrażenia *друг друга*
3. Formy gramatyczne zaimków, np. *весь, целый, каждый, любой, всякий*	3. Formy gramatyczne zaimków, np. *весь, целый, каждый, любой, всякий*
LICZEBNIK	
1. Formy mianownika i dopełniacza liczebników głównych od 1 do 1000	1. Formy mianownika i dopełniacza liczebników głównych od 1 do 1000
2. Związek liczebników z rzeczownikami i przymiotnikami ze szczególnym uwzględnieniem liczebników 1, 2, 3, 4 oraz liczebników zakończonych na 1, 2, 3, 4, np. *две интересные книги, тридцать четыре способных ученика*	2. Związek liczebników z rzeczownikami i przymiotnikami ze szczególnym uwzględnieniem liczebników 1, 2, 3, 4 oraz liczebników zakończonych na 1, 2, 3, 4, np. *две интересные книги, тридцать четыре способных ученика*
3. Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem form w konstrukcjach określających czas i datę, np. *в половине первого, 1-ое сентября, 25-ого марта, в 1981-ом году*	3. Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem form w konstrukcjach określających czas i datę, np. *в половине первого, 1-ое сентября, 25-ого марта, в 1981-ом году*
	4. Formy gramatyczne wyrazów określających ilość, np. *(не)много, (не)сколько* 5. Formy liczebników zbiorowych, np. *двое, трое, четверо*
CZASOWNIK	
1. Bezokoliczniki na: -ть, -ти, -чь, np. *писать, идти, мочь*	1. Bezokoliczniki na: -ть, -ти, -чь, np. *писать, идти, мочь*
2. Formy osobowe czasowników regularnych czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego z uwzględnieniem czasowników: *пить, петь, ехать*	2. Formy osobowe czasowników regularnych czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego z uwzględnieniem czasowników: *пить, петь, ехать, сжечь*
3. Formy osobowe czasowników zwrotnych typu: *увлекаться, мыться, знакомиться*	3. Formy osobowe czasowników zwrotnych typu: *увлекаться, мыться, знакомиться*
4. Formy osobowe czasu teraźniejszego,	4. Formy osobowe czasu teraźniejszego,

przeszłego i przyszłego czasowników nieregularnych, np. *хотеть, есть, дать, бежать*	przeszłego i przyszłego czasowników nieregularnych, np. *хотеть, есть, дать, бежать*
	5. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników z przyrostkiem -ну-, np. *замёрзнуть, погибнуть, привыкнуть*
5. Formy osobowe czasowników dokonanych i niedokonanych, np. *купить – покупать*	6. Formy osobowe czasowników dokonanych i niedokonanych, np. *купить – покупать*
6. Czasowniki zwrotne nie mające odpowiedników zwrotnych w języku polskim, np. *вернуться – wrócić* i czasowniki niezwrotne nie mające odpowiedników niezwrotnych w języku polskim, np. *дружить – przyjaźnić się*	7. Czasowniki zwrotne nie mające odpowiedników zwrotnych w języku polskim, np. *вернуться – wrócić* i czasowniki niezwrotne nie mające odpowiedników niezwrotnych w języku polskim, np. *дружить – przyjaźnić się*
7. Formy trybu rozkazującego w 2. osobie liczby pojedynczej i mnogiej, np. *читай – читайте, купи – купите, приготовь – приготовьте* z uwzględnieniem: *ешь – ешьте, ляг – лягте, пой – пойте, пей – пейте, поезжай – поезжайте*	8. Formy trybu rozkazującego w 2. osobie liczby pojedynczej i mnogiej, np. *читай – читайте, купи – купите, приготовь – приготовьте* z uwzględnieniem: *ешь – ешьте, ляг – лягте, пой – пойте, пей – пейте, поезжай – поезжайте*
8. Formy trybu rozkazującego z wyrazami: *давай, давайте*	9. Formy trybu rozkazującego z wyrazami: *давай, давайте, пусть, пускай*
9. Czasowniki modalne, np. *надо, можно, должен, нельзя*	10. Czasowniki modalne, np. *надо, можно, должен, нельзя*
	11. Formy trybu przypuszczającego z partykułą бы, np. *мог бы* 12. Czasowniki bezosobowe typu: *знобит, хочется* 13. Imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe czasu teraźniejszego i przeszłego, np. *читающий, читавший, читаемый, прочитанный, читая, прочитав*
PRZYSŁÓWEK	
1. Przysłówki miejsca i kierunku, np. *здесь, там, дома, сюда, туда, домой, отсюда, оттуда*	1. Przysłówki miejsca i kierunku, np. *здесь, там, дома, сюда, туда, домой, отсюда, оттуда*
2. Przysłówki czasu, np. *летом, вечером, послезавтра, ежедневно*	2. Przysłówki czasu, np. *летом, вечером, послезавтра, ежедневно*
3. Przysłówki sposobu, np. *хорошо, тихо, по-моему, по-новому, по-русски*	3. Przysłówki sposobu, np. *хорошо, тихо, по-моему, по-новому, по-русски*
4. Przysłówki stopnia i miary, np. *очень, слишком*	4. Przysłówki stopnia i miary, np. *очень, слишком*
5. Przysłówki przeczące z partykułami -не, -ни, np. *некуда, никуда*	5. Przysłówki przeczące z partykułami -не, -ни, np. *некуда, никуда*
6. Przysłówki przyczyny, np. *потому, поэтому*	6. Przysłówki przyczyny, np. *потому, поэтому*
7. Przysłówki celu, np. *зачем, затем*	7. Przysłówki celu, np. *зачем, затем*

8. Przysłówki pytające, np. *как, где, куда, откуда, сколько*	8. Przysłówki pytające, np. *как, где, куда, откуда, сколько*
9. Stopniowanie przysłówków • stopień wyższy, np. *тише, холоднее, менее интересно* • stopień najwyższy, np. *лучше всех, больше всего*	9. Stopniowanie przysłówków: • stopień wyższy, np. *тише, холоднее, менее интересно* • stopień najwyższy, np. *лучше всех, больше всего*
	10. Przysłówki z partykułami -то, -нибудь, np. *где-то, где-нибудь*
PRZYIMEK	
1. Przyimki w konstrukcjach określających: • miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, np. *около школы, у вокзала, напротив дома, под деревом, на почте, в саду, перед школой, за столом* • kierunek czynności lub ruchu, np. *на стадион, в лес, под дерево, к доске, от доски, из класса, с почты* • położenie w przestrzeni, np. *(не)далеко (близко) от дома, рядом с ним, около окна, у двери* • przemieszczanie się w przestrzeni, np. *по улице, до Москвы* • przeznaczenie, np. *для воды, кредит на квартиру* • cel, np. *пойти за покупками* • sposób, np. *узнать по Интернету, говорить по телефону* • czas, np. *после уроков, за час, через день, с утра до вечера*	1. Przyimki w konstrukcjach określających: • miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, np. *около школы, у вокзала, напротив дома, под деревом, на почте, в саду, перед школой, за столом* • kierunek czynności lub ruchu, np. *на стадион, в Сибирь, под дерево, к доске, от доски, из бассейна, с почты* • położenie w przestrzeni, np. *(не)далеко (близко) от дома, рядом с ним, около окна, у двери* • przemieszczanie się w przestrzeni, np. *по улице, до Москвы* • przeznaczenie, np. *для воды, кредит на квартиру* • cel, np. *пойти за покупками* • sposób, np. *узнать по Интернету, говорить по телефону* • czas, np. *после уроков, за час, через день, с утра до вечера, к восьми, за час до отъезда, через день после приезда*
	2. Przyimki wskazujące przyczynę, np. *из-за дождя, от волнения, по ошибке, из уважения, благодаря тебе* 3. Przyimki przyzwolenia, np. *несмотря на*
SKŁADNIA	
1. Zdania pojedyncze: • oznajmujące: – twierdzące, np. *Да, это он.* – przeczące, np. *Нет, это не он. Нет, у меня нет твоего учебника.* • pytające: – z zaimkiem pytającym, np. *Что он делает?* – bez zaimka pytającego, np. *Это он? Его зовут Борис?*	1. Zdania pojedyncze: • oznajmujące: – twierdzące, np. *Да, это он.* – przeczące, np. *Нет, это не он. Нет, у меня нет твоего учебника.* • pytające: – z zaimkiem pytającym, np. *Что он делает?* – bez zaimka pytającego, np. *Это он? Его зовут Борис?*

– z partykułą «ли», np. *Был ли ты в кино?* – niepełne zdania pytające zaczynające się od spójnika «а», np. *А ты? А тебе?* • rozkazujące, np. *Помоги сестре!* • wykrzyknikowe, np. *Какая встреча!*	– z partykułą «ли», np. *Был ли ты в кино?* – niepełne zdania pytające zaczynające się od spójnika «а», np. *А ты? А тебе?* • zdania pytające z wyrazem pytającym i partykułami: *разве, неужели,* np. *Неужели ты успел на поезд?* • rozkazujące, np. *Помоги сестре!* • wykrzyknikowe, np. *Какая встреча!*
2. Zdania złożone współrzędnie połączone spójnikami: и, а, но, или, np. *Я лежу на диване и смотрю телевизор, а Борис спит. У меня свободное время, но я никуда не пойду.*	2. Zdania złożone współrzędnie połączone spójnikami: и, а, но, или, np. *Я лежу на диване и смотрю телевизор, а Борис спит. У меня свободное время, но я никуда не пойду.*
3. Zdania złożone podrzędnie: • przydawkowe, np. *Я читал книгу, о которой...* • dopełnieniowe, np. *Я знаю, что... Я хочу, чтобы ...* • okolicznikowe miejsca, np. *Я был там, где...* • okolicznikowe czasu, np. *Когда я пришёл, его не было дома.* • okolicznikowe przyczyny, np. *Я не прочитал книгу, потому что (так как) я болел.* • okolicznikowe skutku, np. *У меня нет денег, поэтому я никуда не поеду.* • okolicznikowe celu, np. *Антон пошёл в аптеку, чтобы купить витамины.*	3. Zdania złożone podrzędnie: • przydawkowe, np. *Я читал книгу, о которой...* • dopełnieniowe, np. *Я знаю, что... Я хочу, чтобы ...* • okolicznikowe miejsca, np. *Я был там, где...* • okolicznikowe czasu, np. *Когда я пришёл, его не было дома.* • okolicznikowe przyczyny, np. *Я не прочитал книгу, потому что (так как) я болел.* • okolicznikowe skutku, np. *У меня нет денег, поэтому я никуда не поеду.* • okolicznikowe celu, np. *Антон пошёл в аптеку, чтобы купить витамины.* • okolicznikowe warunku, np. *Если хочешь пойти со мной, то...* • okolicznikowe przyzwolenia, np. *Хотя был сильный мороз, дети катались на лыжах.* • podmiotowe, np. *Тот, кто хотел пойти в театр, купил билеты.*
4. Zdania bezpodmiotowe, np. *Построили дом. Мне стало холодно. Ему хочется спать. Хмурится.*	4. Zdania bezpodmiotowe, np. *Построили дом. Мне стало холодно. Ему хочется спать. Хмурится.*
5. Szyk wyrazów (prosty i przestawny), np. *Моя родина. Родина моя.*	5. Szyk wyrazów (prosty i przestawny), np. *Моя родина. Родина моя.*
6. Rekcja czasowników – przykłady *беспокоиться о ком? о чём?* *благодарить кого? за что?* *болеть чем? за кого? за что?* *вернуть что? кому? куда?* *вернуться куда? откуда?*	6. Rekcja czasowników– przykłady *беспокоиться о ком? о чём?* *благодарить кого? за что?* *болеть чем? за кого? за что?* *вернуть что? кому? куда?* *вернуться куда? откуда?*

влюбиться в кого? во что?	*влюбиться в кого? во что?*
восхищаться кем? чем?	*восхищаться кем? чем?*
говорить кому? о ком? о чём? с кем?	*говорить кому? о ком? о чём? с кем?*
что? на каком языке?	*что? на каком языке?*
готовиться к чему?	*готовиться к чему?*
дать кому? что?	*дать кому? что?*
дружить с кем?	*дружить с кем?*
ехать на чём? чем? в чём? куда? к кому?	*ехать на чём? чем? в чём? куда? к кому?*
ждать кого? чего? кого? что?	*ждать кого? чего? кого? что?*
заботиться о ком? о чём?	*заботиться о ком? о чём?*
зайти к кому? куда? за кем? за чем?	*зайти к кому? куда? за кем? за чем?*
заниматься кем? чем?	*заниматься кем? чем?*
звонить кому? куда?	*звонить кому? куда?*
извинить кого? что? за что?	*извинить кого? что? за что?*
извиниться за что? за кого? перед кем?	*извиниться за что? за кого? перед кем?*
интересоваться кем? чем?	*интересоваться кем? чем?*
искать кого? что?	*искать кого? что?*
кататься на ком? на чём? где?	*кататься на ком? на чём? где?*
лететь на чём? в чём? куда? к кому?	*лететь на чём? в чём? куда? к кому?*
обратиться к кому? с чем?	*обратиться к кому? с чем?*
одеть кого? во что?	*одеть кого? во что?*
одеться во что?	*одеться во что?*
опоздать на сколько времени?	*опоздать на сколько времени?*
осматривать кого? что?	*осматривать кого? что?*
отправить кого? что? кому? куда?	*отправить кого? что? кому? куда?*
переписываться с кем?	*переписываться с кем?*
писать что? кому? чем? на чём?	*писать что? кому? чем? на чём?*
подниматься куда? по чему? на чём?	*подниматься куда? по чему? на чём?*
поздравить кого? с чем?	*поздравить кого? с чем?*
познакомить кого? с кем? с чем?	*познакомить кого? с кем? с чем?*
познакомиться с кем? с чем?	*познакомиться с кем? с чем?*
пользоваться чем?	*пользоваться чем?*
послать кому? что?	*послать кому? что?*
поступить куда? на что?	*поступить куда? на что?*
предлагать кому? что?	*предлагать кому? что?*
просить кого? что? чего?	*просить кого? что? чего?*
работать кем? где?	*работать кем? где?*
радоваться (рад) кому? чему?	*радоваться (рад) кому? чему?*
слушать кого? что?	*слушать кого? что?*
советовать кому? что?	*советовать кому? что?*
советоваться с кем?	*советоваться с кем?*
спросить кого? у кого? что? о чём?	*спросить кого? у кого? что? о чём?*
спускаться с чего? по чему? на чём?	*спускаться с чего? по чему? на чём?*
стать кем? чем?	*стать кем? чем?*
уважать кого? что?	*уважать кого? что?*
увлекаться кем? чем?	*увлекаться кем? чем?*
узнать кого? что? о ком? о чём?	*узнать кого? что? о ком? о чём?*
откуда?	*откуда?*
учить кого? чему? что?	*учить кого? чему? что?*
учиться чему? где? как?	*учиться чему? где? как?*

ухаживать за кем? за чем?	*ухаживать за кем? за чем?* *бороться за кого? за что? против кого? против чего? с кем? с чем?* *бояться кого? чего? за кого? за что?* *владеть кем? чем?* *волноваться о ком? о чём?* *выйти за кого? куда? откуда?* *гордиться кем? чем?* *жениться на ком?* *забыть кого? что? о ком? о чём?* *наблюдать за кем? за чем? кого? что?* *надеяться на кого? на что?* *направиться к кому? к чему?* *нуждаться в ком? в чём?* *обладать кем? чем?* *отказать кому? в чём?* *отказаться от кого? от чего?* *привыкнуть к кому? к чему?* *разбираться в ком? в чём?* *славиться кем? чем?* *следить за кем? за чем?* *смеяться над кем? над чем?* *сомневаться в ком? в чём?* *спорить о ком? о чём?* *стремиться к кому? к чему?* *считать кого? что? кем? чем?* *тосковать по кому? по чему? о ком? о чём?* *убедиться в ком? в чём?* *удивиться кому? чему?* *улыбаться кому? чему?*

W tekstach na rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych mogą wystąpić środki gramatyczne spoza powyższej listy. Znajomość takich środków nie będzie jednak warunkowała poprawnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych.

2.2. Część ustna (bez określania poziomu). Przykładowe zestawy zadań

Przykładowe pytania do rozmowy wstępnej

Egzamin maturalny z języka rosyjskiego
Rozmowa wstępna (wyłącznie dla egzaminującego)

Rozmowa wstępna	*ok.* ***2*** *minut*

Egzaminujący:	**Здравствуйте!** **Меня зовут …… , а это …… .** **Представьтесь, пожалуйста.**
Zdający:	……
Egzaminujący:	**Спасибо. Пожалуйста, выберите билет и дайте мне его. В этой части экзамена задам Вам несколько вопросов. Можем начать?**
Zdający:	……
Egzaminujący:	**Żywienie** • В котором часу Вы обычно завтракаете? Почему? • Что Вы любите есть на завтрак? • Почему некоторые люди не ужинают? • Где Вы обычно обедаете? Почему? • Вы любите фастфуды? Почему? **Nauka i technika** • Где нельзя пользоваться мобильником и почему? • Зачем Вам нужен мобильный телефон? • Кому Вы чаще всего звоните и почему? • Вы часто пользуетесь Интернетом? Почему? • Вы любите играть в компьютерные игры? Почему? **Świat przyrody** • Какая сегодня погода? • Как погода влияет на Ваше настроение? • Почему людей интересует прогноз погоды? • Вы любите животных? Почему? • Какое Ваше любимое время года? Почему?
Zdający: *≈ 2 min*	……
Egzaminujący:	**Спасибо.** <proszę przekazać zestaw zdającemu>

Przykładowe zestawy egzaminacyjne

Zestaw 1.	• sport • szkoła • społeczeństwo	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla zdającego***

Zadanie 1.	***4*** *minuty*

W Twojej szkole odbędzie się Dzień sportu. Jesteś jednym z organizatorów. Twój kolega/Twoja koleżanka z zagranicy interesuje się tym, jak przebiegają przygotowania do imprezy. Porozmawiaj z nim/nią o tym. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Opieka medyczna

Program Dnia sportu

Zadania uczniów i nauczycieli

Rola sponsorów

*Rozmowę rozpoczyna **egzaminujący**.*

Zadanie 2.	***3*** *minuty*

Zestaw 1.	• sport • szkoła • społeczeństwo	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla zdającego***

Zadanie 3.	5 minut

Popatrz na ***Zdjęcie 1., Zdjęcie 2. i Zdjęcie 3.***

W Twojej szkole chcecie zorganizować akcję charytatywną.

- *Wybierz tę formę pomocy, która Twoim zdaniem przyniosłaby najwięcej korzyści, i uzasadnij swój wybór.*
- *Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe formy.*

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Zestaw **1.**	• sport • szkoła • społeczeństwo	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie **1.**	***4*** *minuty*

Egzaminujący: *[Proszę przekazać zestaw zdającemu.]* **Итак, начнём с первого задания. Познакомьтесь с первым заданием. У Вас есть на это около полминуты. После этого начнём разговор.**

Zdający:
≈ 30 s

Egzaminujący: *[Po upływie ok. 30 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Можем начать?***]*

Wersja dla zdającego

W Twojej szkole odbędzie się Dzień sportu. Jesteś jednym z organizatorów. Twój kolega/Twoja koleżanka z zagranicy interesuje się tym, jak przebiegają przygotowania do imprezy. Porozmawiaj z nim/nią o tym. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- Opieka medyczna
- Program Dnia sportu
- Rola sponsorów
- Zadania uczniów i nauczycieli

Rozmowę rozpoczyna ***egzaminujący****.*

Dodatkowe uwagi dla egzaminującego

Jest Pan/Pani kolegą/koleżanką zdającego. Chce Pan/Pani porozmawiać z nim o tym, jak przebiegają przygotowania do Dnia sportu. Rozmowę rozpoczyna Pan/Pani.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, proszę włączyć do rozmowy ***wszystkie/wybrane*** *punkty.*

- → *Proszę poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii.*
- → *Proszę grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie.*
- → *Proszę zapytać o udział uczniów niepełnosprawnych.*
- → *Uważa Pani/Pan, że pogoda może popsuć plany.*
- → *Nie podoba się Pani/Panu dobór dyscyplin sportowych.*

Zdający
i egzaminujący:
≈ 3 min

……

Egzaminujący: **Спасибо! Предлагаю перейти ко второму заданию.**

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę w języku polskim poinformować zdającego, iż nie ma możliwości powrotu do zadania.]

Перейдём к третьему заданию.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Спасибо. Экзамен окончен.***]*

Zestaw **1.**	• sport • szkoła • społeczeństwo	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie **2.**	***3*** *minuty*

Egzaminujący: **Опишите, пожалуйста, иллюстрацию.**

[Po upływie ok. 10 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: **Можем начать?***]*

Wersja dla zdającego

Zdający:
🕐 ≈ *1 min* .....

Egzaminujący: **Спасибо. А теперь задам Вам три вопроса.**

Pytania dla egzaminującego

1. Как Вы думаете, эти ученики любят уроки информатики? Почему Вы так думаете?
2. Вы любите играть в компьютерные игры? Почему?
3. Расскажите, пожалуйста, о ситуации, в которой компьютер помог Вам подготовиться к занятиям.

Zdający:
🕐 ≈ *2 min* .....

Egzaminujący: **Спасибо!**
Давайте перейдём к третьему заданию.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Спасибо! Экзамен окончен.***]*

Zestaw 1.	• sport • szkoła • społeczeństwo	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie 3.	5 *minut*

Egzaminujący: **Прочитайте, пожалуйста, задание и подумайте, что Вы хотели бы сказать. У Вас есть около минуты на подготовку.**

Zdający:
≈1 min

Egzaminujący: *[Po upływie ok. minuty, proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Можем начать?***]*

Wersja dla zdającego

Popatrz na ***Zdjęcie 1., Zdjęcie 2. i Zdjęcie 3.***

W Twojej szkole chcecie zorganizować akcję charytatywną.

- *Wybierz tę formę pomocy, która Twoim zdaniem przyniosłaby najwięcej korzyści, i uzasadnij swój wybór.*
- *Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe formy.*

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Zdający:
≈2 min .....

Egzaminujący: **Спасибо! Задам Вам ещё два вопроса.**

Pytania dla egzaminującego

Proszę zadać zdającemu ***dwa*** *z poniższych pytań.*

1. Каковы минусы организации благотворительных акций?
2. Кому в Польше, по-Вашему, помощь нужна в первую очередь? Почему?
3. Вы считаете правильным, что каждый работающий может часть своих налогов передать благотворительной организации? Почему Вы так думаете?
4. Всегда ли финансовая помощь нуждающимся даёт положительный результат? Почему?

Zdający:
≈ 2 min .....

Egzaminujący: **Спасибо! Экзамен окончен.**

Zestaw 2.	• praca • zdrowie • szkoła	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla zdającego***

Zadanie 1.	***4*** *minuty*

W Internecie znalazłeś(-aś) ofertę wakacyjnej pracy w firmie rosyjskiej. Porozmawiaj z przedstawicielem firmy o tej ofercie. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Twoje umiejętności

Obowiązki

Warunki zatrudnienia

Wynagrodzenie

Rozmowę rozpoczyna ***egzaminujący***.

Zadanie 2.	***3*** *minuty*

Zestaw 2.	• praca • zdrowie • szkoła	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla zdającego***

Zadanie 3.	5 minut

Popatrz na ***Zdjęcie 1. i Zdjęcie 2.***

Przeglądasz różne materiały informacyjne, zastanawiając się nad wyborem uczelni.

- *Wybierz tę propozycję, która bardziej Cię zainteresuje, i uzasadnij swój wybór.*
- *Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz drugą propozycję.*

Zdjęcie 1.

Знания за рубежом –
по льготным ценам!

Zdjęcie 2.

Государственный вуз –
перспектива на будущее!

Zestaw **2.**	• praca • zdrowie • szkoła	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie **1.**	**4** *minuty*

Egzaminujący: *[Proszę przekazać zestaw zdającemu.]* **Итак, начнём с первого задания. Познакомьтесь с первым заданием. У Вас есть на это около полминуты. После этого начнём разговор.**

Zdający:
≈ 30 s

Egzaminujący: *[Po upływie ok. 30 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Можем начать?***]*

Wersja dla zdającego

W Internecie znalazłeś(-aś) ofertę wakacyjnej pracy w firmie rosyjskiej. Porozmawiaj z przedstawicielem firmy o tej ofercie. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

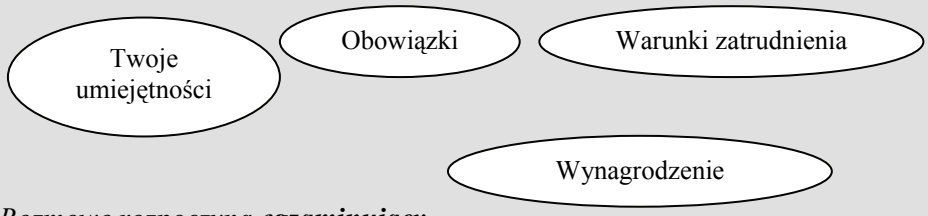

Rozmowę rozpoczyna ***egzaminujący****.*

Dodatkowe uwagi dla egzaminującego

Jest Pan/Pani przedstawicielem firmy rosyjskiej, która zamieściła w Internecie ofertę. Rozmawia Pan/Pani ze zdającym, który jest tą ofertą zainteresowany. Rozpoczyna Pan/Pani rozmowę.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, proszę włączyć do rozmowy ***wszystkie/wybrane*** *punkty.*

- → *Proszę poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii.*
- → *Proszę nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie.*
- → *Firma szuka pracownika mającego prawo jazdy.*
- → *Jest to praca dla osoby biegle mówiącej po rosyjsku i angielsku.*

Zdający
i egzaminujący:
≈ 3 min

.....

Egzaminujący: **Спасибо!**
Предлагаю перейти ко второму заданию.
[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę w języku polskim poinformować zdającego, iż nie ma możliwości powrotu do zadania.]
Перейдём к третьему заданию.
[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Спасибо. Экзамен окончен.***]*

Zestaw 2.	• praca • zdrowie • szkoła	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie 2.	*3 minuty*

Egzaminujący: **Опишите, пожалуйста, иллюстрацию.**

[Po upływie ok. 10 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: ***Можем начать?****]*

Wersja dla zdającego

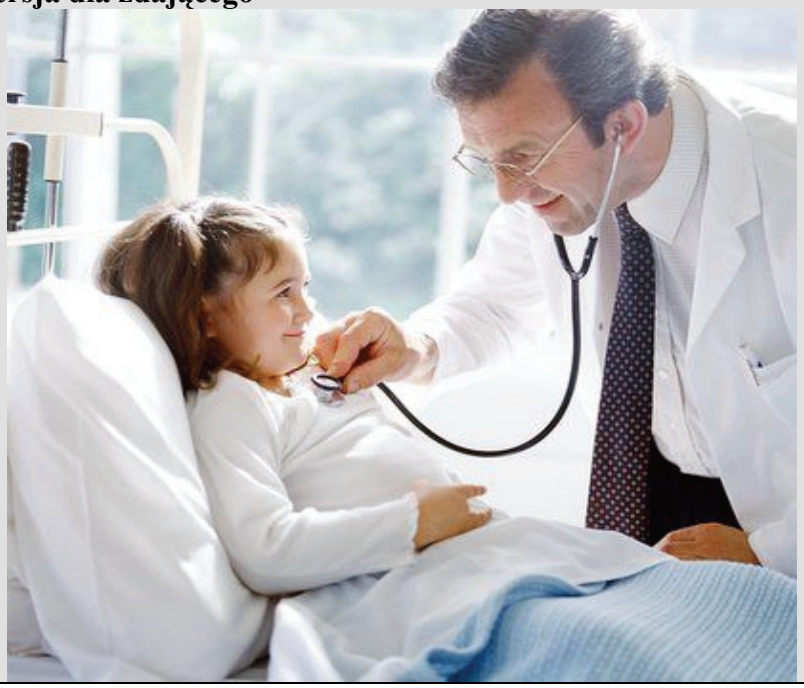

Zdający:
≈ 1 min .....

Egzaminujący: **Спасибо. А теперь задам Вам три вопроса.**

Pytania dla egzaminującego

1. Как Вы думаете, почему эта девочка улыбается?
2. Что Вы делаете, чтобы не болеть?
3. Расскажите, пожалуйста, о своём последнем визите к врачу.

Zdający:
≈ 2 min .....

Egzaminujący: **Спасибо!**
Давайте перейдём к третьему заданию.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Спасибо! Экзамен окончен.***]*

Zestaw 2.	• praca • zdrowie • szkoła	**Egzamin maturalny z języka rosyjskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie 3.	🕐 ***5*** *minut*

Egzaminujący: **Прочитайте, пожалуйста, задание и подумайте, что Вы хотели бы сказать. У Вас есть около минуты на подготовку.**

Zdający:
🕐 *≈1 min*

Egzaminujący: *[Po upływie ok. minuty, proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Можем начать?***]*

Wersja dla zdającego

Popatrz na ***Zdjęcie 1. i Zdjęcie 2.***
Przeglądasz różne materiały informacyjne, zastanawiając się nad wyborem uczelni.

- *Wybierz tę propozycję, która bardziej Cię zainteresuje, i uzasadnij swój wybór.*
- *Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz drugą propozycję.*

Zdjęcie 1.

Знания за рубежом – по льготным ценам!

Zdjęcie 2.

Государственный вуз – перспектива на будущее!

Zdający:
🕐 *≈2 min* .....

Egzaminujący: **Спасибо. Задам Вам ещё два вопроса.**

Pytania dla egzaminującego

Proszę zadać zdającemu ***dwa*** *z poniższych pytań.*

1. Как Вы думаете, насколько важно образование в сегодняшнее время? Аргументируйте Ваш ответ.
2. Каковы, по-Вашему, плюсы и минусы современной школы?
3. Вы согласны с мнением, что школа не готовит учеников к требованиям жизни? Почему Вы так думаете?
4. Какими чертами характера должен обладать идеальный учитель?

Zdający:
🕐 *≈ 2 min* .....

Egzaminujący: **Спасибо! Экзамен окончен.**

2.3. Część pisemna (poziom podstawowy). Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi dotyczące techniki. Do każdej wypowiedzi (1.1.–1.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

A. Этот текст можно услышать в магазине.
B. Автор текста предупреждает о вреде технической новинки.
C. Автор текста предлагает поучаствовать в разработке товара.
D. Этот текст о том, что новинка стала обычным элементом нашей жизни.
E. Автор текста твердит, что эту техническую новинку обслуживать легко.

1.1.	1.2.	1.3.	1.4.

Transkrypcja

Текст 1.
Кто бы подумал, что очки могут изменить жизнь человека! Интерактивные очки дают возможность звонить друзьям, узнавать время, снимать видео. Пока над проектом мы ещё работаем. Просим будущих пользователей высказать на сайте свои пожелания по дизайну. Первую модель можно уже сейчас посмотреть в Интернете. Видеоролик демонстрирует, как пользоваться таким устройством. Эти лёгкие очки удобно сидят на носу. Вам нравится? Если у вас есть идеи – поделитесь с нами! Мы учтём ваши предложения. Возможно, что новинка скоро появится на полках магазинов.

http://www.popcornnews.ru/news/132829

Текст 2.
Мы часто читаем на холодильнике записки вроде «котлеты в сковородке», «купи хлеб». Теперь послания можно оставлять в форме видео-записки! На этом устройстве можно записать трёхминутные сообщения. Там ничего лишнего – видеокамера и 3 кнопки. Надо только нажать кнопку и сказать несколько слов. И всё. Благодаря магниту можете устроить «напоминалку» на том же холодильнике. Это сможет сделать даже ребёнок. Видео-записка сама проставит время сообщения. Гениально, а как просто! Поищите в Интернете, где можно купить такой гаджет. Это замечательный подарок для всей семьи!

По http://www.orientrus.ru/shop/UID_662.html

Tekst 3.
Каждый год появляются всё более совершенные модели айфонов. Раньше они были супермодной новинкой. Когда у кого-нибудь в классе появлялся новенький айфон, все хотели его посмотреть и с завистью поглядывали на владельца. Я уже несколько лет пользуюсь айфоном, но в последнее время моё мнение о нём изменилось. Я заметила, что мелодии айфона звучат буквально на каждом углу. Он перестал быть престижной

игрушкой, им пользуются все. Теперь люди, у которых нет айфона, кажутся оригинальными.

tekst własny

Текст 4.

Уважаемые клиенты! Человек любит жить в чистом доме. В настоящее время появляются очень современные приборы для поддержания чистоты. Они гарантируют здоровье вашей семье, скорость и качество уборки. В нашем отделе можно увидеть пылесосы новой генерации. Их уникальность в том, что в качестве фильтра используется вода – самая надёжная ловушка для мусора, пыли и аллергенов. Продавец-консультант продемонстрирует работу нашего робота-пылесоса. Обратите внимание на современный дизайн. Пылесос недорогой, и, если решитесь и возьмёте его, не пожалеете.

http://zoom.cnews.ru/category/item/228

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].

Wymagania szczegółowe

2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (1.1., 1.2.).
2.1. Zdający określa główną myśl tekstu (1.3.).
2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi (1.4.).

Rozwiązanie

1.1. C
1.2. E
1.3. D
1.4. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–3)

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

2.1. Летом для пенсионеров организовали курсы

A. иностранного языка.
B. компьютерной грамотности.
C. садоводства и огородничества.

Tekst 2.

2.2. Автор текста продаёт

A. туристические машины.
B. заграничные путёвки.
C. садовую мебель.

Tekst 3.

2.3. Этот разговор можно услышать в

A. кафе.
B. магазине.
C. библиотеке.

Transkrypcja

Текст 1.

Такой проект в городе реализуется впервые. Во время летних каникул в Кемерове проходят курсы для людей пенсионного возраста. Занятия в школах ведут старшеклассники. Оказывается, пожилые жители города готовы оставить свои дачи и выращивание овощей и фруктов ради того, чтобы научиться обслуживать компьютер. После курсов эти бабушки и дедушки почувствуют себя увереннее в контактах с внуками, которые с раннего детства и английский учат, и новинки техники осваивают. Попробуй с такими договориться!

http://kem.sibnovosti.ru/society/197559

Текст 2.

Вам надоело отдыхать в одном месте? Хотите посетить другие города и страны? Обещаем комфортабельную поездку для всей семьи. Предлагаем по доступным ценам автомобили со всем, что необходимо для путешествия и отдыха. Здесь кухня с холодильником и микроволновой печью, спальня с кроватью и шкафом для одежды, большой салон с удобным диваном. В кабине водителя и салоне – кондиционер. Если сделаете покупку у нас, гарантируем сервисное обслуживание по всей стране. Летом большие скидки.

http://www.autolord.ru/page2_12_43_0.html

Текст 3.

Ира: Привет, Борис. Уже две чашки чая выпила, пока тебя ждала. Садись. Смотри, что я купила Денису.
Борис: Ну ты и придумала! Денису – книгу!
Ира: Эту прочитает!
Борис: Ага! Так я и поверил!
Ира: Послушай: её можно читать только определённое время. Под влиянием света начинается химическая реакция, и текст с её страниц исчезнет через два месяца. Борис прочитает её из любопытства, вот увидишь!
Борис: Здорово! О! Идёт официант. Закажи что-нибудь, а я пока посмотрю книгу.
Ира: Только не открывай!

http://xage.ru/comments.php?id=20934

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].

Wymagania szczegółowe

2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (2.1., 2.2.).
2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi (2.3.).

Rozwiązanie

2.1. B
2.2. A
2.3. A

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 3. (0–3)

Przeczytaj trzy teksty związane z żywieniem. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.
Ферран Адриа, самый дорогой шеф-повар мира, создал новую сеть под названием *Fast Good*. Первый ресторан хорошего быстрого питания открылся полгода назад в одном из самых дорогих отелей Мадрида. В меню – бургеры из превосходной телятины, чипсы из молодого картофеля, салаты с натуральным оливковым маслом. Это новое веяние в ресторанном бизнесе – фастфуд для гурманов. Еду в таких заведениях готовят быстро, но на этом сходство с обычными гамбургерами заканчивается. Консерванты и усилители вкуса в них отсутствуют. Противников фастфудов может удивить изысканный вкус этих блюд.

http://www.travel.ru/news/2006/10/30/95657.html

3.1. Автор текста
- **A.** критикует испанскую кухню.
- **B.** хвалит качество еды в ресторане.
- **C.** приглашает на открытие заведения.

Tekst 2.
Неужели красивая жизнь в стройном теле – это только ограничения? Многие люди ради стройной фигуры отказывают себе в сладостях. Но оказывается, секрет в другом: в тщательном подборе десертов. Помогите друг другу и поделитесь сладкими тайнами на страницах сайта *diets.ru*! Авторы лучших рецептов получат призы для своей стильной кухни: элегантные сервизы и комплект тарелок. Стать обладателем этих замечательных вещей очень просто – надо разместить текстовое описание Вашего блюда и фотографии. Ограничением является только калорийность порции Вашего десерта, которая не должна превышать 200 килокалорий.

http://www.diets.ru/

3.2. Автор текста пишет о
- **A.** кулинарном конкурсе.
- **B.** продаже посуды.
- **C.** вреде диет.

Tekst 3.
– Лиза, пойдём обедать!
– Мне не хочется. […] Не пойду я есть фальшивого зайца. […] Я не могу питаться вегетарианскими сосисками.
– Сегодня будешь есть шарлотку.
– Мне что-то не хочется.
[…] Через две минуты Коля понял в первый раз за три месяца супружеской жизни, что любимая женщина любит морковные, картофельные и гороховые сосиски гораздо меньше, чем он.
– Значит, ты предпочитаешь собачину диетическому питанию? – закричал Коля. […]

– […] Да! Я люблю мясо! […]

Коля изумлённо замолчал. Этот поворот был для него неожиданным. Мясо пробило бы в Колином бюджете огромную брешь. […] Молодой супруг производил отчаянные вычисления. […] Обед на двоих […] вырывал из бюджета супругов тринадцать рублей в месяц. Остальные деньги расплывались неизвестно куда. […] При таких условиях перейти на мясоедение значило гибель.

И. Ильф. Е. Петров «Двенадцать стульев»
http://www.magister.msk.ru/library/prose/ilfip001.htm#gl17

3.3. Коля настаивает, чтобы жена не ела мяса, так как он

A. волнуется о её здоровье.
B. боится финансовых проблем.
C. заботится об охране животных.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe

3.4.Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (3.1.).
3.1. Zdający określa główną myśl tekstu (3.2.).
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.3.).

Rozwiązanie

3.1. B
3.2. A
3.3. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–4)

Przeczytaj tekst. Do każdego akapitu (4.1.–4.4.) dopasuj właściwy nagłówek (A–F). Wpisz odpowiednią literę obok numeru każdego akapitu. Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnego akapitu.

A. Западный шик в московских торговых центрах
B. Отечественные брюки и модны, и по карману
C. Концерт поп-звёзд в аэропорту
D. Эксклюзивные апартаменты
E. Как приятно приземлиться!
F. Шопинг в сети – для всех

ЧТО НОВОГО?

4.1. _____

Москва меняется на глазах. В центре столицы расположен современный комплекс. Он представляет собой две башни – жилые многоэтажки «Санкт-Петербург» и «Москва» − высотой в 62 и 73 этажа. В элитных квартирах удачно сочетаются роскошь и комфорт, уникальный и неповторимый стиль, элегантность и престиж. Из окон небоскрёбов открываются живописные виды на центр столицы и Москву-реку.

4.2. _____
Обратимся к другому примеру. Сколько раз вы с друзьями обсуждали «ужасы» международных аэропортов? И вдруг прилетаете в Москву и не верите своим глазам: вас встречает современный аэропорт. Уж не перепутали ли вы рейс? Вовсе нет! Просто теперь «Домодедово» стал эксклюзивным аэропортом мирового уровня, откуда не стыдно улететь в Европу и куда всегда хочется возвращаться.

4.3. _____
Кажется, совсем недавно россияне по секрету рассказывали друг другу о бутиках в Европе, где от разнообразия товаров разбегались глаза и начинала кружиться голова. Теперь российская столица заполнилась до отказа фирменными магазинами с гламурными заграничными товарами, стала исключительной зоной европейской роскоши.

4.4. _____
И ещё одна новость. Например, джинсы российского производства. Чем они отличаются от западных? Идеально сидят, причём не только на моделях, но и на реальных девушках. Эти джинсы такие же, как на любимых поп-звёздах. В такой одежде можно выглядеть красиво в любой ситуации. При всех плюсах эти джинсы, к тому же, стоят вовсе не дорого.

http://www.grani.ru
http://www.gazeta.r

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe
3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (4.1., 4.2., 4.3., 4.4.).

Rozwiązanie
4.1. D
4.2. E
4.3. A
4.4. B

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–3)

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w luki 5.1.–5.3. litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A–E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. <u>Uwaga:</u> dwa zdania zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

НЕОБЫЧНОЕ ПУТЕШЕСТВИЕ

Ярославские школьники совершили путешествие в «Страну Кресландию». Ребята долго будут помнить необычную поездку на автобусе-тренажёре. А всё потому, что они «участвовали» в дорожно-транспортном происшествии. К счастью, и поездка, и происшествие не были реальными. Автобус-тренажёр стоит на месте. Это аттракцион, который имитирует аварию. **5.1. _____** Сиденья в движение приводит

специальный механизм. Резкое торможение – это только сильные наклоны пассажирских кресел. Отсюда и название «Страна Кресландия».

Несмотря на спецэффекты, с детьми, конечно, не происходит ничего страшного. А при виртуальной аварии достаётся только одному участнику – большому плюшевому мишке. Эта игрушка здесь в качестве подопытного. **5.2.** _____ При большом ударе его просто выбрасывает с огромной силой вперёд. На этом примере ребята видят, что происходит, когда нет ремней безопасности.

Инспекторы наглядно показывают, как избежать травм. Напоминают школьникам, что перед поездкой в автомобиле нужно обязательно пристегнуться. **5.3.** _____ Прежде всего, надо держаться за поручни либо сесть.

Обязательным пунктом обучения является мультфильм о последствиях дорожных происшествий. Инспекторы считают, что мультимедийная система гораздо эффективнее теории.

http://www.vesti.ru/doc.html?id=641760

A. Это единственный непристёгнутый пассажир.
B. Конечно, она всё это применяла в личной жизни.
C. Его называют «школой безопасности на колёсах и с рулём».
D. Всё-таки помнят о своём багаже на протяжении всего маршрута.
E. А в общественном транспорте – соблюдать определённые правила.

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe
3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (5.1., 5.2., 5.3.).

Rozwiązanie
5.1. C
5.2. A
5.3. E

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadanie 6. (0–5)

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zakreśl literę A, B albo C.

«ЧАС ЗЕМЛИ»

Весь мир принял участие в очередном «Часе Земли» – акции, во время которой в последнюю субботу марта в 20.30 на один час **6.1.** _____ освещение известных объектов, чтобы привлечь внимание **6.2.** _____ проблемам сохранения окружающей среды.

В России в акции участвовало почти 50 городов, где вечером 31 марта прошли красочные праздники и вечера при свечах. В Москве к акции присоединилось сразу несколько зданий. Среди **6.3.** _____: Московский университет, трамплин на Воробьёвых горах, Киевский вокзал, ресторан «Пекин», многоэтажки.

Кроме того, акция прошла в Измайловском парке. **6.4.** _____ парка участвовали в интерактивных играх с аниматорами и расписывали огромный «Земной шар». А вечером началось самое интересное: на одной площадке – дискотека при свечах под живую музыку, а на другой – в небо запускали фонарики, на **6.5.** _____ можно было написать пожелания Планете.

http://ekozlov.ru/2012/04/earth-hour-moscow/

6.1.
- **A.** исключается
- **B.** заключается
- **C.** отключается

6.2.
- **A.** к
- **B.** на
- **C.** по

6.3.
- **A.** их
- **B.** них
- **C.** ними

6.4.
- **A.** Путеводители
- **B.** Посетители
- **C.** Зрители

6.5.
- **A.** которых
- **B.** которым
- **C.** которые

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5.).

Rozwiązanie

6.1. C
6.2. A
6.3. B
6.4. B
6.5. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–2)

W zadaniach 7.1.–7.2. wybierz wyraz, który poprawnie uzupełnia luki w obydwu zdaniach. Zakreśl literę A, B albo C.

7.1. У подножия гор река _____ очень быстро.
Говорят, что время _____ для каждого по-разному.
A. течёт
B. гонит
C. летит

7.2. К сожалению, будильник _____ на пять минут.
Мой друг из-за болезни _____ в учёбе.
A. отстаёт
B. отправляет
C. опаздывает

Zadanie 8. (0–2)

W zadaniach 8.1.–8.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która może najlepiej zastąpić zaznaczony fragment. Zakreśl literę A, B albo C.

8.1. **X:** Здравствуйте, Николай Алексеевич! **Что у Вас болит?**
Y: Мне больно глотать и голова кружится.
A. За кого Вы болеете?
B. Что Вы нам должны?
C. На что Вы жалуетесь?

8.2. **X: Прошу прощения,** я не смог прийти на встречу вовремя.
Y: Ничего страшного.
A. Приветствую тебя.
B. Сочувствую нам.
C. Извини меня.

Zadanie 9. (0–2)

W zadaniach 9.1.–9.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl literę A, B albo C.

9.1. **X:** Когда Саша принесёт мне учебник?
Y: Я не знаю, **(zapytaj go)** _____.
A. пригласи его
B. испытай его
C. спроси его

9.2. **X:** Ты ещё не видел мою комнату после ремонта.
Y: Я зайду **(do Ciebie)** _____ сегодня вечером.
A. к тебе
B. до тебя
C. за тобой

Zadanie 10. (0–2)

Uzupełnij poniższe minidialogi (10.1.–10.2.), wybierając brakujący fragment wypowiedzi jednej z osób. Zakreśl literę A, B albo C.

10.1. X: Ты часто бываешь в театре?
Y: Конечно! У нас в городе аж четыре _____
A. драматических театра.
B. драматические театры.
C. драматических театров.

10.2. X: Даша и Кирилл поддерживают отношения?
Y: Да, они _____
A. удерживаются.
B. продолжаются.
C. переписываются.

Wymagania ogólne do zadań od 7. do 10.

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
IV. Reagowanie […].
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […].
V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu […] pisemnego […].

Wymagania szczegółowe do zadań od 7. do 10.

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (7.1., 7.2., 8.1., 8.2., 9.1., 9.2., 10.1., 10.2.).
7.2. Zdający uzyskuje […]informacje […] (8.1.).
8.3. Zdający przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim (9.1., 9.2.).
13. Zdający posiada świadomość językową […] (7.1., 7.2., 8.1., 8.2., 9.1., 9.2., 10.1., 10.2.).

Rozwiązanie zadań od 7. do 10.

7.1. A
7.2. A
8.1. C
8.2. C
9.1. C
9.2. A
10.1. A
10.2. C

Schemat punktowania do zadań od 7. do 10.

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Zadanie 11. (0–10)

Po raz pierwszy podjąłeś/podjęłaś pracę wakacyjną. Podziel się swoimi wrażeniami na blogu.

- **Poinformuj, jaką pracę wykonujesz, i przedstaw swoje obowiązki.**
- **Wyraź opinię na temat swojego szefa i uzasadnij ją.**
- **Opisz, jak poradziłeś(-aś) sobie z problemem, który pojawił się dzisiaj w pracy.**
- **Napisz, w jaki sposób wykorzystasz zarobione pieniądze.**

*Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić **od 80 do 130 słów** (nie licząc słów w zdaniach, które są wytłuszczone). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).*

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.8. Zdający opisuje intencje, marzenia, […] plany na przyszłość.
5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.

Przykładowa oceniona wypowiedź 1.

НОВОЕ СООБЩЕНИЕ

Тема:

Работаю!!!

Всем привет! Ура!!! Мне удалось найти работу на каникулы!

Я работаю официанткой в ресторане в центре города. Я накрываю на стол, приношу меню и принимаю заказы от гостей, подаю еду и напитки. Иногда советую посетителям, что выбрать. Мне нравится моя работа, так как здесь прекрасная дружеская атмосфера. У меня требовательный, но справедливый шеф. Он не только отличный повар, но и профессиональный менеджер.

Сегодня у меня был тяжёлый день. У нас было очень много клиентов из разных стран. Мне пришлось обслуживать большую группу туристов из Франции. Я не знаю французского, поэтому очень нервничала. К счастью, в ресторан заглянула моя подруга, которая хорошо говорит по-французски, и она мне помогла. В тот момент я поняла, что потрачу заработанные в ресторане деньги не на новый ноутбук, а на интенсивные курсы французского языка в Париже.

Скоро напишу, как и что. Надеюсь, всё будет хорошо!

Отправить

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 19–21)

Treść – 4 punkty: zdający odniósł się do czterech elementów z polecenia i rozwinął każdy z nich.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź jest w całości spójna i logiczna.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych; w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań (np. *работаю официанткой, подаю еду и напитки, обслуживать группу туристов, у нас было много клиентов*).

Poprawność środków językowych – 2 punkty: brak błędów.

Przykładowa oceniona wypowiedź 2.

НОВОЕ СООБЩЕНИЕ

Тема:

Работаю!!!

Всем привет! Ура!!! Мне удалось найти работу на каникулы!

Я работать памощникам в болшом магазине. Там я принашу почте и пишу писма на компутэре. Мой шеф очен умный человек и хорошый дыректор. Он хорошо работает часем памогает нам и думает о том, чтобы нам было хорошо в фирме. Я тоже мастер на все руки. В работе не магу отдыхать.

Севодня утрам в нашим магазине не была электричества и я быстро вызвал электрыка. Поэтому я работаю здес толка один месять у меня мала денег. Я хочу заробить ещо, но не знаю где.

Скоро напишу, как и что. Надеюсь, всё будет хорошо!

Отправить

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 19–21)

Treść – 3 punkty: zdający odniósł się do trzech elementów z polecenia i rozwinął dwa z nich (element 1 i element 2). Za mało jest informacji dotyczącej opisu rozwiązania problemu, który pojawił się w pracy (element 3), brak jest informacji na temat przeznaczenia zarobionych pieniędzy (element 4).

Spójność i logika wypowiedzi – 1 punkt: wypowiedź zawiera usterki w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 1 punkt: ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi występują głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości (np. *хороший директор, хорошо работает, было хорошо в фирме*).

Poprawność środków językowych – 0 punktów: bardzo liczne błędy, część z nich zakłóca komunikację (np. *часем помогает нам, месять, заробить*).

Zadanie 12. (0–10)

Uczestniczyłeś(-aś) w międzynarodowej wymianie w Petersburgu. Napisz list do kolegi z Rosji, w którym:

- **opiszesz rodzinę, u której mieszkałeś(-aś)**
- **zrelacjonujesz wydarzenie, które szczególnie utkwiło Ci w pamięci**
- **przedstawisz wady i zalety tego wyjazdu**
- **zaproponujesz wspólne wakacje w wybranym przez Ciebie miejscu i uzasadnisz swój wybór.**

*Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić **od 80 do 130 słów** (nie licząc słów w zdaniach, które są wytłuszczone). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).*

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

IV. Reagowanie […].
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, […] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1. Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności.
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.7. Zdający przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów.
7.4. Zdający proponuje […].

Przykładowa oceniona wypowiedź

Привет, Антон!

У меня отличная новость. Я участвовал в программе международного молодёжного обмена и поэтому был в Петербурге.

Семья у которей я жил в Петербурге неболшая. Там толко отец, мама и сын. У меня была свая комната. Много часа я гулял с ними по берегу Невы.

Один раз вечером мы с друзями пошли в кафе на острове. Мы долга гаварили и не знали сколька времени. А в ночи мосты поднялис, и мы остались на острове до утра. Я долго буду помнить эту ночь. Нам было холодно, но весело.

Мне очень понравилась эта обмена, я узнал много хороших и интересных людей. Я много говорил по русски и увидел Петербург. Я сделал много фоток этого города. Покажу тебе. Жаль что погода была плохая.

Давай мы разем поедем на каникулы в Парыж. Я всегда хотел посещать его памятники. Что ты думаешь?

Вот и всё. Пиши. Жду твоего ответа. До скорой встречи. XYZ

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 19–21)

Treść – 3 punkty: zdający odniósł się do wszystkich elementów z polecenia i dwa z nich rozwinął (element 2 i element 3). Za mało jest informacji dotyczących opisu rodziny (element 1) i uzasadnienia wyboru miejsca wspólnych wakacji (element 4).

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź jest w całości spójna i logiczna.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych; w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań (np. *остались на острове, мне понравилась, давай поедем*).

Poprawność środków językowych – 1 punkt: wypowiedź zawiera liczne błędy, ale nie zakłócają one komunikacji.

2.4. Część pisemna (poziom rozszerzony). Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (0–3)

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

1.1. Журналист ведёт свой репортаж из

A. столичной библиотеки.
B. книжного магазина.
C. картинной галереи.

Tekst 2.

1.2. Этот текст об

A. эффективных источниках энергии.
B. инновационной разработке.
C. охране редких деревьев.

Tekst 3.

1.3. Какое из предложений является фактом, а не субъективным мнением?

A. Независимость рождает неуважение к людям.
B. Богатые граждане жаднее и лживее малоимущих.
C. Скупые чаще бывают жертвами автомобильных махинаций.

Transkrypcja

Текст 1.

Дорогие друзья, обычно сюда, где я нахожусь сейчас, приходят поклонники изобразительного искусства, чтобы полюбоваться полотнами известных художников. А вот сегодня рядом с ними ещё и те, для кого лучшим местом отдыха является библиотека. Именно им, книголюбам, адресован совместный проект книжного магазина «Москва», отмечающего свой юбилей, и Третьяковской галереи.

Экспозиция «Человек читающий», занявшая аж три выставочных зала, – это признание в любви книге, удивительному источнику человеческого интеллекта.

Её основу составляет коллекция редких томов с автографами выдающихся людей. Рядом с книгами представлены работы русских художников, иллюстрирующие изменения в облике читателя на протяжении столетий.

Посетители выставки могут пополнить свою личную библиотеку уникальным экземпляром книги с автографом автора. Для этого нужно сохранить входной билет и прийти с ним для розыгрыша, но на этот раз уже не сюда, а в магазин «Москва».

http://www.pravda.ru/news/culture/05-11-2008/290760-kniga-0/

Текст 2.

Вы не получаете достаточное количество чистого воздуха? Посидите под искусственным деревом, которое перерабатывает углекислый газ в кислород. Я беседую с одним из конструкторов этого дерева – учёным нью-йоркского университета.

– Обманывать матушку-природу нехорошо. Или нет?

– Сегодня люди не способны выращивать достаточное количество деревьев, которые естественным образом перерабатывали бы углекислый газ. Поэтому мы сконструировали машину, которая напоминает драцену, верх которой служит в качестве солнечных батарей для обеспечения дерева энергией.

– Как родилась эта идея?

– Она появилась на конкурсе в Массачусетс, где команда дизайнеров разработала схему искусственных деревьев, которые выполняли бы ту же функцию, что и обычные деревья. Эти искусственные деревья не требуют полива. Нет также надобности ждать, пока они вырастут. С первой же минуты запуска они будут выполнять свою функцию – производство кислорода.

http://nevedomosti.ru/2011_03_17/chelovek-i-priroda-nuzhen-li-nam-vozduh/

Текст 3.

Учёные анализировали положение человека в обществе. Провели опыты. Вот примеры только некоторых из них.

Добровольцам с разным уровнем доходов предложили поиграть в кости. Скрытое наблюдение показывает: богатые хитрили втрое чаще.

Установленные на перекрёстке камеры зарегистрировали: владельцы дорогих лимузинов в четыре раза чаще игнорируют правила дорожного движения.

Самым откровенным проявлением жадности богатых стал эксперимент с конфетами. Они брали из коробки в два раза больше сластей, чем люди с низкими доходами. Исследования доказали: толстосумы гораздо скупее, они чаще обманывают и лгут, чем те, кто беднее.

Комментируя эксперименты, их авторы заявили, что, возможно, причиной является то, что богатые более независимы от остальных членов общества и потому меньше задумываются, как именно будут расценены их действия.

http://www.newsru.com/world/28feb2012/richandpoor.html

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne […] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru […].

Wymagania szczegółowe

2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi (1.1.).
2.1. Zdający określa główną myśl tekstu (1.2.).
2.1.R. Zdający oddziela fakty od opinii (1.3.).

Rozwiązanie

1.1. C
1.2. B
1.3. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–5)

Usłyszysz dwukrotnie wywiad z dziennikarką Margaritą Bykową. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B, C albo D.

2.1. «Доброе сердце» – это программа
- **A.** опеки над животными.
- **B.** помощи нуждающимся.
- **C.** строительства новой школы.
- **D.** поддержки кардиологического центра.

2.2. Штаб операции «Сладкий подарок» находился в
- **A.** детской больнице.
- **B.** городской колонии.
- **C.** подольской библиотеке.
- **D.** московской радиостанции.

2.3. На просьбу организаторов программы горячо откликнулись
- **A.** руководители города.
- **B.** политические деятели.
- **C.** рядовые жители столицы.
- **D.** работники органов образования.

2.4. Первые подарки были привезены в Подольск
- **A.** во время спектакля.
- **B.** в обеденное время.
- **C.** поздней ночью.
- **D.** перед уроками.

2.5. Этот текст о
- **A.** подготовке к театральному спектаклю.
- **B.** покупке мебели для детского дома.
- **C.** работе совета пенсионеров.
- **D.** благотворительной акции.

Transkrypcja

Дорогие друзья! Мы регулярно знакомим вас с материалами рубрики «Доброе сердце». На самом деле, это не просто передача, в которой вы можете услышать о людях, попавших в беду, получивших тяжёлую болезнь или травму. Это целая программа, которая объединяет сердца, силы и средства тысяч людей: тех, кому нужна помощь, и тех, кто этим людям может и хочет помочь. Сегодня у нас в гостях журналист Маргарита Быкова, руководитель этой программы.

– Маргарита, о чём расскажите сегодня?

– Сегодня наш рассказ про детский дом в Подольске. Наша радиостанция рассказывала о нём уже несколько раз. Мы говорили, что интернат живёт бедно, и боялись, что всё так и останется. Поэтому мы решили с помощью нашего радио бросить клич москвичам: приходите на улицу Мясницкую, в редакцию радиостанции, подарите этим детям что-нибудь от чистого сердца, передайте им что-нибудь тёплое, что-нибудь вкусное. А операцию так и назвали «Сладкий подарок».

− И какова была реакция москвичей?

− Уже на следующий день в редакцию начали подтягиваться горожане. Мы ни на секунду не переставали принимать москвичей, которые всё несли и несли тёплые вещи,

утюги, лыжи, зубные щётки, гармошки, рюкзаки, краски, печенье, конфеты… Принесли даже маленького котёнка и щенка. На узкую Мясницкую один за другим подъезжали автомобили, доверху набитые подарками. Но я не об этом, в общем-то, не о вещах. Другое было завораживающим – люди! Восьмидесятилетний дедушка принёс зимний свитер и ботинки большого размера. Влюблённая пара – два чемодана книг для подольской библиотеки! Наполовину согнувшаяся к земле старушка отдала, размотав носовой платок, 1000 рублей – большую часть её пенсии. Десятый класс московской школы № 323 пришёл в полном составе после уроков... Не было тут только чиновников – членов правительства столицы, сотрудников облоно – тех, кто не только может, но и обязан помочь детдомовцам. Да и депутатов мы тоже не встретили. А жаль!

− Да, действительно, жаль. А подарки в детский дом уже доставлены?

− Наш «КамАЗ» приехал в детский дом, когда мальчишки и девчонки после ужина смотрели выступление детского кукольного театра. После представления все 180 человек до глубокой ночи разгружали машину с подарками, устанавливали новую мебель и таскали на кухню ящики с конфетами. Второй рейс с новой мебелью и не уместившимися в грузовике подарками мы отправили в Подольск на следующий день. Дорогие участники «Доброго сердца!», спасибо Вам огромное за всё!

http://moskva.aif.ru/issues/694/41_01?print

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne […] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru […].

Wymagania szczegółowe

2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (2.1., 2.2., 2.3., 2.4.).
2.1. Zdający określa główną myśl tekstu (2.5.).

Rozwiązanie

2.1. B
2.2. D
2.3. C
2.4. A
2.5. D

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 3. (0–4)

Przeczytaj tekst, który został podzielony na trzy części (A–C) oraz pytania ich dotyczące (3.1.–3.4.). Do każdego pytania dopasuj właściwą część tekstu. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jedna część tekstu pasuje do dwóch pytań.

Какой фрагмент текста заинтересует тех,

3.1.	кому нравятся водные путешествия?	
3.2.	кто любит отдых под звёздным небом?	
3.3.	кто хочет взять автограф у знаменитости?	
3.4.	кто хочет выглядеть модно и оригинально?	

ВЫ ГОСТИТЕ В ПЕТЕРБУРГЕ?

Значит, наверняка задумываетесь, куда пойти, что посмотреть, какие в Питере есть способы необычного времяпровождения. Постараемся посоветовать что-нибудь интересное.

A. Самые известные музеи Санкт-Петербурга – Государственный Эрмитаж и Русский музей. Безусловно, их обязательно стоит посетить. Но есть в Санкт-Петербурге малоизвестные музеи, которые также заслуживают внимания. Новым для Санкт-Петербурга является Лофт-проект «Этажи». Корпуса бывшего Смольнинского хлебозавода переоборудовали под офисы, в части помещений разместились выставочные залы галереи современного искусства «Глобус». Лофт-проект «Этажи» – это площадка для больших международных выставок, лекций, кинопоказов. Кроме того, здесь расположен стильный магазин дизайнерской одежды – любимое место звёзд эстрады и кино. Безупречный вкус и чувство стиля создателей коллекций позволяет каждому посетителю найти свой неповторимый образ и экспериментировать с ним.

B. В Санкт-Петербурге работает «Бутик эксклюзивных программ». Представляющая его фирма «Петербургская коллекция» приглашает на дневные прогулки по Питеру на лимузине, профессиональные фотосессии, обеды в роскошном особняке, где когда-то гостили петербургские знаменитости, а теперь гостей обслуживают официанты в напудренных париках и французских кафтанах. В «Бутике эксклюзивных программ» вам предложат и другие оригинальные варианты проведения времени. К категории необычного досуга в солнечные летние дни отнесём прогулки на каретах – четырёхколёсных конных экипажах, а также экскурсии на теплоходе по Неве.

C. Новый вид отдыха в Петербурге – прогулки на мотоциклах вдоль реки, по великолепным набережным, мимо разведённых на ночь мостов. Это зрелище является одним из самых романтичных в Санкт-Петербурге. Гидам-байкерам не мешают многочисленные пробки, потому что они начинают свои экскурсии после полуночи. Капитан двухколёсного «лайнера» включит музыку, нажмёт на газ и плавно, но с ветерком помчит вас вдаль. Счастливого плавания! А по пути не забудьте посетить клуб «Пурга». Только здесь ежедневно отмечают Новый год. Такие мероприятия – «фишка» клуба.

http://walkspb.ru/articles/neobspb.html

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].

Wymagania szczegółowe
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4.).

Rozwiązanie
3.1. B
3.2. C
3.3. A
3.4. A

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–5)
Przeczytaj dwa teksty na temat przyrody. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D.

Tekst 1.

БЕЛЫЙ ГУСЬ

Если бы птицам присваивали воинские чины, то этому гусю следовало бы дать адмирала. Всё у него было адмиральское: и выправка, и походка, и тон, каким он разговаривал с деревенскими гусями.

Ходил он важно, обдумывая каждый шаг.

Очевидно, Белый гусь считал, что всё в этом мире существует только для него, и, наверное, очень бы удивился, если бы узнал, что сам-то он принадлежит деревенскому мальчишке Стёпке.

Этой весной я собрал свой велосипед, прицепил к раме пару удочек и покатил открывать сезон. Когда проезжал вдоль деревни, Белый гусь, заметив меня, пригнул шею к траве и с угрожающим шипением двинулся навстречу. Я едва успел отгородиться велосипедом.

– Вот собака! – сказал Стёпка, оттащив гуся подальше. – Никому прохода не даёт. У него сейчас гусята, вот он и лютует.

– А мать-то их где? – спросил я Стёпку.

– Гусыню машина переехала.

Гусь продолжал шипеть и хлопать крыльями, а гусята беспомощно жались друг к другу и жалобно пищали, то и дело теряя из виду своего буйного папашу.

– Совсем замотал гусят, дурная твоя башка! – пробовал стыдить я Белого гуся. – Легкомысленная ты птица! А ещё папаша! Нечего сказать, воспитываешь поколение...

Переругиваясь с гусем, я и не заметил, как из-за леса наползла туча. Она росла, поднималась тяжёлой стеной, без просветов, и медленно и неотвратимо пожирала синеву неба.

Гуси перестали щипать траву, подняли головы.

Я едва успел набросить на себя плащ, как туча прорвалась и обрушилась холодным косым ливнем. Гуси, растопырив крылья, полегли в траву. Под ними спрятались выводки.

Вдруг по козырьку кепки что-то жёстко стукнуло, и к моим ногам скатилась белая горошина.

Я выглянул из-под плаща. По лугу волочились седые космы града.

Белый гусь сидел, высоко вытянув шею. Град бил его по голове, гусь вздрагивал и прикрывал глаза. Когда особенно крупная градина попадала в темя, он сгибал шею и тряс головой.

Туча свирепствовала с нарастающей силой. Гуси не выдержали и побежали. То здесь, то там в траве, перемешанной с градом, мелькали взъерошенные головки гусят, слышался их жалобный призывный писк. Порой писк внезапно обрывался, и жёлтый «одуванчик», иссечённый градом, поникал в траву.

А гуси всё бежали, пригибаясь к земле, тяжёлыми глыбами падали с обрыва в воду и забивались под кусты лозняка и береговые обрезы. Вслед за ними мелкой галькой в реку сыпались малыши – те немногие, которые ещё успели добежать.

К моим ногам скатывались куски наспех обкатанного льда. Плащ плохо спасал, и куски льда больно секли меня по спине.

Туча промчалась внезапно. Луг, согретый солнцем, снова зазеленел. В поваленной мокрой траве, будто в сетях, запутались иссечённые гусята. Они погибли почти все, так и не добежав до воды.

На середине луга никак не растаивала белая кочка. Я подошёл ближе. То был Белый гусь.

Он лежал, раскинув могучие крылья и вытянув по траве шею. По клюву из маленькой ноздри сбегала струйка крови.

Все двенадцать пушистых «одуванчиков», целые и невредимые, толкаясь и давя друг друга, высыпали наружу.

По Е.И. Носову «Белый гусь»
http://www.soroka-tm.com.ua/page-menu_id-10-doc_id-405.html

4.1. Поначалу Белый гусь не понравился автору из-за

A. отношения к гусыне.
B. неуверенной походки.
C. агрессивного поведения.
D. равнодушия к потомству.

4.2. Во время грозы Белый гусь

A. остался на лугу.
B. прыгнул в реку.
C. побежал к кустам.
D. спрятался в камышах.

4.3. Этот текст о/об

A. гусиной ферме.
B. отцовской любви.
C. истории с собакой.
D. случае на рыбалке.

Tekst 2.

ЗНАЕТЕ ЛИ ВЫ, ЧТО…

На льду озера Байкал появились круги. Нечто подобное, под названием английских или хлебных кругов, обычно появляется на полях зерновых культур. Версия причастности неопознанных летающих объектов к появлению ледовых пиктограмм была отвергнута сразу. Появилось предположение, что разгадка может крыться

в источниках тёплой воды, поднимающейся к поверхности озера, растопляющей лёд и создающей столь хорошо различимые и явственно проступающие рисунки. Причину искали также в извержении грязевых вулканов на дне озера. Но и эта гипотеза не нашла своего подтверждения. Очередное загадочное явление? Сила, которая рисует на льду озера гигантские круги, объединяющиеся в спираль и расположенные в математической прогрессии, неизвестна науке? Неуловима?

Что ж, и сила, и автор обнаружены. Определено даже время, за которое возникли пиктограммы на озере Байкал – март 2010 года. Гигантский рисунок сделал американский художник с коллегами при помощи лопат и снегоуборочной техники. Озеро Байкал было выбрано им потому, что хорошая погода без снегопадов и метелей здесь держится дольше. Весь процесс работы, как и сам ошеломительный результат, запечатлены и сохранены на сайте, посвящённом «сибирскому» проекту американца. Именно туда могут заглянуть те, кого заинтересовала эта статья. А вот тем, кто хотел бы прогуляться по Байкалу, наш совет – не следует этого делать: в том месте, где появились необыкновенные круги, лёд уже тает, в результате образуются полыньи, в которые легко провалиться.

http://obozrevatel.com/news/2010/9/1/387887.htm

4.4. Пиктограммы на Байкале – это

A. аномальное явление.
B. результат таяния льда.
C. произведение искусства.
D. дело подводных вулканов.

4.5. В конце текста автор

A. советует посетить Сибирь.
B. предупреждает об опасности.
C. знакомит с прогнозом погоды.
D. восхищается природой Байкала.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].

Wymagania szczegółowe

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.1., 4.2., 4.4.).
3.1. Zdający określa główną myśl tekstu (4.3.).
3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (4.5.).

Rozwiązanie

4.1. C
4.2. A
4.3. B
4.4. C
4.5. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadanie 5. (0–4)

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (5.1.–5.4.), przekształcając jeden z wyrazów z ramki w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów. Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

понимающий	обшарить	возмущённый	ничто	волноваться	нечто

СОХРАНЯЙТЕ БИЛЕТ ДО КОНЦА ПОЕЗДКИ!

Однажды знаменитый физик Альберт Эйнштейн ехал на поезде. Неожиданно пришёл контролёр, чтобы проверить билеты пассажиров. Альберт Эйнштейн никак не мог найти свой билет. Он несколько раз **5.1.** _____ все карманы, сумки, чемодан, но билета нигде не было. Тогда контролёр доброжелательно улыбнулся и **5.2.** _____ тоном сказал ему: «Уважаемый доктор Эйнштейн, не **5.3.** _____, Вас все знают. Мы абсолютно не сомневаемся, что Принстон не только может, но и должен позволить себе купить Вам ещё один билет». На что Эйнштейн ответил примерно следующее: «Благодарю Вас, но дело не в деньгах. Мне нужно найти билет, чтобы узнать, куда я еду».

Мораль? Вам **5.4.** _____ не стоит беспокоиться, даже о возможных денежных проблемах, если вы точно знаете, куда держите путь. Если у вас есть цель – деньги найдут вас сами.

По http://vk.com/wall-27564326?offset=220&own=1#/wall-27564326?offset=220&own=1

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (5.1., 5.2., 5.3., 5.4.).

Rozwiązanie

5.1. *обшарил*
5.2. *понимающим*
5.3. *волнуйтесь*
5.4. *ни о чём*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–4)

Uzupełnij zdania 6.1.–6.4., wykorzystując podane w nawiasach wyrazy w odpowiedniej formie. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeżeli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów. <u>Uwaga:</u> w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

6.1. Отель находился *(две / минуты / ходьбы)* _____ _____ от вокзала.

6.2. Учитель поблагодарил *(ученики / работа)* _____ _____ на уроке.

6.3. Друзья пришли в театр за *(полчаса / начало / спектакль)* _____ _____.

6.4. Участники слёта стоя приветствовали *(зарубежный / гости)* _____ _____.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (6.1., 6.2., 6.3., 6.4.).

Rozwiązanie

6.1. *в двух минутах ходьбы*
6.2. *учеников за работу*
6.3. *полчаса до начала спектакля*
6.4. *зарубежных гостей*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Zadanie 7. (0–13)

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat, który wybrałeś(-aś), zakreślając jego numer.

1. W Twojej szkole wprowadzono zakaz używania telefonów komórkowych. Młodzież zorganizowała akcję protestacyjną. Napisz **artykuł** na stronę internetową szkoły, w którym zrelacjonujesz przebieg akcji oraz przedstawisz i uzasadnisz swoje stanowisko w tym konflikcie.

2. Wróciłeś(-aś) niezadowolony(-a) z obozu młodzieżowego zorganizowanego przez szkołę. Napisz **list** do gazetki szkolnej, w którym uzasadnisz, dlaczego uważasz obóz za nieudany, i zaproponujesz rozwiązania, które poprawią jakość tego typu wyjazdów w przyszłości.

3. Coraz więcej młodych osób, wybierając kierunek studiów, nie kieruje się własnymi zainteresowaniami, ale wymaganiami rynku pracy. Napisz **rozprawkę** na ten temat, przedstawiając zalety i wady takiej decyzji.

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Temat 1.

Один день без связи

Можно ли сегодня прожить без сотового телефона? Для многих из нас это кажется немыслимым, ведь мы привыкли не на секунду не расставаться со своим мобильным другом. Однако вчера директор и учителя нашего лицея решили, что ученикам вполне под силу провести без телефона несколько часов, и официально запретили пользоваться мобильниками в школе.

Большинству школьников, в том числе и мне, эта идея пришлась не по душе. Именно поэтому, сегодня мы организовали протест, чтобы показать, что мы не согласны с решением директора. Мы сделали большие транспаранты с надписью «Мобильникам – ДА!» и перед началом занятий собрались перед зданием школы, под окнами кабинета директора, громко выкрикивая свои лозунги. Мы решили, что не пойдём на уроки, если дирекция лицея не откажется от своего намеренья. Через полчаса после начала акции на пороге школы появился директор, который пригласил к себе главных организаторов протеста, а остальных учеников попросил разойтись по классам. После двухчасовых переговоров был достигнут компромисс. Директор разрешил пользоваться телефонами во время перемен, а ученики, в свою очередь, пообещали выключать мобилки на время урока.

Я очень рад, что нам удалось решить эту проблему. Ведь в настоящее время мобильник – это не роскошь, а необходимость, часть нашей

повседневной жизни. Как можно было запретить им пользоваться в течение 7-8 часов в день?! Желание пойти на компромисс и со стороны директора, и со стороны учеников говорит о взаимоуважении и понимании потребностей других людей. Надеюсь, что в следующий раз, прежде чем принять решение, касающееся нас, преподаватели поинтересуются нашим мнением.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy […] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
5.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 22–25)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: wprowadzenie zgodne z tematem, zachęcające czytelnika do dalszej lektury, pogłębiona realizacja dwóch elementów (zrelacjonowanie akcji protestacyjnej oraz zaprezentowanie swojego stanowiska i jego uzasadnienie), zakończenie zgodne z tematem oraz treścią artykułu, wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: wypowiedź jest zatytułowana, wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia, tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź jest w całości spójna i logiczna.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych, w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych (np. *ученикам вполне под силу, не согласны с решением, после двухчасовых переговоров*), zachowany jednorodny, stosowny styl.

Poprawność środków językowych – 3 punkty: praca zawiera nieliczne błędy językowe, nie zawiera błędów zapisu.

Temat 2.

Дорогие друзья!

Меня зовут Юра, я ученик третьего класса нашей школы. Вместе с своими друзьями я был в летним лагере, который в августе организовала наша школа. К сожалению, моим мнением, этот лагерь был полной катастрофой.

Во первых √ там подготовили мало занятий и развлечений для участников. Через две недели мы съездили только на две экскурсии, один раз пошли на дискотеку и немножко погуляли по городу. Остальное время мы седели на месте и скучали. Я предлагаю, чтобы на следующий раз организаторы запланировали развлечения на каждый день, чтобы молодёжь не была предоставлена сама √ на лагере.

Во вторых √ питание в лагере было очень плохое. Не только блюда являлись очень неапетичными, но и порции были маленькими. Я знаю, что нужно экономить, чтобы каникулы не были слишком дорогими. Но лучше экономить с умом. Если не удастся получить хорошего питания без повышения денег, то мое мнение такое: можно в следующем году заплатить больше и питаться лучше.

На конец я хочу пожаловаться на низкий комфорт номеров. Особенно большой проблемой были ссоры между людьми. В каждой комнате жили четыре человека, что обозначало низкий комфорт проживания. Предлагаю, чтобы раньше подбирать участников в группы, что позволит избеч ссор.

Надеюсь, что Вы рассмотрите мою жалобу.

С уважением,

Юра

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy […] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści […].
IV. Reagowanie […].
Zdający reaguje […] w formie […] pisemnej, w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości […].
5.7. Zdający przedstawia […] wady różnych rozwiązań […].
5.8. Zdający opisuje […] nadzieje […] na przyszłość.
5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.
5.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
5.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.
7.4. Zdający proponuje […].

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 22–25)

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: wstęp adekwatny do tematu, ale nie jest w pełni poprawny, nie określa celu listu, pogłębiona realizacja dwóch elementów (uzasadnienie, dlaczego obóz był nieudany i zaproponowanie rozwiązań na przyszłość), zdający podaje listę argumentów i bardzo krótko ich uzasadnienia, zakończenie nie jest w pełni poprawne, zdający stosuje zakończenie sztampowe, praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący list, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie), ale niezachowane właściwe proporcji: bardzo krótkie zakończenie; tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny, objętość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź zawiera 2 usterki w zakresie spójności i logiki tekstu na poziomie akapitu.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych, występuje kilka fragmentów charakteryzujące się naturalnością i precyzją użytych środków językowych (np. *лагерь, который организовала; запланировали развлечения; нужно экономить; ссоры между людьми, низкий комфорт проживания*), ale w większości użyte są środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.

Poprawność środków językowych – 2 punkty: liczne błędy językowe, nieliczne błędy zapisu.

Temat 3.

Молодость – это тежолое время для каждого молодого человека. Во время молодости надо определить, что окажется хорошее в будущем. В последние время много молодых людей часто выбирают факултет, который отвечает требованиям рынка труда. Теперь я представлю плюсы и недостатки таких решень.

Во-первых, плюсом этого выбора будет то, что молодой человек всегда найдёт работу. У него будит высокий зароботок.

Вторым аргументом на ползу может быть то, что молодые будут работать в своей родной стране. [Пожилые люди едут за работой за границу. И там остаются навсегда. У них там дом, работа.]

Недостаток такого выбора – это чуства молодых. Могут они работать в стране за хорошую зарплату, но если внешне они не будут счасливыми, эта работа не даст им удовольствия.

С другой стороны √ молодёжы надо выбрать работу такую √ которая их интересует. Работа должна их удовлетворят.

Иногда бывает ещо так, что есть люди, которые не могут работать в работе, которую даёт им рынок труда, поэтому должны работать не по специальности. [Я, например, летом подрабатывал в кафе и заработал на каникулы.]

Сматря на всё это, можно подумать, что это принесёт пользу молодым людям. Но они должны думать о будущем. А если рынок вдруг поменяется? Модными уже не будут юрист и врач. И что тогда? Всегда надо идти за голосом серца. А если уже надо выбрать факултет, я думаю, что он должен сочетаться с нашими способностями и возможностями.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy […] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.2.R. Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.
5.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
5.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 22–25)

Zgodność z poleceniem – 2 punkty:

elementy treści: teza nie jest w pełni poprawna, nie ma w niej odniesienia do zainteresowań, jako kryterium wyboru kierunku studiów; pierwszy element (zalety) realizowany jest powierzchownie, wypowiedzi brak głębi, drugi element (wady) uczeń realizuje bardzo pobieżnie dotykając tematu, zdający podaje jeden argument, nie rozwijając go; zakończenie nie jest w pełni poprawne, jest adekwatne do tematu, ale niekonsekwentne w stosunku do treści wypowiedzi; wypowiedź zawiera fragmenty odbiegające od tematu;

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, objętość pracy nie przekracza granic określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź zawiera 2 usterki w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych, pojawiają się struktury precyzyjne, charakteryzujące się naturalnością (np. *отвечает требованиям рынка, работать не по специальности*), ale w większości użyte są środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.

Poprawność środków językowych – 1 punkt: praca zawiera liczne błędy językowe oraz liczne błędy zapisu.

2.5. Egzamin maturalny dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony)

Dla absolwentów niesłyszących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do ich niepełnosprawności. Absolwenci niesłyszący są zwolnieni z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego. W przypadku części pisemnej egzaminu na poziomie podstawowym dla absolwentów niesłyszących przygotowuje się odrębny arkusz egzaminacyjny, natomiast w przypadku części pisemnej egzaminu na poziomie rozszerzonym – do potrzeb absolwentów niesłyszących dostosowuje się arkusz standardowy. Dostosowania te obejmują między innymi:

- możliwość skrócenia tekstów w części na rozumienie tekstów pisanych oraz znajomość środków językowych
- możliwość dołączenia pod tekstem glos (wyjaśnień w języku obcym znaczenia trudniejszych słów z tekstu) lub tłumaczenia wybranych słów na język polski
- możliwość uproszczenia tekstu pod względem leksykalnym
- zmniejszenie liczby opcji odpowiedzi w zadaniach wyboru wielokrotnego z czterech (A, B, C, D) do trzech (A, B, C).

Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dla absolwentów niesłyszących jest przedstawiona w Tabeli 5.

TABELA 5. Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dla absolwentów niesłyszących

	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM PODSTAWOWY	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: • wymagania ogólne: I – V (ograniczone do wypowiedzi, reakcji i przekazu w formie pisemnej) • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 3, 5, 7, 8, 12, 13 oraz wybrane wymagania w punkcie 6, ale w formie pisemnej	określone w podstawie programowej IV.1.P i IV.1.R: • wymagania ogólne: I – V (ograniczone do wypowiedzi, reakcji i przekazu w formie pisemnej) • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 3, 5, 7, 8, 12, 13
CZAS TRWANIA	120 minut	zgodnie z Komunikatem Dyrektora CKE o dostosowaniu warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego
CHARAKTER EGZAMINU	przedmiot obowiązkowy	przedmiot dodatkowy
CZĘŚCI ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO	Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna
OCENIAJĄCY	egzaminatorzy okręgowej komisji egzaminacyjnej	

2.5.1. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7)	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7) • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 3.1)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 450–650 słów	ok. 1300–1600 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz	
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	4–5	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	38%	34%

2.5.2. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 6.2); 6.3); 6.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 13	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 8.3); 13 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 8.2); 8.3); 13
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w *Informatorze* (str. 27–34)	określony w *Informatorze* (str. 27–34)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie; zadania otwarte: zadanie z luką, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	3–4	2–3
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	35%	32%

2.5.3. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu zgodnie ze wskazówkami w poleceniu dotyczącymi treści oraz formy.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.1); 8.3); 12	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 12 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 5.1); 5.2); 7.1) – 7.6); 8.2); 8.3); 12
LICZBA WYPOWIEDZI	2 (A i B)	1
FORMY WYPOWIEDZI	A. odpowiedzi na pytania dotyczące materiału stymulującego (ilustracja lub zdjęcie) B. tekst użytkowy (np. list w formie tradycyjnej albo elektronicznej [e-mail], wiadomość umieszczana na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad rozwiązań i poglądów	tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji
CHARAKTERYSTYKA ZADANIA	A. materiał stymulujący (ilustracja lub zdjęcie), którego dotyczą trzy pytania B. jedno zadanie (bez możliwości wyboru); polecenie w języku polskim; w treści zadania podane są trzy elementy, które zdający powinien rozwinąć w wypowiedzi	dwa tematy w języku polskim, zdającywybiera jeden z nich i tworzy tekst; każdy temat zawiera dwa elementy, które zdający powinien omówić w wypowiedzi
DŁUGOŚĆ WYPOWIEDZI	A. liczba słów nie jest określona B. 50–100 słów	200–250 słów
PUNKTACJA	wypowiedzi zdającego są oceniane przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • treść: osobno w zadaniach A (od 0 do 3 punktów) i B (od 0 do 4 punktów) • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 1 punktu (łącznie w zadaniach A i B) • zakres i poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów (łącznie w zadaniach A i B)	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 3 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów Kryteria oceniania wypowiedzi

	Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone poniżej wraz z krótkim komentarzem (sekcja 2.5.5.).	pisemnych są zamieszczone w sekcji 1.3.7.
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	27%	34%

2.5.4. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym są omówione szczegółowo w sekcji 1.3.5.

Przykładowe zadania do części pisemnej dla absolwentów niesłyszących (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 82–95.

2.5.5. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym

Treść

Zadanie A. W ocenie odpowiedzi na każde z trzech pytań bierze się pod uwagę adekwatność wypowiedzi zdającego do pytania i treści ilustracji lub zdjęcia. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 1 punktu, zgodnie z poniższą tabelą.

1 pkt	odpowiedź komunikatywna i adekwatna do pytania i treści ilustracji/zdjęcia
0 pkt	• odpowiedź częściowo lub całkowicie nieadekwatna do pytania oraz/lub treści ilustracji/zdjęcia LUB • odpowiedź niekomunikatywna LUB • brak odpowiedzi

Zadanie B. W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu.

- Jako element, do którego zdający *odniósł się* w pracy, należy uznać komunikatywną wypowiedź, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia.
- Jako element *rozwinięty* w pracy należy uznać komunikatywną wypowiedź, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia w sposób bardziej szczegółowy.
- Zdający *nie odniósł się* w pracy do elementu wówczas, kiedy nie realizuje podpunktu treści polecenia lub realizuje ten podpunkt w sposób całkowicie niekomunikatywny.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?			
	3	2	1	0
3	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 elementów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi (oceniana łącznie w zadaniach A i B)

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

1 pkt	• wypowiedzi są w całości spójne i logiczne zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB • wypowiedzi zawierają nieliczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 pkt	• wypowiedzi zawierają liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu LUB • wypowiedzi są w znacznej mierze niespójne/nielogiczne; zbudowane są z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Zakres i poprawność środków językowych (oceniane łącznie w zadaniach A i B)

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

poprawność środków językowych / *zakres środków językowych*	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację
zadowalający zakres środków językowych	3 pkt	2 pkt	1 pkt
ograniczony zakres środków językowych	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo ograniczony zakres środków językowych	1 pkt	0 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

3. Jeżeli wypowiedź w zadaniu B zawiera **40** słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
4. Jeżeli za wypowiedzi w zadaniach A i B przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedzi przyznano 1 punkt w kryterium treści, w kryterium spójności przyznaje się 0 punktów, natomiast w kryterium zakresu i poprawności środków językowych – maksymalnie 1 punkt.
6. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych.

2.5.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym zostały szczegółowo opisane w sekcji 1.3.7.

2.5.7. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom podstawowy)

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 1. (0–4)

Przeczytaj cztery teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

Друзья! Мы рады, что вы решили отдохнуть с нами.
Напоминаем: на ледовом поле запрещается ездить вперёд спиной, на одной ноге, делать фото и видеосъёмку. Не забывайте перед выходом на лёд старательно шнуровать коньки – нога в них должна плотно прилегать к ботинку. Будьте внимательны и аккуратны на льду!

По www.katkat.ru/razvlecheniya

1.1. Этот текст о том, как

A. вести себя на катке.
B. правильно выбрать коньки.
C. делать фотографии в движении.

Tekst 2.

В России начали эксперимент по введению цветных пешеходных переходов. «Цветная зебра» привлечёт большее внимание пешеходов и водителей. А это значит, что сделает путь пешеходов более безопасным. Первым делом раскрасят переходы вблизи школ. **1.2. _____** «Цветные зебры» уже появились в небольших городах, но если эксперимент окажется удачным, то «переберутся» и в столицу.

По www.klepa.ru

1.2. Какое из предложений вставишь в пропуск?

A. Учителям предложили встретиться с ними.
B. Ведь самое главное – предостеречь детей.
C. Там прошёл экзамен по биологии.

Tekst 3.
Дашенька, это я, Филипп. Пишу с телефона друга – в моём мобильнике сел аккумулятор. Вот уж эта техника! Сегодня не прилечу: тут бастуют авиадиспетчеры, не работают, требуют повышения зарплаты – аэропорт закрыт. Буду завтра. Но не переживай – отдохнул я отлично. Погода была замечательная. А твой день рождения мы с тобой отметим завтра.

tekst własny

1.3. Самолёты не летают
- **A.** из-за погодных условий.
- **B.** по техническим причинам.
- **C.** из-за протеста наземных служб.

Tekst 4.
Всем привет! А вы знаете, что приготовление еды – это весёлое путешествие по разным странам, масса открытий, встреч и эмоций! Поэтому приглашаем всех в «Школу кулинарных приключений». У нас можно выбрать из нашего меню вкусные блюда и самим их приготовить под руководством нашего шеф-повара. А потом съесть результаты своего кулинарного творчества. Присоединяйтесь!

По http://foodsmile.ru/

1.4. Этот текст можно увидеть в
- **A.** турбюро.
- **B.** лицее.
- **C.** кафе.

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe
3.1. Zdający określa główną myśl tekstu (1.1.).
3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (1.2.).
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (1.3.).
3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi (1.4.).

Rozwiązanie
1.1. A
1.2. B
1.3. C
1.4. C

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–3)

Przeczytaj tekst. Dopasuj właściwy tytuł (A–D) do każdej części tekstu. Wpisz odpowiednią literę w miejsca 2.1.–2.3. Uwaga: jeden tytuł został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej części tekstu.

A. Неожиданное условие
B. Где мои документы?
C. Вот это повезло!
D. Трудный выбор

РОМАНТИЧЕСКОЕ ПУТЕШЕСТВИЕ

2.1. _____
Получил я смс-ку. Думал, что от моей подруги Тани (я с ней поссорился). Я читаю, а там: «Ваш телефонный номер выиграл в лотерею. Приз – романтическое путешествие. Приезжайте в турбюро оформлять документы». Ниже адрес. Отличная новость!

2.2. _____
В турбюро мне твёрдо и однозначно сказали, что приз дадут, если в путешествие я поеду не один, а с кем-нибудь близким. Ведь это романтическое путешествие. А какая романтика может быть в одиночку?

2.3. _____
Я решил: приглашу Таню! И буду с ней всё время ссориться. Может, поехать с Игорем? Девчонки будут кокетничать с ним, а я буду, как пустое место. Можно предложить маме, но она захочет взять папу. Хорошо бы познакомиться с такой девушкой, как моя бабушка. Умная, добрая, красавица… А ей семьдесят лет! И тут мне в голову пришла отличная идея…

По http://texts.cie.ru/mod/resource/view.php?id=34

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe
3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (2.1., 2.2., 2.3.).

Rozwiązanie
2.1. C
2.2. A
2.3. D

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–4)

Przeczytaj trzy teksty o niezwykłych kinach (A–C). Odpowiedz na pytania 3.1.–3.4. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: w jednym tekście znajdują się odpowiedzi na dwa pytania.

A.	Здесь зрители сидят не в обычном кресле, а в горячей ванне. Из каждой ванны отличный вид на экран. В этом открытом зрительном зале всегда собирается огромная аудитория – площадь вполне позволяет. Кроме просмотра современных лент, например, таких как «Кафе», зрители могут насладиться великолепными панорамами Лондона, ведь ванны находятся прямо на крыше высотного здания.

B.	Билет в этот кинотеатр стоит 9 долларов. В огромном кинозале есть классные электронные Hi-Fi аудиосистемы, кожаные диваны для влюблённых и столики. Здесь можно не только смотреть фильм, но и одновременно наслаждаться ужином. Название кинотеатра переводится как «кинотеатр с шеф-поварами». В репертуаре – новинки кинематографа.

C.	*Sol* – первый кинотеатр на колёсах. Приветливая билетёрша провожает гостей в кинозал в небольшом автоприцепе. Он вмещает всего восемь зрителей. Здесь можно посмотреть немое кино, фильмы, на которые наши дедушки приглашали бабушек. Если грузовички с едой конкурируют со стационарными столовыми, может быть, следующий шаг за мобильными кинотеатрами?

http://multi-fokus.ru/blog/slug/samye-neobychnye-kinoteatry-mira/

Какой текст заинтересует того,

3.1.	кто любит вкусно поесть?	
3.2.	кто не любит больших зрительных залов?	
3.3.	кто предпочитает смотреть старые фильмы?	
3.4.	кому нравится отдыхать на свежем воздухе?	

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4.).

Rozwiązanie

3.1. B
3.2. C
3.3. C
3.4. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadanie 4. (0–5)

Przeczytaj tekst. Wybierz poprawne uzupełnienie luk. Wpisz litery A–G w luki 4.1.–4.5.
Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
адресах	беспроводного	знает	должны	надо	предложил	хватает

ПАМЯТНИК СИМВОЛУ «@»

В Москве появится памятник символу «@», который используют в **4.1.** _____ электронной почты.

Идею **4.2.** _____ один из крупнейших интернет-порталов России. Инициаторы решили, что в Москве не **4.3.** _____ современных декоративных элементов. Авторы проекта планируют также сделать в районе памятника зону **4.4.** _____ доступа в Интернет. Место для памятника пока не выбрали. Кроме того, инициаторы проекта **4.5.** _____ урегулировать вопрос об авторских правах на «@».

www.klepa.ru/index.php?name=News&op=article&sid=744

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.).

Rozwiązanie

4.1. A
4.2. F
4.3. G
4.4. B
4.5. D

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–3)

Przeczytaj zdania. Wybierz poprawne uzupełnienie luk. Zakreśl literę A, B albo C.

5.1. Я познакомился с Аней, когда учился в _____ классе лицея.
- **A.** первой
- **B.** первом
- **C.** первым

5.2. Оля – моя школьная подруга. Я часто бываю у _____ в гостях.
- **A.** неё
- **B.** ей
- **C.** ней

5.3. Мальчишки, _____ сюда!
- **A.** иди
- **B.** ходите
- **C.** идите

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (5.1., 5.2., 5.3.).

Rozwiązanie

5.1. B
5.2. A
5.3. C

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ (0–11)

Zadanie 6.

Popatrz na zdjęcie. Odpowiedz na pytania 6.1.–6.3. pełnymi zdaniami w języku rosyjskim. W pytaniach 6.2. i 6.3. nie musisz udzielać prawdziwych odpowiedzi, możesz je wymyślić.

http://lafactoriaplastica.com

6.1. Опиши кухню, в которой находится отец с сыном.

_____

_____

6.2. Как ты думаешь, почему отец и сын довольны?

_____

_____

6.3. Какие домашние обязанности ты выполняешь?

_____

_____

Zadanie 7.

W przyszłym tygodniu urządzasz przyjęcie dla swoich znajomych. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- **wyjaśnij, dlaczego urządzasz przyjęcie**
- **napisz, co już zrobiłeś(-aś), przygotowując to przyjęcie**
- **przedstaw, co myślą rodzice o tym przyjęciu.**

*Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić **od 50 do 100 słów** (nie licząc słów, które są wytłuszczone). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność i logika wypowiedzi oraz zakres i poprawność środków językowych.*

Wymagania ogólne do zadań 6. i 7.

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

Wymagania szczegółowe do zadań 6. i 7.

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1. Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności.
5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.6. Zdający przedstawia opinie innych osób.
5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Zadanie 6.

6.1. *Это большая кухня, в ней стоят шкафы с посудой, а посередине стоит стол.*

6.2. *Отец и сын довольны, потому что они вместе готовят сюрприз для мамы.*

6.3. *Дома я вытираю пыль и выношу мусор.*

Zadanie 7.

Привет, Олег!

У меня всё хорошо. Как ты знаешь, в следующую субботу мне исполнится 18 лет. Совершеннолетие – это важные событие! По этому случаю я собираюсь у себя дома организовать вечеринку.

Я уже выслал приглашения всем своим друзьям по электронной почте. Вчера утром я заказал в кондитерской большой торт, а вечером мы с папой купили в супермаркете сок и газированные напитки к праздничному столу. Мама обещала приготовит разные блюда.

Я вижу, что мои родители хотят, чтобы мой праздник удался, поэтому помогают мне во всём. Они считают, что я правильно сделал, что пригласил друзей домой, а не в какой-нибудь клуб. Напишу тебе в следующем письме, как прошла вечеринка и пришлю снимки.

Пока! XYZ.

Schemat punktowania do zadania 6.
1 pkt – odpowiedź komunikatywna i adekwatna do pytania i treści zdjęcia.
0 pkt – odpowiedź częściowo lub całkowicie nieadekwatna do pytania oraz/lub treści zdjęcia LUB odpowiedź niekomunikatywna LUB brak odpowiedzi.

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 80–82)

Treść (zadanie 6.) – 3 punkty: zdający udzielił odpowiedzi zgodnych z treścią pytań i materiałem ilustracyjnym.

Treść (zadanie 7.) – 4 punkty: zdający odniósł się do wszystkich elementów z polecenia i rozwinął każdy z nich.

Spójność i logika wypowiedzi (razem za zadanie 6. i 7.) – 1 punkt: praca jest spójna i logiczna.

Zakres i poprawność środków językowych (razem za zadanie 6. i 7.) – 3 punkty: nieliczne błędy językowe niezakłócające komunikacji, zadowalający zakres środków językowych.

2.5.8. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom rozszerzony)

Uwaga: numeracja zadań odpowiada numeracji zadań w części dotyczącej poziomu rozszerzonego bez dostosowania (str. 65 – 68).

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 3. (0–4)

Przeczytaj tekst, który został podzielony na trzy części (A–C) oraz pytania ich dotyczące (3.1.–3.4.). Do każdego pytania dopasuj właściwą część tekstu. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jedna część tekstu pasuje do dwóch pytań.

Какой фрагмент текста заинтересует тех,

3.1.	кому нравятся водные путешествия?	
3.2.	кто любит отдых под звёздным небом?	
3.3.	кто хочет взять автограф у знаменитости?	
3.4.	кто хочет выглядеть модно и оригинально?	

ВЫ ГОСТИТЕ В ПЕТЕРБУРГЕ?

Значит, наверняка задумываетесь, куда пойти, что посмотреть, какие в Питере есть способы необычного времяпровождения[1]. Постараемся посоветовать что-нибудь интересное.

A. Самые известные музеи Санкт-Петербурга – Государственный Эрмитаж и Русский музей. Безусловно, их обязательно стоит посетить. Но есть в Санкт-Петербурге малоизвестные музеи, которые также заслуживают внимания. Новым для Санкт-Петербурга является Лофт-проект «Этажи». Корпуса[2] бывшего Смольнинского хлебозавода переоборудовали под офисы, в части помещений разместились выставочные залы галереи современного искусства «Глобус». Лофт-проект «Этажи» – это площадка для больших международных выставок, лекций, кинопоказов. Кроме того, здесь расположен стильный магазин дизайнерской одежды – любимое место звёзд эстрады и кино. Безупречный вкус и чувство стиля создателей коллекций позволяет каждому посетителю найти свой неповторимый образ и экспериментировать с ним.

B. В Санкт-Петербурге работает «Бутик эксклюзивных программ». Представляющая его фирма «Петербургская коллекция» приглашает на дневные прогулки по Питеру на лимузине, профессиональные фотосессии, обеды в роскошном особняке, где когда-то гостили петербургские знаменитости, а теперь гостей обслуживают официанты в напудренных париках и французских кафтанах. В «Бутике эксклюзивных программ» вам предложат и другие оригинальные варианты проведения времени. К категории необычного досуга в солнечные летние дни отнесём прогулки на каретах – четырёхколёсных конных экипажах, а также экскурсии на теплоходе по Неве.

C. Новый вид отдыха в Петербурге – прогулки на мотоциклах вдоль реки, по великолепным набережным, мимо разведённых на ночь мостов. Это зрелище является одним из самых романтичных в Санкт-Петербурге. Гидам-байкерам[3] не мешают многочисленные пробки, потому что они начинают свои экскурсии после полуночи. Капитан двухколёсного «лайнера»[4] включит музыку, нажмёт на газ и плавно, но с ветерком помчит вас вдаль. Счастливого плавания! А по пути не забудьте посетить клуб «Пурга». Только здесь ежедневно отмечают Новый год. Такие мероприятия – «фишка» клуба.

http://walkspb.ru/articles/neobspb.html

[1]**времяпровождение** – способ проводить время
[2]**корпус** – отдельное здание или часть большого здания
[3]**байкер** – человек, очень любящий езду на мотоцикле
[4]**капитан двухколёсного «лайнера»** – tu: гид-байкер

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].
Wymagania szczegółowe
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4.).

Rozwiązanie
3.1. B
3.2. C
3.3. A
3.4. A

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–5)

Przeczytaj dwa teksty na temat przyrody. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

БЕЛЫЙ ГУСЬ

Если бы птицам присваивали воинские чины, то этому гусю следовало бы дать адмирала. Всё у него было адмиральское: и выправка[1], и походка, и тон, каким он разговаривал с деревенскими гусями.

Ходил он важно, обдумывая каждый шаг.

Очевидно, Белый гусь считал, что всё в этом мире существует только для него, и, наверное, очень бы удивился, если бы узнал, что сам-то он принадлежит деревенскому мальчишке Стёпке.

Этой весной я собрал свой велосипед, прицепил к раме пару удочек и покатил открывать сезон. Когда проезжал вдоль деревни, Белый гусь, заметив меня, пригнул шею к траве и с угрожающим шипением двинулся навстречу. Я едва успел отгородиться велосипедом.

– Вот собака! – сказал Стёпка, оттащив гуся подальше. – Никому прохода не даёт. У него сейчас гусята, вот он и лютует[2].

– А мать-то их где? – спросил я Стёпку.

– Гусыню машина переехала.

Гусь продолжал шипеть и хлопать крыльями, а гусята беспомощно жались друг к другу и жалобно пищали, то и дело теряя из виду своего буйного[3] папашу.

– Совсем замотал гусят, дурная твоя башка! – пробовал стыдить я Белого гуся. – Легкомысленная ты птица! А ещё папаша! Нечего сказать, воспитываешь поколение...

Переругиваясь с гусем, я и не заметил, как из-за леса наползла туча. Она росла, поднималась тяжёлой стеной, без просветов, и медленно и неотвратимо пожирала синеву неба.

Гуси перестали щипать траву, подняли головы.

Я едва успел набросить на себя плащ, как туча прорвалась и обрушилась холодным косым ливнем. Гуси, растопырив крылья, полегли в траву. Под ними спрятались выводки[4].

Вдруг по козырьку кепки что-то жёстко стукнуло, и к моим ногам скатилась белая горошина.

Я выглянул из-под плаща. По лугу волочились седые космы града.

Белый гусь сидел, высоко вытянув шею. Град бил его по голове, гусь вздрагивал и прикрывал глаза. Когда особенно крупная градина попадала в темя, он сгибал шею и тряс головой.

Туча свирепствовала с нарастающей силой. Гуси не выдержали и побежали. То здесь, то там в траве, перемешанной с градом, мелькали взъерошенные головки гусят, слышался их жалобный призывный писк. Порой писк внезапно обрывался, и жёлтый «одуванчик», иссечённый градом, поникал в траву.

А гуси всё бежали, пригибаясь к земле, тяжёлыми глыбами падали с обрыва в воду и забивались под кусты лозняка и береговые обрезы. Вслед за ними мелкой галькой в реку сыпались малыши – те немногие, которые ещё успели добежать.

К моим ногам скатывались куски наспех обкатанного льда. Плащ плохо спасал, и куски льда больно секли меня по спине.

Туча промчалась внезапно. Луг, согретый солнцем, снова зазеленел. В поваленной мокрой траве, будто в сетях, запутались иссечённые гусята. Они погибли почти все, так и не добежав до воды.

На середине луга никак не растаивала белая кочка[5]. Я подошёл ближе. То был Белый гусь.

Он лежал, раскинув могучие крылья и вытянув по траве шею. По клюву из маленькой ноздри сбегала струйка крови.

Все двенадцать пушистых «одуванчиков», целые и невредимые, толкаясь и давя друг друга, высыпали наружу.

По Е.И. Носову «Белый гусь»
http://www.soroka-tm.com.ua/page-menu_id-10-doc_id-405.html

[1]**выправка** – осанка, манера держаться прямо, подтянуто
[2]**лютовать** – проявлять жестокость, свирепствовать, злобствовать
[3]**буйный** – tu:бешеный, дикий
[4]**выводок** – детёныши, выведенные одной самкой (птиц, животных) и держащиеся вместе
[5]**кочка** – tu: бугорок, возвышение

4.1. Поначалу Белый гусь не понравился автору из-за

A. неуверенной походки.
B. агрессивного поведения.
C. равнодушия к потомству.

4.2. Во время грозы Белый гусь

A. остался на лугу.
B. прыгнул в реку.
C. побежал к кустам.

4.3. Этот текст о/об

A. гусиной ферме.
B. отцовской любви.
C. случае на рыбалке.

Tekst 2.

ЗНАЕТЕ ЛИ ВЫ, ЧТО…

На льду озера Байкал появились круги. Нечто подобное, под названием английских или хлебных кругов, обычно появляется на полях зерновых культур. Версия причастности неопознанных летающих объектов к появлению ледовых пиктограмм была отвергнута сразу. Появилось предположение, что разгадка может крыться в источниках тёплой воды, поднимающейся к поверхности озера, растопляющей лёд и создающей столь хорошо различимые и явственно проступающие рисунки. Но и эта гипотеза не нашла своего подтверждения. Очередное загадочное явление? Сила, которая рисует на льду озера гигантские круги, объединяющиеся в спираль и расположенные в математической прогрессии, неизвестна науке? Неуловима[1]?

Что ж, и сила, и автор обнаружены. Определено даже время, за которое возникли пиктограммы на озере Байкал – март 2010 года. Гигантский рисунок сделал американский художник с коллегами при помощи лопат и снегоуборочной техники. Озеро Байкал было выбрано им потому, что хорошая погода без снегопадов и метелей здесь держится дольше. Весь процесс работы, как и сам ошеломительный результат, запечатлены[2] и сохранены на сайте, посвящённом «сибирскому» проекту американца. Именно туда могут заглянуть те, кого заинтересовала эта статья. А вот тем, кто хотел бы прогуляться по Байкалу, наш совет – не следует этого делать: в том месте, где появились необыкновенные круги, лёд уже тает, в результате образуются полыньи, в которые легко провалиться.

http://obozrevatel.com/news/2010/9/1/387887.htm

[1]**неуловимый** – nieuchwytny
[2]**запечатлеть** – upamiętnić

4.4. Пиктограммы на Байкале – это

A. аномальное явление.
B. результат таяния льда.
C. произведение искусства.

4.5. В конце текста автор

A. восхищается природой Байкала.
B. предупреждает об опасности.
C. советует посетить Сибирь.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].

Wymagania szczegółowe

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.1., 4.2., 4.4.).
3.1. Zdający określa główną myśl tekstu (4.3.).
3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (4.5.).

Rozwiązanie
4.1. B
4.2. A
4.3. B
4.4. C
4.5. B

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

2.6. Egzamin maturalny na poziomie dwujęzycznym

Od roku szkolnego 2014/2015 do egzaminu z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jako przedmiotu dodatkowego może przystąpić każdy absolwent, niezależnie od typu szkoły, do której uczęszczał oraz od tego, czy danego języka uczył się w szkole.

Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym sprawdza ogólną kompetencję komunikacyjną absolwentów w zakresie wybranego języka obcego na poziomie wysoko zaawansowanym. W tym celu sprawdzane jest opanowanie wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego określonych w wymaganiach ogólnych i szczegółowych w podstawie programowej kształcenia ogólnego na poziomie IV.2.

Dodatkowo absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych mają również prawo rozwiązać dodatkowe zadania egzaminacyjne z matematyki, biologii, chemii, fizyki, historii oraz geografii, przygotowane w języku będącym drugim językiem nauczania, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu MEN z dnia 25 kwietnia 2013 roku (Dz.U. z 2013 r., poz. 520).

2.6.1. Część ustna

Celem części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jest ocena sprawności mówienia, rozumianej jako kompetencja komunikacyjna zdającego, w zakresie tworzenia dłuższych, wieloaspektowych wypowiedzi ustnych, reagowania językowego w różnorodnych, także złożonych, sytuacjach oraz przetwarzania tekstów i materiałów ikonograficznych. Zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w tej części egzaminu określają wymagania ogólne i szczegółowe wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, tj.:

- wymagania ogólne: I. Znajomość środków językowych. III. Tworzenie wypowiedzi. IV. Reagowanie na wypowiedzi. V. Przetwarzanie wypowiedzi.
- wymagania szczegółowe obejmujące 1 – zakres tematyczny, 4 – tworzenie wypowiedzi ustnych, 6 – reagowanie w formie ustnej, 8 – przetwarzanie tekstu w formie ustnej, 12 – stosowanie strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych.

Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym trwa około 15 minut. Egzamin ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminującą, obserwowanej przez drugiego nauczyciela, który nie bierze aktywnego udziału w rozmowie. Zestaw egzaminacyjny składa się z dwóch zadań i zawiera materiał ikonograficzny i pytania w języku obcym do zadania 1. oraz polecenie w języku polskim do zadania 2.

Przebieg egzaminu oraz ogólna charakterystyka poszczególnych zadań są przedstawione w Tabeli 6.

TABELA 6. Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym

	PRZEBIEG EGZAMINU. CHARAKTERYSTYKA ZADAŃ	CZAS TRWANIA
Czynności organizacyjne	Po wylosowaniu zestawu zdający przystępuje do egzaminu. Nie przewidziano dodatkowego czasu na zapoznanie się z treścią całego zestawu przed odpowiedzią.	-
Rozmowa wstępna	Egzaminujący zadaje zdającemu pytania związane z jego życiem i zainteresowaniami. Lista pytań do wyboru zamieszczona jest wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Celem rozmowy jest umożliwienie zdającemu oswojenia się z sytuacją egzaminacyjną.	ok. 1 minuty
Zadanie 1. Odpowiedzi na trzy pytania odnoszące się do materiału stymulującego	• Zadanie 1. składa się z trzech części: a, b, c. • W każdej z części a i b zdający formułuje ok. jednominutową wypowiedź dotyczącą jednego z dwóch zdjęć zamieszczonych w zestawie. • Zadanie 1c: zdający formułuje ok. dwuminutową wypowiedź dotyczącą obu zdjęć zamieszczonych w zestawie. • Zagadnienie, którego dotyczy wypowiedź w każdej części zadania 1., jest wskazywane przez egzaminującego w formie pytania lub polecenia do omówienia; jest ono również wydrukowane w zestawie dla zdającego.	maks. 4 minuty 1a: 1 minuta 1b: 1 minuta 1c: 2 minuty
Zadanie 2. Prezentacja na podany temat oraz odpowiedzi na trzy pytania	• Zadanie 2. składa się z dwóch części: a, b. • Zadanie 2a: zdający wygłasza ok. trzyminutową prezentację na temat podany w zestawie egzaminacyjnym. W prezentacji zdający musi dogłębnie omówić temat w odniesieniu do trzech aspektów wskazanych w poleceniu. Polecenie jest sformułowane w języku polskim. Zdający ma ok. 2 minut na przygotowanie prezentacji. • Zadanie 2b: zdający odpowiada na trzy pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką prezentacji i zamieszczone wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Zdający powinien udzielać rozwiniętych, pogłębionych odpowiedzi. W trakcie odpowiedzi udzielanych przez zdającego egzaminujący co najmniej dwukrotnie inicjuje rozmowę, np. poprzez poproszenie o dodatkowe wyjaśnienia, zachęcenie do pogłębienia wybranych aspektów odpowiedzi. Na udzielenie pełnych odpowiedzi na 3 pytania zdający ma ok. 5 minut.	maks. 10 minut 2a: 5 minut (wliczając czas na przygotowanie wypowiedzi) 2b: 5 minut

2.6.1.1. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych

Oceny wypowiedzi zdającego w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym dokonują członkowie zespołu przedmiotowego, przyznając punkty zgodnie ze skalą oceniania egzaminu ustnego. Każda wypowiedź jest oceniana pod względem: (a) zgodności wypowiedzi zdającego z poleceniami oraz (b) umiejętności językowych.

Ocena zgodności wypowiedzi zdającego z poleceniem jest dokonywana osobno dla:
- wypowiedzi w zadaniu 1. (od 0 do 6 punktów)
- prezentacji w zadaniu 2. (od 0 do 4 punktów) oraz
- odpowiedzi na pytania w zadaniu 2. (od 0 do 4 punktów).

Ogółem za zgodność wypowiedzi z poleceniami zdający może uzyskać maksymalnie 14 punktów.

Ocena umiejętności językowych dokonywana jest dla całej wypowiedzi zdającego, począwszy od rozmowy wstępnej. W ocenie zakresu i poprawności struktur leksykalno-gramatycznych bierze się pod uwagę ich zróżnicowanie i poprawność oraz wpływ ewentualnych błędów językowych na komunikację. W ocenie wymowy i płynności wypowiedzi bierze się pod uwagę poprawność wymowy w zakresie pojedynczych dźwięków i/lub akcentowania i/lub intonacji oraz ogólną płynność wypowiedzi. Ogółem za umiejętności językowe zdający może uzyskać maksymalnie 16 punktów.

Poniżej przedstawione są szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym wraz z krótkim komentarzem.

2.6.1.2. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych

Zgodność z poleceniem

Zadanie 1. W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę stopień, w jakim zdający rozwinął swoją wypowiedź w odniesieniu do czterech elementów, odpowiednio po jednym w zadaniach 1a i 1b oraz dwóch w zadaniu 1c. Elementy w każdym z powyższych zadań rozumiane są jako zagadnienia wskazane w pytaniach/poleceniach egzaminującego, na których powinna koncentrować się wypowiedź zdającego.
- Jako element, do którego zdający *nawiązał*, należy uznać komunikatywną wypowiedź, w której zdający odniósł się do zagadnienia wskazanego w poleceniu i bardzo pobieżnie/ogólnikowo/krótko je omówił.
- Element należy uznać za *rozwinięty*, jeżeli zdający nawiązał do zagadnienia wskazanego w poleceniu i wnikliwie omówił co najmniej jeden jego aspekt.
- Zdający *nie nawiązał* do elementu wówczas, kiedy w swojej wypowiedzi odniósł się do zagadnienia nawet pobieżnie go nie omawiając LUB kiedy jego wypowiedź nie dotyczyła zagadnienia wskazanego przez egzaminującego LUB była całkowicie niekomunikatywna.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 6 punktów, zgodnie z Tabelą A.

Tabela A

Do ilu elementów zdający nawiązał?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt
3		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			3 pkt	2 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Zadanie 2a. Prezentacja. Oceny prezentacji dokonuje się pod względem następujących cech:
a. zgodność wypowiedzi z poleceniem, w tym omówienie tematu w odniesieniu do trzech aspektów wskazanych w poleceniu
b. stopień złożoności argumentacji
c. spójność i logika wypowiedzi
d. kompozycja wypowiedzi.

Wypowiedź ocenia się najpierw w odniesieniu do cech a. i b., przyznając punkty zgodnie z Tabelą B1.

Tabela B1

	liczba aspektów z polecenia omówionych w prezentacji			
	3	2	1	0
• wypowiedź na temat • argumentacja złożona	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
• wypowiedź na temat • argumentacja prosta	2 pkt	1 pkt	0 pkt	
• wypowiedź częściowo na temat • argumentacja złożona	1 pkt	0 pkt	0 pkt	
• wypowiedź częściowo na temat • argumentacja prosta	0 pkt			
wypowiedź nie na temat				

Jeżeli zgodnie z Tabelą B1 wypowiedź zdającego została oceniona na co najmniej 1 punkt, ocenia się ją następnie w odniesieniu do cech c. i d., przyznając punkty zgodnie z Tabelą B2.

Tabela B2

1 pkt	• wypowiedź jest zorganizowana jako całość, jest spójna i logiczna ORAZ • wypowiedź zawiera rozwinięcie oraz wstęp i/lub podsumowanie
0 pkt	• wypowiedź nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych dla 1 pkt LUB • wypowiedź została oceniona na 0 pkt zgodnie z Tabelą B1

Wypowiedź „na temat" to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, a wszystkie elementy treści się z nią wiążą. Wypowiedź „częściowo na temat" to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, ale nie wszystkie elementy treści się z nią wiążą, zawiera fragmenty odbiegające od tematu.

Oceny stopnia złożoności argumentacji dokonuje się na podstawie wnikliwości, z jaką zdający omawia temat. Argumentacja „złożona" określa argumentację pogłębioną, tzn. nieskupiającą się wyłącznie na doświadczeniach bliskich i bezpośrednio znanych zdającemu,

oraz taką, w której argumenty są wspierane omówieniem i różnorodnymi przykładami. Argumentacja „prosta" natomiast określa argumentację powierzchowną, skupioną przede wszystkim na doświadczeniach bliskich zdającemu, w której argumenty mają głównie charakter ogólnikowy.

Wypowiedź „zorganizowana jako całość" to wypowiedź podzielona na części (segmenty), których liczba i uporządkowanie odpowiadają realizowanym funkcjom retorycznym (np. teza – argumenty – konkluzja). Wypowiedź nie może być jedynie zbiorem sekwencji myśli niepowiązanych ze sobą w całość, a liczba segmentów lub ich objętość nie może być nieproporcjonalna do ich roli w wypowiedzi. Oceny spójności wypowiedzi dokonuje się na podstawie zgodności logicznej i gramatycznej pomiędzy kolejnymi zdaniami i częściami, następującymi bezpośrednio po sobie. Powiązania pomiędzy zdaniami / częściami wypowiedzi mogą, ale nie muszą być wyrażone za pomocą środków językowych, takich jak np. *Zacznę od…, Przechodząc do…, Kolejnym argumentem może być…, Za takim rozwiązaniem przemawia również…, Podsumowując, chciałbym….*

Zadanie 2b. Odpowiedzi na trzy pytania. Oceny odpowiedzi udzielonych przez zdającego na trzy pytania zadane przez egzaminującego dokonuje się pod względem następujących cech:
a. adekwatność odpowiedzi do zadanego pytania
b. stopień złożoności argumentacji
c. adekwatność reakcji zdającego w problemowych sytuacjach komunikacyjnych stworzonych przez egzaminującego.

Wypowiedzi ocenia się najpierw w odniesieniu do cech a. i b., przyznając punkty zgodnie z Tabelą C1.

Tabela C1

Na ile pytań zdający odpowiedział adekwatnie?	W ilu odpowiedziach zdający zaprezentował złożoną argumentację?			
	3	2	1	0
3	3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Jeżeli zgodnie z Tabelą C1 wypowiedzi zdającego zostały ocenione na co najmniej 1 punkt, ocenia się je następnie w odniesieniu do cechy c., przyznając punkty zgodnie z Tabelą C2.

Tabela C2

1 pkt	zdający reaguje adekwatnie we wszystkich lub w znacznej części problemowych sytuacji komunikacyjnych stworzonych przez egzaminującego
0 pkt	• wypowiedzi nie spełniają warunku określonego dla 1 pkt LUB • wypowiedzi zostały ocenione na 0 pkt zgodnie z Tabelą C1

Adekwatna odpowiedź na pytanie to wypowiedź zdającego skoncentrowana na zagadnieniu sformułowanym przez egzaminującego.

Adekwatna reakcja w problemowej sytuacji komunikacyjnej stworzonej przez egzaminującego określa wypowiedź zdającego, która stanowi wystarczającą realizację

problemu postawionego przed zdającym. Oznacza to, że reakcja zdającego (a) powinna odnosić się wyłącznie do aspektu merytorycznego pytania oraz (b) nie powinna być niewystarczająco lub nadmiernie rozwinięta.

Umiejętności językowe

Oceny umiejętności językowych dokonuje się zgodnie z następującymi kryteriami:

- zakres środków leksykalno-gramatycznych (od 0 do 5 punktów)
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych (od 0 do 5 punktów)
- płynność wypowiedzi (od 0 do 3 punktów)
- wymowa (od 0 do 3 punktów).

Umiejętności językowe zdającego zaprezentowane podczas całego egzaminu ocenia się, przyznając punkty zgodnie z poniższymi tabelami.

Zakres środków leksykalno-gramatycznych

5 pkt	• wypowiedź różnorodna pod względem frazeologicznym (związki wielowyrazowe, idiomy itp.) • szeroki zakres środków gramatycznych • szeroki zakres środków leksykalnych • precyzja użytych środków językowych • brak powtórzeń lub nieliczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
4 pkt	*aspekty z 5 pkt i z 3 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach*
3 pkt	• zadowalający zakres środków gramatycznych • zadowalający zakres środków leksykalnych • formułując wypowiedź, zdający dość często stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak *miły, interesujący, fajny* • dość liczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
2 pkt	*aspekty z 3 pkt i z 1 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach*
1 pkt	• ograniczony zakres środków gramatycznych • ograniczony zakres środków leksykalnych • formułując wypowiedź zdający bardzo często stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak *miły, interesujący, fajny* • liczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
0 pkt	• wypowiedź nie spełnia większości warunków określonych dla 1 pkt ALBO • brak wypowiedzi ALBO • wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Poprawność środków leksykalno-gramatycznych

5 pkt	• sporadyczne błędy gramatyczne • sporadyczne błędy leksykalne • błędy nie zakłócają komunikacji
4 pkt	*aspekty z 5 pkt i z 3 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach*
3 pkt	• dość liczne błędy gramatyczne • dość liczne błędy leksykalne • błędy sporadycznie zakłócają komunikację ALBO • *liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji*
2 pkt	*aspekty z 3 pkt i z 1 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach*
1 pkt	• liczne błędy gramatyczne • liczne błędy leksykalne • błędy dość często zakłócają komunikację ALBO • *bardzo liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji*
0 pkt	• brak wypowiedzi ALBO • wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna ALBO • *bardzo liczne błędy gramatyczne i leksykalne, często zakłócające komunikację*

Wymowa

3 pkt	• sporadyczne usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • sporadyczne usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji
2 pkt	• dość częste usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • dość częste usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji LUB sporadycznie zakłócają komunikację
1 pkt	• częste usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • częste usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji LUB sporadycznie/czasami zakłócają komunikację
0 pkt	• błędy w wymowie często zakłócają komunikację • brak wypowiedzi LUB wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Płynność wypowiedzi

3 pkt	w wypowiedzi nie występują pauzy LUB występują pauzy, jednakże nie są one nienaturalne
2 pkt	w wypowiedzi występują pauzy, które czasem są nienaturalne, jednak nie zakłócają odbioru komunikatu
1 pkt	pauzy w wypowiedzi występują często i są nienaturalne; zakłócają czasami odbiór komunikatu
0 pkt	• pauzy w wypowiedzi występują bardzo często i są nienaturalne; zakłócają odbiór komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Uwagi dodatkowe:

1. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem w obu zadaniach, za umiejętności językowe przyznaje się zdającemu 0 punktów.
2. Jeżeli za zakres środków leksykalno-gramatycznych przyznano zdającemu 0 punktów, wówczas za poprawność środków leksykalno-gramatycznych przyznaje się również 0 punktów.

Zdający, który przystąpił do realizacji tylko jednego zadania, może za zakres i poprawność środków leksykalno-gramatycznych oraz wymowę i płynność wypowiedzi otrzymać maksymalną liczbę punktów określoną w poniższej tabeli.

LICZBA ZADAŃ, DO KTÓRYCH PRZYSTĄPIŁ ZDAJĄCY	ZAKRES ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	POPRAWNOŚĆ ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	WYMOWA	PŁYNNOŚĆ WYPOWIEDZI
1 zadanie	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty

Przykładowe zestawy zadań do części ustnej (na poziomie dwujęzycznym) znajdują się na stronach 118–126.

2.6.2. Część pisemna

2.6.2.1. Rozumienie ze słuchu

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z płyty CD.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 2.1) – 2.13)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka rosyjskiego
CZAS TRWANIA	ok. 30 minut (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań)
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz; zadania otwarte: uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.2. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 3.1) – 3.14)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 1700–2000 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz; zadania otwarte: uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.3. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 8.1); 8.2); 8.6); 13
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w *Informatorze* (str. 110–117)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 300–400 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie; zadania otwarte: zadanie z luką, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych, uzupełnianie grupy trzech zdań jednym brakującym słowem
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.4. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu argumentacyjnego z elementami opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji itp. w formie rozprawki, artykułu publicystycznego lub listu formalnego, np. do redakcji czasopisma (por. sekcja 2.6.2.5.). Zdający dokonuje wyboru jednego z dwóch podanych w poleceniu tematów i tworzy wypowiedź liczącą od 300 do 350 słów. Każdy temat zawiera trzy elementy, które zdający powinien omówić w rozwinięciu pracy.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 5.1) – 5.11); 7.1) – 7.14); 8.1) – 8.6); 12

PUNKTACJA	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 4 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 4 punktów Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej wraz z krótkim komentarzem są przedstawione poniżej (sekcja 2.6.2.6.).
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.5. Formy wypowiedzi pisemnych

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki może wyrazić aprobatę lub dezaprobatę wobec rozważanego zagadnienia, może również przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie, wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.
Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy (rozprawka za i przeciw lub rozprawka przedstawiająca opinię)
- charakteryzuje się stylem formalnym.

W ARTYKULE PUBLICYSTYCZNYM zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.
Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście.

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.
Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.

Przykładowe zadania do części pisemnej (na poziomie dwujęzycznym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 127–141.

2.6.2.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z Tabelą A.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	For-ma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	**R***	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada" zawartość treściową oraz formę wypowiedzi)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	**R A L**	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchowna realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę" argumentów/cech/ określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. trzeci element tematu				
5. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	**R A L**	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztampowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
6. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	**R A L**	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment/nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w Tabeli A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z Tabelą B.

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	**R**	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	**R A L**	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	**R A L**	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	**R A L**	długość pracy mieści się w granicach 270–390 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12–11	5 pkt	4 pkt	3 pkt
10–9	4 pkt	3 pkt	3 pkt
8–7	3 pkt	2 pkt	2 pkt
6–5	2 pkt	2 pkt	1 pkt
4–3	2 pkt	1 pkt	1 pkt
2–1	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 pkt	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	• bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność i różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Przez „naturalność" rozumiemy charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania" rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność" stylu rozumiemy dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość" stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem tematem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **240** słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności językowej w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów zapisu.

2.6.2.7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznaczane są w tekście z wykorzystaniem oznaczeń podanych w Tabeli 7.

TABELA 7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie dwujęzycznym

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*

błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*
fragment odbiegający od tematu	otoczenie nawiasami kwadratowymi	*[Fragment odbiegający od tematu.]*
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	*Fragment nie na temat.*
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	*Było ciepło , i deszczowo.* *Zrobiłem to √ ponieważ…*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

2.6.3. Zakres środków gramatycznych

RZECZOWNIK

1. Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. *ученик, школа, девочка, тётя, дядя, дедушка, стол, окно, море, семья, время, музей, техникум*, z uwzględnieniem:
   - rzeczowników na *-ия,* np. *экскурсия; -ие,* np. *собрание; -ий,* np. *санаторий*
   - rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na miękką spółgłoskę, np. *рубль*, *ноябрь*
   - rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na «ь», np. *мать, дочь, мышь, рожь*
   - rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na –мя, np. *время – времена, стремя – стремена*
   - rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na -анин, -янин, np. *гражданин – граждане, крестьянин – крестьяне*
   - liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. *друг – друзья,* rzeczowników rodzaju nijakiego, np. *дерево – деревья,* rzeczowników rodzaju żeńskiego, np. *сестра – сёстры*
   - liczby mnogiej rzeczowników typu: *зуб – зубы – зубья*
   - liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego typu: *город – города, учитель – учителя*
   - form dopełniacza liczby mnogiej rzeczowników typu: *кухня – кухонь, вишня – вишен*
   - form dopełniacza liczby mnogiej rzeczowników typu: *солдаты – солдат, болгары – болгар*
   - formy miejscownika rzeczowników rodzaju męskiego typu: *год, лес, мост, снег* z przyimkami «в», «на», np. *в году, в лесу, на мосту* oraz z przyimkiem «о», np. *о годе, о лесе, о мосте*

- formy narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników o temacie zakończonym na: ж, ш, ч, щ, ц, np. *сторож – сторожем, свеча – свечой*
- form gramatycznych nazwisk rosyjskich rodzaju męskiego i żeńskiego typu: *Пушкин(а), Крамской(ая), Достоевский(ая)*
- form gramatycznych imion tworzonych od imienia ojca *(отчество),* np. *Иван – Иванович, Иван – Ивановна*

2. Rzeczowniki liczby pojedynczej i mnogiej określające nazwy osób w zależności od ich narodowości, miejsca zamieszkania, zawodu typu: *поляк, полька, россиянин, россиянка, москвич, москвичка, слесарь, официантка*
3. Rzeczowniki oznaczające młode zwierzęta, np. *котёнок – котята, медвежонок – медвежата*
4. Rzeczowniki zdrobniałe typu: *булочка, столик, зимушка, солнышко, доченька*
5. Rzeczowniki wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej z przyrostkiem -ищ, np. *домище, силища, сапожищи, оконища*
6. Rzeczowniki nieodmienne rodzaju nijakiego typu: *кафе, кино, такси,* i rodzaju męskiego typu: *кофе, торнадо, конферансье, кенгуру*
7. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej typu: *дежурный, мороженое, ванная*
8. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej typu: *молодёжь, студенчество, посуда, картошка, обувь, железо, аспирин, мясо, мука, сахар, лук*
9. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej typu: *брюки, каникулы, часы, деньги, очки, духи, похороны, сумерки, финансы, ножницы*
10. Skróty literowe i ich formy gramatyczne, np. *СМИ, ДТП, вуз*

PRZYMIOTNIK

1. Formy gramatyczne przymiotników twardotematowych i miękkotematowych wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. *новый, летний, молодой,* z uwzględnieniem przymiotników o temacie zakończonym na: г, к, х, ж, ш, щ, ч, ц, np. *дорогой, плохой, тихий, крепкий, свежий, хороший, общий, горячий, круглолицый* oraz przymiotników w formie krótkiej, np. *знаком, болен*
2. Krótka forma przymiotników w funkcji orzecznika z uwzględnieniem form, np. *известен (чем?), доволен (кем? чем?), похож (на кого? на что?)*
3. Przymiotniki złożone typu: *юго-западный, чёрно-белый*
4. Przymiotniki zdrobniałe typu: *новый – новенький, малый – маленький*
5. Przymiotniki z przyrostkiem -оват-, np. *красный – красноватый, жёлтый – желтоватый*
6. Stopniowanie przymiotników:
   - stopień wyższy, np. *красивый – красивее, высокий – выше, хороший – лучше, плохой – хуже, менее/более интересный*
   - stopień najwyższy, np. *интересный – самый интересный, интереснейший, интереснее всех, хороший – самый хороший, лучше всех, наилучший*

8. Przymiotniki dzierżawcze, np. *мамина комната, дядин пиджак, собачья лапа, лисий хвост*

ZAIMEK

1. Formy gramatyczne zaimków:
   - osobowych bez przyimka i z przyimkiem, np. *он – его – у него, она – её – у неё*
   - pytających i względnych, np. *кто, что, который, какой, сколько, чей*
   - wskazujących, np. *этот – тот, это – то, эта – та, эти – те, такой, таков, столько*
   - dzierżawczych, np. *мой, наш, свой, твой, их*

- przeczących, np. *никто, ничто, никакой, ничей*
- nieokreślonych, np. *кто-то, кто-нибудь, кто-либо, что-то, что-нибудь, кое-какой, некто, нечто, некий*
- zwrotnego *себя;* wyrażenia *друг друга*
- określających typu: *весь, целый, каждый, любой, всякий, сам,* np. *весь день, в целом, каждые сутки*

LICZEBNIK

1. Formy gramatyczne liczebników głównych
2. Związek liczebników głównych z rzeczownikami i przymiotnikami ze szczególnym uwzględnieniem liczebników: 1, 2, 3, 4, np. *два высоких мальчика, три симпатичные девушки* oraz liczebników zakończonych na: 1, 2, 3, 4, np. *двадцать одна интересная книга, тридцать четыре способных ученика*
3. Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem form w konstrukcjach określających datę i czas, np. *1-ое мая, 22-ого сентября, в 2010-ом году, в половине десятого*
4. Formy gramatyczne wyrazów określających ilość, np. *(не)сколько, (не)много*
5. Formy liczebników zbiorowych, np. *двое детей – двоих детей; двое брюк – двух брюк; шестеро людей – шестерых людей, оба дома – обоих домов, оба окна – обоих окон, обе руки – обеих рук*
6. Formy liczebników ułamkowych, np. *одна пятая, одна целая и пять шестых, полтора часа, полторы минуты*

CZASOWNIK

1. Formy bezokolicznika zakończone na: -ть, -ти, -чь, np. *читать, идти, мочь*
2. Formy osobowe czasowników regularnych czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego, z uwzględnieniem czasowników typu: *пить, петь, ехать, мыть*
3. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników nieregularnych, np. *бежать, дать, есть, хотеть*
4. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników z przyrostkiem -ну-, np. *замёрзнуть, погибнуть, привыкнуть*
5. Formy osobowe czasowników zwrotnych typu: *знакомиться, мыться, интересоваться*
6. Czasowniki zwrotne nie mające odpowiedników zwrotnych w języku polskim, np. *вернуться – wrócić* i czasowniki niezwrotne nie mające odpowiedników niezwrotnych w języku polskim, np. *дружить – przyjaźnić się*
7. Formy osobowe czasowników niedokonanych i dokonanych, np. *писать – написать, покупать – купить, ехать – доехать*
8. Formy trybu rozkazującego w 2 osobie liczby pojedynczej i mnogiej, np. *читай – читайте, купи – купите, приготовь – приготовьте,* z uwzględnieniem form nieregularnych, np. *ешь – ешьте, пей – пейте, пой – пойте, ляг – ляжте, поезжай – поезжайте*
9. Formy trybu rozkazującego z wyrazami: *давай, давайте, пусть, пускай,* np. *давай, пойдём на прогулку, пусть он напишет объявление*
10. Formy trybu przypuszczającego z partykułą *бы*, np. *читал бы, писали бы, съездил бы, поехать бы*
11. Czasowniki bezosobowe, np. *знобит, хочется*
12. Imiesłowy przymiotnikowe czynne czasu teraźniejszego, np. *читающий, сидящий*
13. Imiesłowy przymiotnikowe czynne czasu przeszłego, np. *читавший, нёсший, расцветший*
14. Imiesłowy przymiotnikowe bierne czasu teraźniejszego, np. *читаемый, ведомый*
15. Imiesłowy przymiotnikowe bierne czasu przeszłego, np. *прочитанный, принесённый*
16. Krótkie formy imiesłowów, np. *дом построен, билеты проданы*

17. Imiesłowy przysłówkowe współczesne, np. *читая, слыша, будучи, смеясь*
18. Imiesłowy przysłówkowe uprzednie, np. *прочитав (прочитавши), взявшись*
19. Zwroty z imiesłowami przymiotnikowymi i przysłówkowymi, np. *возвращаясь домой, выкупавшись в озере*
20. Czasowniki modalne, np. *надо, можно, должен, нельзя*

PRZYSŁÓWEK

1. Przysłówki miejsca i kierunku, np. *здесь – там; сюда – туда; отсюда – оттуда; дома – домой*
2. Przysłówki czasu, np. *сейчас, сегодня, ежедневно, летом, днём, послезавтра, всегда, никогда*
3. Przysłówki sposobu, np. *хорошо, трудно, интересно, быстро, по-моему, по-русски, прямо, легко, так, никак, напролом*
4. Przysłówki stopnia i miary, np. *очень, много, вдвое, почти, достаточно, дважды*
5. Przysłówki pytające, np. *как, где, куда, откуда, сколько*
6. Przysłówki przyczyny, np. *потому, потому что, поэтому, почему-то*
7. Przysłówki celu, np. *зачем, затем, зачем-то, назло, нарочно*
8. Przysłówki przeczące, np. *нигде, никогда*, *некуда, негде*
9. Przysłówki nieokreślone z partykułami: -то, -нибудь, -либо, кое-, np. *где-то, где-нибудь, куда-то, куда-нибудь, где-либо, кое-как, кое-где*
10. Stopniowanie przysłówków:
    - stopień wyższy, np. *красиво – красивее (красивей), далеко – дальше, весело – более весело, хорошо – лучше, плохо – хуже*
    - stopień najwyższy, np. *хорошо – лучше всех, много – больше всего*

PRZYIMEK

1. Przyimki w konstrukcjach określających:
    - miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, np. *у стены, у брата, в коридоре, на пляже, около дома, перед школой, за столом, под деревом, над полкой, между окном и дверью, вокруг стола*
    - kierunek ruchu lub czynności, np. *в университет, к доске, от доски, под стол, со стадиона, через реку, с горы, из-за стены, из-под куста, из деревни, по шоссе, навстречу мне*
    - położenie w przestrzeni, np. *(не)далеко от, под Москвой, близко от школы, до Москвы, около дома, рядом с кино, у окна*
    - przemieszczanie się w przestrzeni, np. *по улице, мимо дома, до станции, с улицы, на пол*
    - czas, np. *после обеда, с пятого класса, с утра до вечера, через час, за полдня, среди ночи, к восьми, за час до отъезда, через день после приезда, в течение месяца, накануне Нового года, при встрече, по приезде, по первое сентября*
    - przeznaczenie, np. *книга для брата, тетрадь для упражнений, деньги на ремонт*
    - cel, np. *обратиться за помощью, пойти за покупками*
    - sposób, np. *говорить по телефону, узнать по Интернету, слушать с интересом*
2. Przyimki wskazujące przyczynę, np. *из-за дождя, от волнения, по ошибке, из уважения, благодаря тебе*
3. Przyimki przyzwolenia, np. *несмотря на дождливую погоду, вопреки трудностям*
4. Przyimek *из-под* w konstrukcjach typu: *достать из-под стола, бутылка из-под молока*
5. Przyimki: *кроме, вместо, согласно, сквозь*

SPÓJNIK

1. Spójniki czasu, np. *когда, как только, лишь только, едва, едва только, едва лишь, чуть только, прежде чем, с тех пор как, пока, после того как, до того как, чуть*
2. Spójniki łączne, np. *и, да, также, тоже, не только, но и ...; и ... и; ни ... ни; как ..., так и*
3. Spójniki rozłączne, np. *или ... или, либо ... либо, то ... то, то ли ... то ли, не то*
4. Spójniki podrzędne, np. *что, чтобы, как, будто, будто бы, как будто (бы), словно; для того, чтобы*
5. Spójniki przeciwstawne, np. *а, да, но, зато, а то, однако, однако же, всё же, всё-таки*
6. Spójniki przyczyny, np. *потому, что; так как, благодаря тому, что; из-за того, что*
7. Spójniki przyzwolenia, np. *хотя, хоть, пускай*
8. Spójniki warunkowe i skutku, np. *если (коли), если бы, так что, итак, поэтому*
9. Wyrażenia spójnikowe, np. *который, какой, чей, что, где, куда, откуда, когда*

PARTYKUŁA

1. Partykuły pytające, np. *ли (ль), разве, неужели*
2. Partykuły wykrzyknikowe, np. *что за, как, ну и*
3. Partykuły wzmacniające, np. *даже, и, же (ж), ведь, ни*
4. Partykuły wskazujące, np. *вот, вон, это*
5. Partykuły przeczące, np. *не, ни*
6. Partykuły ograniczające, np. *только, лишь, лишь только*

WYKRZYKNIK

Wykrzykniki: *ах, ба, на, ой, эх, ура, алло, мяу, апчхи, увы*

SKŁADNIA

1. Zdania pojedyncze
   - oznajmujące:
     – twierdzące, np. *Да, это мой брат.*
     – przeczące, np. *Нет, у меня нет времени. Его ничто не интересует.*
     – z podwójnym zaprzeczeniem, np. *У меня нет ни брата, ни сестры. Никто не опоздал.*
   - pytające:
     – z zaimkiem pytającym, np. *Что делает Маша? Кто тебе звонил? Куда ты идёшь?*
     – bez zaimka pytającego, np. *Это она? Тебе звонили? Они приедут? Его зовут Саша?*
     – z partykułami: ли, разве, неужели, np. *Был ли ты в кино? Ехали ли вы на автобусе? Разве вы забыли об этом? Неужели он прав?*
     – niepełne zdania pytające zaczynające się od spójnika «а», np. *А тебе? А ты?*
   - rozkazujące, np. *Помоги мне! Дайте мне, пожалуйста, эту книгу. Пусть он играет!*
   - wykrzyknikowe, np. *Какое счастье!*
2. Zdania złożone współrzędnie połączone spójnikami: *и, а, но, или*, np. *Погода была плохая, и я сидел дома. Мама готовит завтрак, а сестра решает задачи. У меня есть деньги, но я не куплю эту пластинку.*
3. Zdania złożone podrzędnie:
   - przydawkowe, np. *Я посмотрел фильм, о котором раньше рассказал мне друг.*
   - dopełnieniowe, np. *Я знаю, что вчера Аня была на концерте.*

- okolicznikowe miejsca, np. *Я был там, где раньше жили бабушка и дедушка.*
- okolicznikowe czasu, np. *Когда я позвонил, Саши не было дома.*
- okolicznikowe przyczyny, np. *Я не был на тренировке, потому что я болел.*
- okolicznikowe skutku, np. *Зоя − москвичка, поэтому её попросили показать нам Москву.*
- celu, np. *Мы остановились для того, чтобы отдохнуть.*
- okolicznikowe warunku, np. *Если вы пойдёте по этой дороге, то можете сократить расстояние на два километра.*
- okolicznikowe sposobu, np. *Я был так счастлив, что танцевал от радости.*
- okolicznikowe przyzwolenia, np. *Хотя был сильный мороз, я ходил на лыжах.*
- podmiotowe, np. *Тот, кто хотел пойти в театр, раньше купил билеты.*

4. Zdania bezpodmiotowe, np. *Построили мост. Стало темно.*
5. Szyk wyrazów w zdaniu: prosty i przestawny, np. *моя Родина – Родина моя*
6. Mowa zależna i niezależna, np. *«Подождите меня!» – сказала Анна. Анна попросила подождать её. Анна попросила, чтобы мы её подождали.*
7. Rekcja czasowników – przykłady
   беспокоиться о ком? о чём?
   благодарить кого? за что?
   болеть чем? за кого? за что?
   бороться за кого? за что? с кем? с чем? против кого? против чего?
   бояться за кого? кого? чего?
   вернуть кого? что? куда? кому?
   вернуться куда? откуда? к кому? к чему?
   вести кого? что? куда?
   вешать что? куда?
   (о)владеть кем? чем?
   влюбиться в кого? во что?
   волноваться о ком? о чём?
   вступить во что?
   восхищаться кем? чем?
   выйти за кого? куда? откуда?
   говорить кому? о ком? о чём? с кем? что? на каком языке?
   гордиться кем? чем?
   готовить кого? что? кому?
   готовиться к чему?
   добиваться (добиться) чего?
   договориться с кем? о чём?
   доехать до чего? на чём?
   доказать кому? что?
   достичь чего?
   дружить с кем?
   думать о ком? о чём? над чем?
   ехать на чём? чем? в чём? куда? к кому?
   жаловаться на кого? на что? кому?
   ждать кого? чего? кого? что?
   жениться на ком?
   желать кому? чего?
   заботиться о ком? о чём?
   забыть кого? что? о чём?
   зайти куда? за кем? за чем? к кому?

заниматься чем? (с) кем? где?
записаться на что? куда? кем?
защищать кого? что? от кого? от чего?
звать кого? куда?
звонить кому? куда? откуда?
здороваться с кем?
идти куда? за кем? за чем?
избегать кого? чего?
извинить кого? что? за что?
извиниться за что? за кого? перед кем?
изучать что? как?
интересоваться кем? чем?
искать кого? что?
использовать кого? что?
кататься на ком? на чём? где?
лететь на чём? в чём? куда? к кому?
наблюдать за кем? за чем? что?
навещать кого? где?
надеяться на кого? на что?
направиться к кому? к чему?
наслаждаться чем?
начать что? с чего?
нуждаться в ком? в чём?
обменяться кем? чем?
обладать кем? чем?
(об)радоваться кому? чему?
обратиться к кому? с чем? за чем?
обучать кого? чему?
обязан кому? чему? чем?
одеть кого? во что?
одеться во что?
опоздать на сколько времени?
отказать кому? в чём?
отказаться от кого? от чего?
отправить кого? что? кому? куда?
охотиться на кого? на что? за кем? за чем?
переписываться с кем?
писать что? кому? чем? на чём?
подниматься на чём? по чему? куда?
поздравить кого? с чем?
положиться на кого? на что?
пользоваться чем?
послать кому? что? кого? куда?
посещать кого? что?
(по)советоваться с кем? о чём?
поступить куда? на что?
предлагать кому? что?
приближаться к кому? к чему?
привыкнуть к кому? к чему?
признаться кому? в чём?

просить кого? что? чего?
простить кого? за что? кому? что?
работать кем? где?
радоваться кому? чему?
разбираться в ком? в чём?
разочароваться в ком? в чём?
расписаться где? в чём? на чём? с кем?
расспросить кого? о ком? о чём?
рисковать чем?
сесть во что? на что? куда?
скучать по кому? по чему? о ком? о чём? от чего? без кого? без чего?
славиться кем? чем?
следить за кем? за чем?
слушать кого? что?
слушаться кого?
смеяться над кем? над чем?
советовать кому? что?
советоваться с кем? о чём?
сомневаться в ком? в чём?
сообщить о ком? о чём?
спорить с кем? о чём?
спросить кого? у кого? что? о чём?
способствовать кому? чему?
спускаться с чего? по чему? на чём?
стать кем? чем?
стремиться к кому? к чему?
считать кого? кем? что? чем?
считаться кем? чем? с кем? с чем?
тосковать по кому? по чему? о ком? о чём?
требовать кого? чего? от кого? от чего? кого? что?
тренироваться где? с кем? в чём?
убедиться в ком? в чём?
уважать кого? что?
увлекаться кем? чем?
удивиться кому? чему?
узнать кого? что? о ком? о чём? откуда?
улыбаться кому? чему?
ухаживать за кем? за чем?
учить кого? чему? что?
учиться чему? где? как?
ценить кого? что? по чему? за что?
шутить над кем? над чем?

2.6.4. Część ustna. Przykładowe zestawy zadań

Przykładowe pytania do rozmowy wstępnej

Egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie dwujęzycznym
Rozmowa wstępna (*wyłącznie dla egzaminującego)*

Rozmowa wstępna	***1*** *minuta*

Egzaminujący:	**Здравствуйте!** **Меня зовут ……., а это …….** **Представьтесь, пожалуйста.**
Zdający:	**……**
Egzaminujący:	**Спасибо. Пожалуйста, выберите билет и дайте мне его. … Спасибо. В этой части экзамена задам Вам несколько вопросов. Можем начать?**
Zdający:	**……**
Egzaminujący:	• *Почему Вы решили учиться в двуязычном классе?* • *Как долго Вы изучаете русский язык?* • *Как Вы собираетесь в будущем использовать знание русского языка?* • *Что бы Вы показали российским друзьям в своём городе?* • *Какой Ваш любимый русский (российский) писатель? Почему?* • *Часто ли Вы питаетесь вне дома, например, в барах или ресторанах? (Почему да? Почему нет?)* • *Любите ли Вы смотреть кулинарные программы по телевизору? (Почему да? Почему нет?)* • *Довольны ли Вы уроками физкультуры в Вашей школе? (Почему да? Почему нет?)* • *Вам больше нравится заниматься спортом в спортзале или на свежем воздухе? Почему?* • *Как Вы любите проводить зимние каникулы?* • *Какую музыку Вы слушаете? Почему именно такую?* • *Вы больше любите смотреть дублированные фильмы или с титрами? Почему?*
Zdający: *≈ 1 min*	……
Egzaminujący:	**Спасибо.** <proszę przekazać zestaw zdającemu>

Przykładowe zestawy egzaminacyjne

Zestaw 1. **Egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie dwujęzycznym**
Wersja dla zdającego

Zadanie 1. ***4*** *minuty*

A

Как к такому виду уличного искусства относятся в Польше?

B

Что привело к тому, что для своих выступлений эти молодые люди выбрали улицу, а не сцену?

C

Сравните эти фотографии с точки зрения влияния уличного искусства на культурный уровень общества и атмосферу современных городов.

Zestaw 1.

Egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie 2.

10 *minut*

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

W jaki sposób można przeciwdziałać zagrożeniom, na które jest narażona współczesna młodzież?
- **dostęp do Internetu**
- **udział w imprezach kulturalno-sportowych**
- **wpływ środowiska rówieśników**

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.
Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Zestaw 1.

Egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego

Zadanie 1. *4 minuty*

Egzaminujący:

1a

Начинаем с первого задания. Посмотрите на фотографию «A» и скажите, как к такому виду уличного искусства относятся в Польше. У Вас есть около минуты на ответ.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć:* **Начинайте, пожалуйста.**]

Zdający:
≈ 1 min

……

Wersja dla zdającego

A

B

Egzaminujący:

1b

Спасибо.
Посмотрите на фотографию «B» и скажите, что привело к тому, что для своих выступлений эти молодые люди выбрали улицу, а не сцену? У Вас есть около минуты на ответ.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć:* **Начинайте, пожалуйста.**]

Zdający:
≈ 1 min

……

Egzaminujący:

1c

Спасибо.
Посмотрите на обе фотографии. Сравните, пожалуйста, эти фотографии с точки зрения влияния уличного искусства на культурный уровень общества и атмосферу современных городов. У Вас есть около двух минут на ответ.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć:* **Начинайте, пожалуйста.**]

Zdający:
≈ 2 min

……

Egzaminujący:

Спасибо.
Перейдём ко второму заданию.

[*Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania proszę powiedzieć:* **Спасибо. Экзамен окончен.**]

Zestaw 1.

Egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego

Zadanie 2. *10 minut*

Egzaminujący: **Познакомьтесь, пожалуйста, со вторым заданием и подумайте, что бы Вы могли сказать. У Вас есть около двух минут на подготовку.**

Zdający:
≈ 2 min

Egzaminujący: [*Po upływie ok. 2 minut proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć:* **Начинайте, пожалуйста.**]

Zdający:
≈ 3 min

……

2a

Wersja dla zdającego

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

W jaki sposób można przeciwdziałać zagrożeniom, na które jest narażona współczesna młodzież?

- **dostęp do Internetu**
- **udział w imprezach kulturalno-sportowych**
- **wpływ środowiska rówieśników**

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.
Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Egzaminujący: **Спасибо.**

2b

А сейчас мы поговорим с Вами несколько минут о безопасности. Я задам Вам три вопроса, связанных с этой темой.

Pytania dla egzaminującego (należy zadać trzy):

1. Какими качествами, по Вашему мнению, должен обладать человек, работающий в охранном агентстве? Почему именно такими?
2. Как Вы думаете, почему меры предосторожности, предпринимаемые службами безопасности, иногда вызывают у людей негативную реакцию?
3. Расскажите о ситуации из Вашей жизни, или из жизни Ваших знакомых, или жизни героя какой-нибудь книги или фильма, которая иллюстрирует пословицу «Кабы знал, где упасть, так соломки бы подостлал».
4. Как Вы относитесь к установке видеокамер в школах? Почему?
5. Как меняется поведение человека в экстремальных ситуациях?

Dodatkowe wskazówki dla egzaminującego

Podczas rozmowy ze zdającym należy stworzyć **dwie** lub **trzy** z następujących sytuacji:

a. zakwestionować jeden z jego poglądów, zmuszając go do jego obrony lub zmiany
b. poprosić o dokładniejsze wyjaśnienie, zachęcając go do podania kolejnych argumentów w omawianej kwestii
c. poprosić o skomentowanie myśli wyrażonej przez Pana/Panią
d. poprosić go o przedstawienie argumentów przeciwnych do podanych przez niego
e. poprosić o wskazanie kolejnych możliwych przyczyn/skutków omawianej sytuacji
f. zadać inne pytanie prowadzące do dyskusji ze zdającym.

Zdający:
≈ 5 min

……

Egzaminujący: **Спасибо. Экзамен окончен.**

Zestaw 2.

Egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie 1. *4 minuty*

A

Насколько ситуация, представленная на фотографии, может быть связана с Вашей профессиональной жизнью в будущем?

B

Что могло заставить этого мужчину именно так провести своё свободное время?

C

Что общего между этими фотографиями, а чем они отличаются друг от друга с точки зрения одиночества человека в современном мире?

Zestaw 2.

Egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie 2.

10 *minut*

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Czy są takie sytuacje, w których można zaakceptować mówienie nieprawdy?
- **w szkole**
- **w domu**
- **w pracy**

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.
Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Zestaw 2.

Egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego

Zadanie 1. — ***4*** *minuty*

Egzaminujący: **1a**

Начинаем с первого задания. Посмотрите на фотографию «A» и скажите, насколько ситуация, представленная на фотографии, может быть связана с Вашей профессиональной жизнью в будущем. У Вас есть около минуты на ответ.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć:* **Начинайте, пожалуйста.**]

Zdający: ≈ *1 min*

……

Wersja dla zdającego

A

B

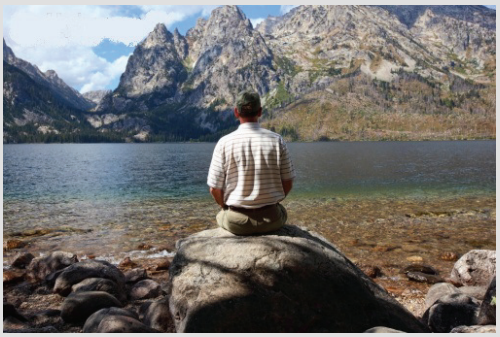

Egzaminujący: **1b**

Спасибо.
Теперь посмотрите на фотографию «B» и скажите, что могло заставить этого мужчину именно так провести своё свободное время. У Вас есть около минуты на ответ.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć:* **Начинайте, пожалуйста.**]

Zdający: ≈ *1 min*

……

Egzaminujący: **1c**

Спасибо.
Посмотрите теперь на две фотографии. Как Вы полагаете, что общего между ними, а чем они отличаются друг от друга с точки зрения одиночества человека в современном мире. У Вас есть около двух минут.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć:* **Начинайте, пожалуйста.**]

Zdający: ≈ *2 min*

……

Egzaminujący:

Спасибо.
Перейдём ко второму заданию.

[*Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania proszę powiedzieć:* **Спасибо. Экзамен окончен.**]

Zestaw 2.

Egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego

Zadanie 2. ***10*** *minut*

Egzaminujący: **Познакомьтесь, пожалуйста, со вторым заданием и подумайте, что бы Вы могли сказать. У Вас есть около двух минут на подготовку.**

Zdający:
🕐 ≈ *2 min*

Egzaminujący: [*Po upływie ok. 2 minut proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć:* **Начинайте, пожалуйста.**]

Zdający:
🕐 ≈ *3 min* ……

2a

Wersja dla zdającego

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Czy są takie sytuacje, w których można zaakceptować mówienie nieprawdy?
- **w szkole**
- **w domu**
- **w pracy**

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.
Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Egzaminujący: **Спасибо.**

2b

А сейчас мы поговорим с Вами несколько минут о межличностном общении. Я задам Вам три вопроса, связанных с этой темой.

Pytania dla egzaminującego (należy zadać trzy):
1. Согласны ли Вы с мнением, что в некоторых ситуациях ложь в устах политиков может быть оправдана? Почему Вы так думаете?
2. Расскажите о ситуации, которая иллюстрирует фразу: «Лучше горькая правда, чем сладкая ложь».
3. Как действует механизм сплетни?
4. Считаете ли Вы, что с возрастом люди становятся более честными? Почему Вы так думаете?
5. Согласны ли Вы со словами Шекспира: «*Весь мир – театр. В нём женщины, мужчины – все актёры*»? Почему Вы так думаете?

Dodatkowe wskazówki dla egzaminującego
Podczas rozmowy ze zdającym należy stworzyć **dwie** lub **trzy** z następujących sytuacji:
a. zakwestionować jeden z jego poglądów, zmuszając go do jego obrony lub zmiany
b. poprosić o dokładniejsze wyjaśnienie, zachęcając go do podania kolejnych argumentów w omawianej kwestii
c. poprosić o skomentowanie myśli wyrażonej przez Pana/Panią
d. poprosić go o przedstawienie argumentów przeciwnych do podanych przez niego
e. poprosić o wskazanie kolejnych możliwych przyczyn/skutków omawianej sytuacji
f. zadać inne pytanie prowadzące do dyskusji ze zdającym.

Zdający:
🕐 ≈ *5 min* ……

Egzaminujący: **Спасибо. Экзамен окончен.**

2.6.5. Część pisemna. Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Задание 1. (0–5)

Познакомьтесь с заданием. Услышите дважды текст о космическом туризме. Ответьте коротко на вопросы к тексту (1.1.–1.5.).

1.1. Какая группа, согласно статистическим данным, преобладает среди россиян, желающих отправиться в космос?

.....

1.2. Что является главной причиной отказа части россиян от потенциального участия в космическом путешествии?

.....

1.3. Какой «туристический маршрут», кроме орбитальных путешествий, планируют ввести в свою оферту компании, организующие коммерческие полёты в космос?

.....

1.4. Каким образом представители деловых кругов пробуют сделать космический туризм доступным для потенциальных клиентов?

.....

1.5. Как Вы думаете, что хотел сказать автор текста, цитируя слова песни «…и на Марсе будут яблони цвести»?

.....

Transkrypcja

Несколько лет назад интерес общественности начали подогревать заявления учёных и инженеров о том, что совсем скоро увидеть звёздный мир в иллюминаторе космического корабля сможет практически каждый желающий.

Попробуем разобраться, быть космическому туризму или нет, есть ли будущее у этого вида бизнеса.

Чтобы заработать свои деньги, необходимо привлечь потенциального клиента. Сегодня Space Adventures, занимающаяся организацией полётов в космос на коммерческой основе, предлагает побывать на околоземной орбите за 25 миллионов долларов. Для кого-то эта сумма может показаться астрономической, в то время как для некоторых – вполне приемлемой.

Узнать о том, есть ли среди современных россиян желающие отправиться в космическое путешествие, решили социологи. Как оказалось, романтиков, мечтающих о космических просторах, среди российского населения немало. «Это лучшее, что может случиться с человеком за всю его жизнь!» – восторженно воскликнуло 50% респондентов. Энтузиастов заметно больше среди представителей сильного пола: «мечтой всей своей жизни» космическое путешествие называют 58% опрошенных мужчин. Среди представительниц прекрасной половины человечества – 42%.

Однако почти половина опрошенных ни за что не согласились бы на полёт на околоземную орбиту. И вовсе не из-за цены космического путешествия. Некоторые из этой группы не пошли бы на такую авантюру, даже если бы им заплатили за это. Для этих респондентов во главе угла стоят вопросы безопасности. Это решающий фактор.

И всё-таки, если говорить о рынке космического туризма для массового потребителя, то здесь компаниям необходимо твёрдо стремиться к снижению цен на свои сервисы, и при этом предлагать клиентам нечто более привлекательное.

И тут, как считают некоторые бизнесмены и специалисты, возможностей у отрасли космического туризма, как вида бизнеса, намного больше, то есть орбитальными полётами всё не заканчивается. К примеру, уже несколько компаний заявили о намерениях в ближайшие несколько лет организовать путешествия к Луне.

Так, например, та же компания Space Adventures готова позволить увидеть спутник Земли вблизи каждому желающему всего за 100 миллионов долларов. Недешёвое удовольствие! К слову, сейчас в кругах банкиров и предпринимателей ведутся дискуссии относительно кредитования космических путешествий. Совсем недавно глава Первого Чешско-Российского Банка объявил о возможности предоставления кредитов для потенциальных космических туристов сроком на 5 лет. Ещё один вариант популяризации полётов – космическая лотерея, где шанс выиграть путёвку появляется у каждого.

Сегодня становится ясным, что коммерция будет важным рычагом, поднимающим в небо космические корабли. Будущее поколение будет расти с реализуемым желанием покорять «достопримечательности» Вселенной. Думаю, действительно, песня права, «…и на Марсе будут яблони цвести»!

По http://www.3dnews.ru/editorial/spac

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne […] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka i warunkach odbioru […].

Wymagania szczegółowe

2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (1.1., 1.2., 1.3., 1.4.).
2.4. Zdający określa postawy i intencje nadawcy/autora tekstu (1.5.).

Rozwiązanie

1.1. *мужчины*
1.2. *страх, боязнь за свою жизнь*
1.3. *к Луне*
1.4. *кредиты, космическая лотерея*
1.5. *люди окончательно покорят космос / космический туризм будет развиваться*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Задание 2. (0–4)

Прочитайте текст, разделённый на абзацы (A–C), и предложения под текстом (2.1.–2.4.). Определите, в каком абзаце текста выражена мысль, которая содержится в предложении. Ответ впишите в таблицу. Главная мысль двух предложений содержится в одном абзаце.

ХИМОРУЖИЕ ПРОТИВ СПОРТА

Любой скандал, как правило, – часть большой рекламной игры. Спорт – серьёзная бизнес-игра с масштабными скандалами, мощь которых уже несколько лет подогревает допинг. О нём пишут, спорят, его запрещают, а в последнее время всё громче раздаются голоса о его легализации.

A.

Когда мы говорим про допинг, то думаем об элитном спорте, телекамерах и пьедесталах почёта. А ведь химизированный большой спорт – это же символ, пример для подражания для тысяч мальчишек и девчонок. Он способен заставить огромное количество ребят есть таблетки без врачей, без здравого смысла и дисциплины. Легализация допинга в первую очередь отзовётся не ростом спортивных рекордов, не уменьшением допинговых скандалов на Олимпиадах, а частыми вызовами «скорой помощи» в школьные спортивные залы и дворовые площадки. Человек, который сегодня решает свои личные проблемы (понравиться девушкам на пляже) с помощью шприца, завтра точно так же будет решать и другие вопросы. Допинг – это та модель поведения, за которой последует наркотизация. Многие запрещённые стимулирующие препараты являются наркотическими средствами.

B.

Конечно, рост результатов в большом спорте уже невозможен без фармакологии. Спортивная медицина необходима в элитном спорте для восстановления, для стимуляции иммунных функций. Природа современного человека не предусмотрела нагрузок, которые испытывают наши спортсмены. Даже наши далёкие предки, которые сутками бегали за мамонтами и от саблезубых тигров, не испытывали таких запредельных нагрузок. С хорошей легальной спортивной медициной можно достичь очень высоких результатов. Но не это должно быть главным способом добиться успехов. По улицам наших городов и сёл бегает огромное количество Карлов Льюисов и Владимиров Сальниковых, но они никогда не попадут в поле зрения тренера. Потому что прерван процесс постоянного отбора лучших. Спорт должен стать настоящей фабрикой звёзд. Для этого нужно привнести новые методики, которые позволят на ранних стадиях заметить в мальчишках и девчонках будущих суперспортсменов и уделить им особое внимание. Ведь всегда можно компенсировать слабые места, если вовремя узнать о них.

C.

У этой проблемы есть и нравственный аспект. Тренер не имеет морального права рекомендовать своему подопечному те или иные запрещённые препараты. Потому что, делая это, наставник в принципе убивает ученика. Допинг даёт возможность повысить работоспособность организма, но при этом организм изнашивается со страшной силой и с сумасшедшей скоростью. Чем забористее и сложнее допинг, тем скорее приводит организм к истощению и серьёзным проблемам, которые, как правило, заканчиваются смертью. Многие специалисты в области спортивной медицины считают, что одно из самых надёжных средств борьбы с допингом – это качественная легальная

спортивная медицина. Элитный спорт, спорт больших достижений – это экстремальная профессия, которая ставит под вопрос здоровье спортсмена. Поэтому, конечно, хорошо вооружённые новыми методами, знаниями, новыми легальными медицинскими методиками специалисты могут оказать существенную поддержку любому спортсмену. Большая часть допинговых препаратов – это то, что придумали с совершенно другими целями: для лечения тяжёлых болезней. «Допингеры» воруют чужие идеи и пытаются их реализовать в спорте, что само по себе нереально, потому что спорт – это не больница. Устоявшийся стереотип, что допинг в большом спорте – это кузница новых знаний, что это полигон, на котором испытываются лекарства, очень далёк от правды. Допинг-индустрия не занимается творчеством – там просто некому этим заниматься. Люди, которые рискуют жизнью других, как правило, интересуются только деньгами.

http://2004.novayagazeta.ru/nomer/2004/57n/n57n-s35.shtml

2.1. Допинг исключает возможность долгого существования спортсмена в спортивном мире.
2.2. Допинг в большом спорте имеет огромное влияние на детский спорт.
2.3. Допинг – это то, что паразитирует на большой медицине.
2.4. Противовесом допинга должна стать кропотливая селекция.

2.1.	**2.2.**	**2.3.**	**2.4.**

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi pisemne […] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka […].

Wymagania szczegółowe
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (2.1., 2.2., 2.3., 2.4.).

Rozwiązanie
2.1. C
2.2. A
2.3. C
2.4. B

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Задание 3. (0–7)

Прочитайте два текста, которые объединяет тема отношения человека к деньгам. Из предложенных ответов выберите правильный, соответствующий содержанию текста. Обведите букву выбранного ответа (A, B, C или D).

Текст 1.

СОВЕТ

Дверь самая обыкновенная, комнатная. Сделана она из дерева, выкрашена обыкновенной белой краской, висит на простых крючьях, но… отчего она так внушительна? Так и дышит олимпийством! По ту сторону двери сидит… впрочем, это не наше дело.

По сю сторону стоят два человека и рассуждают:

– Мерси-с!

– Это вам-с, детишкам на молочишко. За труды ваши, Максим Иваныч. Ведь дело три года тянется, не шутка… Извините, что мало… Старайтесь только, батюшка! (Пауза.) Хочется мне, благодетель, благодарить Порфирия Семёныча… Они мой главный благодетель и от них всего больше моё дело зависит… Поднести бы им в презент не мешало… сотенки две-три…

– Ему… сотенки?! Что вы? Да вы угорели, родной! Перекреститесь! Порфирий Семёныч не таковский, чтоб…

– Не берут? Жаль-с… Я ведь от души, Максим Иваныч… Это не какая-нибудь взятка… Это приношение от чистоты души… за труды непосильные… Я ведь не бесчувственный, понимаю их труд… Кто нонче из-за одного жалованья такую тяготу на себя берёт? Гм… Так-то-с… Это не взятка-с, а законное, так сказать, взятие…

– Нет, это невозможно! Он такой человек… такой человек!

– Знаю я их, Максим Иваныч! Прекрасный они человек! И сердце у них предоброе, душа филантропная… гуманическая… Ласковость такая… Глядит на тебя и всю твою психологию воротит… Молюсь за них денно и нощно…Только дело вот слишком долго тянется! Ну, да это ничего… И за все добродетели эти хочется мне благодарить их… Рубликов триста, примерно…

– Не возьмёт… Натура у него другая! Строгость! И не суйтесь к нему… Трудится, беспокоится, ночей не спит, а касательно благодарности или чего прочего – ни-ни… Правила такие. И то сказать, на что ему ваши деньги? Сам миллионщик!

– Жалость какая… А мне так хотелось обнаружить им свои чувства! (Тихо.) Да и дело бы моё подвинулось… Ведь три года тянется, батюшка! Три года! (Громко.) Не знаю, как и поступить… В уныние впал я, благодетель мой… Выручьте, батюшка! (Пауза.) Сотни три я могу… Это точно. Хоть сию минуту…

– Гм… Да-с… Как же быть? (Пауза.) Я вам вот что посоветую. Коли уж желаете благодарить его за благодеяния и беспокойства, то… извольте, я ему скажу… Доложу… Я ему посоветовать могу…

– Пожалуйста, батюшка! (Продолжительная пауза.)

– Мерси-с… Он уважит… Только вы не триста рублей… С этими паршивыми деньгами и не суйтесь… Для него это нуль, ничтожество… газ… Вы ему тысячу…

– Две тысячи! – говорит кто-то по ту сторону двери.

Занавес падает. Да не подумает о сём кто-либо худо!

А. П. Чехов. Полное собрание сочинений. Т.2, с.48-49.

3.1. «Внушительная дверь» в рассказе является символом
- **A.** духовных ценностей.
- **B.** системы взяточничества.
- **C.** недостижимого богатства.
- **D.** человеческого бескорыстия.

3.2. Герой рассказа Максим Иванович – это человек
- **A.** хитрый.
- **B.** безупречный.
- **C.** великодушный.
- **D.** расточительный.

3.3. Выражение в тексте «детишкам на молочишко» означает
- **A.** важность проблемы.
- **B.** желание помочь бедным.
- **C.** бесполезность результата.
- **D.** оправдание мелкого подкупа.

Текст 2.

ПРЕМИЯ ТЫСЯЧЕЛЕТИЯ

Ещё недавно математика не сулила ни славы, ни богатства своим «жрецам». Им даже Нобелевскую премию не давали. Нет такой номинации. Ситуация изменилась в 2000 году. На средства миллиардера Лэндона Клея в Кембридже (США) был основан Математический институт его имени для популяризации математики. Эксперты института выбрали семь самых, по их мнению, головоломных проблем. И назначили по миллиону долларов за каждую. На математиков посмотрели с уважением.

Ныне только далёкие от цивилизации люди не в курсе: один из обещанных миллионов – самый первый – уже присуждён. Приза удостоен российский гражданин, житель Санкт-Петербурга Григорий Перельман за решение гипотезы Пуанкаре – головоломки, которая не поддавалась никому более 100 лет. Гипотеза Пуанкаре гласит, что трёхмерная сфера – это единственная трёхмерная штуковина, поверхность которой может быть стянута в одну точку «гипершнуром».

Жюль Анри Пуанкаре предположил такое в 1904 году. Теперь Перельман убедил, что французский тополог был прав. Наш милый 44-летний бородач утёр нос всему миру. И теперь продолжает держать его – мир – в напряжении. Поскольку неизвестно, возьмёт ли математик честно заслуженный миллион долларов или откажется. Ведь четыре года назад гений так и не поехал в Мадрид получать медаль Филдса, присуждённую ему Всемирным союзом математиков конкретно за доказательство гипотезы Пуанкаре. Кстати, в научном мире Перельман больше известен под именем Гриша. Так его называют и западные коллеги-математики, и журналисты. Но при этом не проявляют ни панибратства, ни неуважения. Именно так – «Гриша Перельман» – подписал он свои сенсационные работы, «опубликовав» их в Интернете частями в 2002 и 2003 годах.

Математик упорно избегает журналистов. Отечественным писакам даже голоса не подаёт. Западным – бросает реплики через закрытую дверь. Мол, отстаньте. Общается гений лишь с президентом Института Клэя Джимом Карлсоном.

На какие деньги существует Перельман точно не известно. По слухам, занимается репетиторством. Плюс мамина пенсия. Ведь из Математического института имени Стеклова он уволился ещё в 2005 году. Рассказывали, что по собственному желанию. Но вот что написал нам на форум один из читателей: «Выкинули его с работы из отдела геометрии. Теперь стекловцы примазываются…»

Соседи говорят, что живёт гений в ужасных условиях. У него есть только стол, кресло и кровать со старым матрасом, оставленным ещё предыдущими владельцами-алкоголиками. И при этом дело идёт к тому, что гений так и не возьмёт миллион долларов. Хотя интрига до сих пор сохраняется.

Зато приверженцы коммунистических идей из Санкт-Петербурга придумали, как решить проблему перельмановского миллиона.

Представители движения «Коммунисты Петербурга и Ленобласти», просят Перельмана подарить 1 миллион долларов им. Планов у питерской партии коммунистов громадьё: на миллион «баксов» они хотят соорудить академгородки для талантливых российских учёных, а сдачу потратить на содержание Мавзолея Ленина:
– Мавзолей постоянно угрожают закрыть, оправдывая это тем, что на него уходит много денег. Используя часть премии Перельмана, мы могли бы решить эту проблему! – заявил лидер питерских коммунистов. Перельман пока молчит. Видимо, просчитывает: каким образом всего на один миллион долларов можно построить академгородки, да ещё и содержать Мавзолей. Эта загадка посложнее решённой им гипотезы Пуанкаре.

По http://kpktru/daily/24466.4/626061/

3.4. Господин Перельман удостоен премии
- **A.** Математического института им. Стеклова.
- **B.** французской топологической школы.
- **C.** частного американского института.
- **D.** Шведской академии наук.

3.5. Григорий Перельман
- **A.** часто выступает в российских масс-медиа.
- **B.** активно общается с западными журналистами.
- **C.** упорно избегает контактов с учредителем премии.
- **D.** твёрдо отказывает в интервью представителям СМИ.

3.6. Талантливый петербуржец
- **A.** отказался принять деньги.
- **B.** пока не решил, взять ли награду.
- **C.** передал премию политической партии.
- **D.** перечислил средства на академгородок.

3.7. Автор текста рассказывает о
- **A.** выдающемся бессребренике.
- **B.** политическом лидере России.
- **C.** трудной ситуации российских учёных.
- **D.** госпрограмме поддержки математиков.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi pisemne […] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka […].

Wymagania szczegółowe

3.12. Zdający rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, oraz aluzje (3.1.).

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.2., 3.4., 3.5., 3.6.).

3.10. Zdający rozpoznaje w tekście środki stylistyczne oraz zjawiska językowe powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (3.3.).

3.1. Zdający określa główną myśl tekstu (3.7.).

Rozwiązanie
3.1. B
3.2. A
3.3. D
3.4. C
3.5. D
3.6. B
3.7. A

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Задание 4. (0–5)

Прочитайте текст. Заполните пропуски в предложениях, вписывая в каждый пробел (4.1.–4.5.) нужное слово, так чтобы оно грамматически и лексически соответствовало содержанию текста.

РЕБЁНОК РЕАЛИЗУЕТ ВНУТРЕННЕЕ ЖЕЛАНИЕ РОДИТЕЛЕЙ

Сейчас всё чаще учёные находят **4.1.** _____ такой гипотезы: мы наследуем не только цвет волос, цвет глаз и другие физические особенности своих предков, но и мировоззрение, модели поведения и даже предпочтения.

Получается, что всё уже предопределено? Но ведь далеко не все дети успешных и знаменитых людей тоже добиваются славы и постов. Часто бывает, что звёзд они с неба не **4.2.** _____. И, наоборот, успешные люди – не всегда из самых благополучных семей.

Помимо генетической предрасположенности, ребёнок реализует внутреннее желание родителей. И если они хотят, чтобы он стал лучше, то первое, что они должны сделать – стать лучше сами.

Дети усваивают модели поведения не из слов, а из определённых действий и даже внутреннего состояния родителей. Ребёнок, как в кривом **4.3.** _____, отражает их поведение.

Дети приходят на свет, чтобы прожить собственную жизнь, а не ту, которую выбрали им «заботливые» родители. Давление на ребёнка может привести к двум крайностям: он либо начнёт сопротивляться воле родителей, либо спрячется в свою скорлупу, и трудно будет найти с ним общий язык. Есть и третий вариант. Он просто наступит на **4.4.** _____ своей мечте. Поэтому не стоит оказывать нажим. Следует как можно чаще бывать с ребёнком, разговаривать с ним, интересоваться его делами. А он, в будущем, наверняка, станет вашим закадычным **4.5.** _____.

http://www.kpktru/daily/24363.5/548345/

Wymagania ogólne
I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

Wymagania szczegółowe
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […] (4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.).

Rozwiązanie
4.1. *подтверждение/доказательство*
4.2. *хватают*
4.3. *зеркале*
4.4. *горло*
4.5. *другом/приятелем*

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Задание 5. (0–2)
В каждое из трёх предложений вставьте одно и то же слово в той самой форме, грамматически соответствующей содержанию предложений. Впишите это слово рядом с номером задания.

5.1. _____

- В этом году наш школьный клуб … свой десятилетний юбилей.
- Директор предприятия … работу бригады почётной грамотой.
- Путешественник … на карте те страны, в которых уже побывал.

5.2. _____

- В ночной темноте мы так и не …, откуда доносился крик.
- Товары со скидкой покупатели … в одно мгновение.
- Иван Петрович, с чего Вас вдруг сомнения ...?

Wymagania ogólne
I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

Wymagania szczegółowe
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […] (5.1., 5.2.).

Rozwiązanie
5.1. *отметил/отмечал/отметит/отмечает*
5.2. *разобрали*

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Задание 6. (0–5)

Преобразуйте, если это необходимо, слова в скобках. Напишите их в пропусках в таком порядке, чтобы полученные предложения были логичными и грамматически правильными. Там, где это нужно, вставьте предлог. Слова должны быть без орфографических ошибок.

6.1. Павел _____ *(не / никто / ожидать)* помощи.

6.2. Он хорошо написал _____ *(математика / работа / контрольная).*

6.3. Родители поздравили сына _____ *(соревнования / победа / плавание)*.

6.4. Мы провели каникулы _____ *(друзья / несколько)*.

6.5. Наташа _____ *(своя / собака / ухаживать)*.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

Wymagania szczegółowe

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […] (6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5.).

Rozwiązanie

6.1. *ни от кого не ожидал / ни от кого не ожидает*
6.2. *контрольную работу по математике*
6.3. *с победой в соревнованиях по плаванию*
6.4. *с несколькими друзьями / у нескольких друзей*
6.5. *ухаживает за своей собакой / ухаживала за своей собакой*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Задание 7. (0–15)

Напишите сочинение на одну из предложенных тем и в соответствии с требованиями, предъявляемыми к данной форме. Объём работы – 300-350 слов. Обведите номер выбранной темы.

1. W środkach masowego przekazu toczy się dyskusja na temat wprowadzenia do szkół krajów Unii Europejskiej wspólnego podręcznika do historii. Napisz rozprawkę, w której przedstawisz dobre i złe strony tej propozycji.

2. Coraz częściej organizuje się akcje mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Napisz artykuł do czasopisma internetowego, w którym zrelacjonujesz przebieg takiej akcji oraz przedstawisz własną opinię na temat skuteczności takich akcji w aspekcie indywidualnym i społecznym.

3. W czasopiśmie filmowym ukazał się artykuł poświęcony problemowi nielegalnego ściągania filmów z Internetu. Artykuł kończy się słowami:

> *Этот вид пиратства заслуживает осуждения. Нелегальное скачивание из Интернета фильмов является неэтичным, опасным и ведёт к экономическим потерям.*

Napisz list do redakcji tego czasopisma, w którym przedstawisz swoją opinię na temat nielegalnego ściągania filmów z Internetu, odnosząc się do trzech kwestii wskazanych przez autora w ostatnim zdaniu artykułu.

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Temat 1.

В средствах массовой информации всё чаще появляются дискуссии на тему введения в процесс обучения во всех европейских школах единого по содержанию учебника истории. Думаю, что эта идея имеет как положительные, так и отрицательные стороны.

Нельзя не признать, что, живя в Европейском Союзе, молодые люди должны не только владеть иностранными языками, иметь возможность пользоваться его культурными ценностями, но и отлично знать прошлое и настоящее «старого континента», историческое наследие каждой отдельной страны, входящей в ЕС. Эти знания важны и необходимы, и тут единый учебник мог бы сыграть неоценимую роль. Конечно, хотелось бы, чтобы его содержание было как можно более глубоким. Но именно это, на мой взгляд, может быть проблематичным. Грекам или немцам, например, ни к чему подробно знать историю Польши. И наоборот. А вот каждый гражданин, патриот, должен отлично ориентироваться в прошлом своей страны, своего народа. Это просто необходимо, чтобы сохранить свою национальную историческую память, самобытность, корни. Если ты знаешь, кто ты, кто твои предки, и что из себя представляет твоя нация, то именно это поднимет тебя

на наднациональный уровень. Незнание этих вещей приводит к тяжёлым последствиям. Даст ли единый учебник такие знания? Сомневаюсь.

Сегодня молодые граждане Европы, обучающиеся в разных странах, имеют совершенно разные интерпретации исторических событий, истории своей страны. И, конечно, единый учебник позволил бы на формирование у молодёжи общего понимания исторических процессов, единого подхода к ним.

Но, к сожалению, победы одних стран всегда являются поражением других. И очень сложно выработать общую объективную оценку причин и последствий многих исторических событий. Это зачастую непросто сделать даже в рамках одного государства. А ведь учебник должен быть исторически правдив – трактовка отечественной, европейской, мировой истории не может и не должна зависеть от комплексов и фобий правящих политиков. Чтобы преподавание истории не превращалось в пропаганду, он должен быть наполнен фактами объективными, неоспоримыми. Вот почему сама разработка учебника, который отвечал бы таким требованиям, является, по-моему, практически невозможной.

История в школе – предмет трудный. Надо не просто знать факты, даты, имена. История должна учить сравнивать, обобщать, давать оценку личностям и, что самое главное, на этой основе формировать гражданскую позицию. Если единый европейский учебник сможет решить эту задачу – я за. В противном случае – это не имеет смысла.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy płynne, szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi […] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści […].

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].*

5.8. *Zdający wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.*

5.9. *Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.*

5.10. *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.*

5.11. *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 106–109)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: teza adekwatna do tematu, trzy elementy tematu odpowiednio rozwinięte (wprowadzenie takiego samego podręcznika do historii w krajach Unii Europejskiej, argumenty za, argumenty przeciw), podsumowanie wypowiedzi adekwatne do tematu, praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 punkty: urozmaicone struktury gramatyczne, bogate słownictwo i frazeologia, zachowany jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 punkty: praca nie zawiera błędów.

Temat 2.

ОХОТА НА МУСОР

Земля – наш общий дом! Как часто приходится слышать и произносить нам этот лозунг. Гораздо реже мы задумываемся над тем глубоким смыслом, который скрывается в нём. Вот почему такой ценной является экологическая акция молодёжи под девизом «Мусору – нет!», которая состоялась в нашем городе в прошлую субботу. Цель мероприятия – улучшение экологической обстановки города, воспитание бережного отношения к природе у его жителей, популяризация здорового образа жизни.

После долгой зимы многие из нас вышли на улицы, в скверы, парки города, чтобы порадоваться весенним солнечным лучам, но, оказалось,

что из-под растаявшего снега появилось неимоверное количество мусора. И тогда неравнодушные люди, которые беспокоятся о престиже нашего города, о его чистоте, предложили организовать акцию «Мусору – нет!». На рекламных щитах в главных пунктах города, в автобусах и трамваях были размещены плакаты экологической направленности с лозунгом «Ты можешь это изменить!», призывающие включиться в акцию. В супермаркетах города молодые люди раздавали пакеты для мусора с эмблемой акции. И вот в субботу на улицах города появились сотни добровольцев с граблями, мётлами, лопатами. Люди приходили поодиночке, группами, семьями. С огромным энтузиазмом работали они в парках, скверах, во дворах. В рамках акции во всех районах города прошёл конкурс «Самая чистая улица».

Казалось бы, ничего особенного – вышли, убрали город. Но сколько радости и удовлетворения принесло участие в акции каждому, кто в неё включился! Приятно было смотреть на довольные лица уставших людей, которые сделали конкретное дело для себя, для своего города в рамках защиты окружающей среды.

Но проведение таких акций имеет гораздо большее значение. Подобные мероприятия напоминают людям об их ответственности за построение более здорового и более чистого мира, служат прекрасным поводом задуматься о том, что могут и должны сделать люди для защиты окружающей среды и сохранения живой природы.

Помните слова Маленького принца из одноимённого произведения Антуана де Сент-Экзюпери: «Встал поутру, умылся, привёл себя в порядок – и сразу же привёл в порядок свою планету». Оказалось, что мы тоже можем заботиться о нашем общем доме. Акция «Мусору – нет!» – лучшее тому доказательство.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy płynne, szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi […] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

5.3. Zdający […] relacjonuje wydarzenia z przeszłości […].

5.7. Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.

5.10. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.

5.11. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 106–109)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: wstęp zawiera wprowadzenie do tematu, trzy elementy tematu odpowiednio rozwinięte (sprawozdanie oraz opinia w odniesieniu do dwóch wskazanych aspektów), podsumowanie wypowiedzi adekwatne do tematu, praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: artykuł ma tytuł, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 punkty: urozmaicone struktury gramatyczne, bogate słownictwo i frazeologia, zachowany jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 punkty: praca nie zawiera błędów.

Opinia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich o informatorach maturalnych od 2015 roku

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich z wielką satysfakcją odnotowuje konsekwentne dążenie systemu oświaty do poprawy jakości wykształcenia absolwentów szkół średnich. Konferencja z uwagą obserwuje kolejne działania Ministerstwa Edukacji Narodowej w tym zakresie, zdając sobie sprawę, że od skuteczności tych działań w dużym stopniu zależą także efekty kształcenia osiągane w systemie szkolnictwa wyższego. W szczególności dotyczy to kwestii właściwego przygotowania młodzieży do studiów realizowanych z uwzględnieniem nowych form prowadzenia procesu kształcenia.

Podobnie jak w przeszłości, Konferencja konsekwentnie wspiera wszystkie działania zmierzające do tego, by na uczelnie trafiali coraz lepiej przygotowani kandydaci na studia. Temu celowi służyła w szczególności pozytywna opinia Komisji Edukacji KRASP z 2008 roku w sprawie nowej podstawy programowej oraz uchwała Zgromadzenia Plenarnego KRASP z dn. 6 maja 2011 r. w sprawie nowych zasad egzaminu maturalnego.

Z satysfakcją dostrzegamy, że ważne zmiany w egzaminie maturalnym, postulowane w cytowanej wyżej uchwale zostały praktycznie wdrożone przez MEN poprzez zmianę odpowiednich rozporządzeń.

Przedłożone do zaopiniowania informatory o egzaminach maturalnych opisują formę poszczególnych egzaminów maturalnych, przeprowadzanych na podstawie wymagań określonych w nowej podstawie programowej, a także ilustrują te wymagania wieloma przykładowymi zadaniami egzaminacyjnymi.

Po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami, KRASP z satysfakcją odnotowuje:

w zakresie języka polskiego:

- wzmocnienie roli umiejętności komunikacyjnych poprzez odejście od prezentacji na egzaminie ustnym i zastąpienie jej egzaminem ustnym, na którym zdający będzie musiał ad hoc przygotować samodzielną wypowiedź argumentacyjną,
- rezygnację z klucza w ocenianiu wypowiedzi pisemnych,
- zwiększenie roli tekstów teoretycznoliterackich i historycznoliterackich na maturze rozszerzonej;

w zakresie historii:

- kompleksowe sprawdzanie umiejętności z zakresu chronologii historycznej, analizy i interpretacji historycznej oraz tworzenia narracji historycznej za pomocą rozbudowanej wypowiedzi pisemnej na jeden z zaproponowanych tematów, łącznie pokrywających wszystkie epoki oraz obszary historii;

w zakresie wiedzy o społeczeństwie:

- położenie silniejszego akcentu na sprawdzanie umiejętności złożonych (interpretowanie informacji, dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych) w oparciu o poszerzony zasób materiałów źródłowych: teksty (prawne, naukowe, publicystyczne), materiały statystyczne, mapy, rysunki itp.

w zakresie matematyki:

- istotne zwiększenie wymagań na poziomie rozszerzonym poprzez włączenie zadań z rachunku różniczkowego i pojęć zaawansowanej matematyki,
- istotne poszerzenie wymagań z zakresu kombinatoryki oraz teorii prawdopodobieństwa;

w zakresie biologii oraz chemii:

- zwiększenie znaczenia umiejętności wyjaśniania procesów i zjawisk biologicznych i chemicznych,
- mierzenie umiejętności analizy eksperymentu – sposobu jego planowania, przeprowadzania, stawianych hipotez i wniosków formułowanych na podstawie dołączonych wyników;

w zakresie fizyki:

- zwiększenie znaczenia rozumienia istoty zjawisk oraz tworzenie formuł matematycznych łączących kilka zjawisk,
- mierzenie umiejętności planowania i opisu wykonania prostych doświadczeń, a także umiejętności analizy wyników wraz z uwzględnieniem niepewności pomiarowych;

w zakresie geografii:

- uwzględnienie interdyscyplinarności tej nauki poprzez sprawdzanie umiejętności integrowania wiedzy z nauk przyrodniczych do analizy zjawisk i procesów zachodzących w środowisku geograficznym,
- znaczne wzbogacenie zasobu materiałów źródłowych (mapy, wykresy, tabele statystyczne, teksty źródłowe, barwne zdjęcia, w tym lotnicze i satelitarne), także w postaci barwnej.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich z zadowoleniem przyjmuje też informację o wprowadzeniu na świadectwach maturalnych od 2015 roku dodatkowej formy przedstawiania wyniku uzyskanego przez zdającego w postaci jego pozycji na skali centylowej, tj. określenie, jaki odsetek zdających uzyskał taki sam lub słabszy wynik od posiadacza świadectwa. Wprowadzenie tej dodatkowej skali uwolni szkoły wyższe od dotychczasowego dylematu odnoszenia do siebie surowych wyników kandydatów na studia rekrutowanych na podstawie wyników egzaminów maturalnych o istotnie różnym poziomie trudności – rekrutacja stanie się prostsza i bardziej obiektywna.

Reasumując, w opinii Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich zaprezentowana w przedłożonych informatorach forma matury istotnie przyczyni się do tego, że młodzież przekraczająca progi uczelni będzie lepiej przygotowana do podjęcia studiów wyższych.

5 lipca 2013 r.

Przewodniczący KRASP

prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś